

REDEGØRELSE OM ERHVERVS- FREMME OG STØTTE 2017

MAJ 2017

INDHOLDSFORTEGNELSE

Redegørelse om erhvervsfremme og støtte 2017	5
1. Sammenfatning	5
2. Statslig erhvervsfremme og støtte	6
3. Erhvervsfremme og støtte via finansloven	9
4. Erhvervsfremme og støtte via skattesystemet.....	11
5. Mindre erhvervsfremme- og støtteordninger	14
6. PSO-tilskud	16
7. Erhvervsfremme og støtte via EU, kommuner og regioner	17
Bilag 1. Statslig erhvervsfremme og støtte via finansloven	20
Bilag 2. Statslig erhvervsfremme og støtte via skattesystemet	27
Bilag 3. Beskrivelse af statslig erhvervsfremme og støtte via finansloven	29
Bilag 4. Beskrivelse af statslig erhvervsfremme og støtte via skattesystemet	110
Bilag 5. Principper for opgørelse af udgifter til erhvervsrettede ordninger	128
Bilag 6. Revision af erhvervsfremme og støtte i 2016	131

REDEGØRELSE OM ERHVERVS- FREMME OG STØTTE 2017

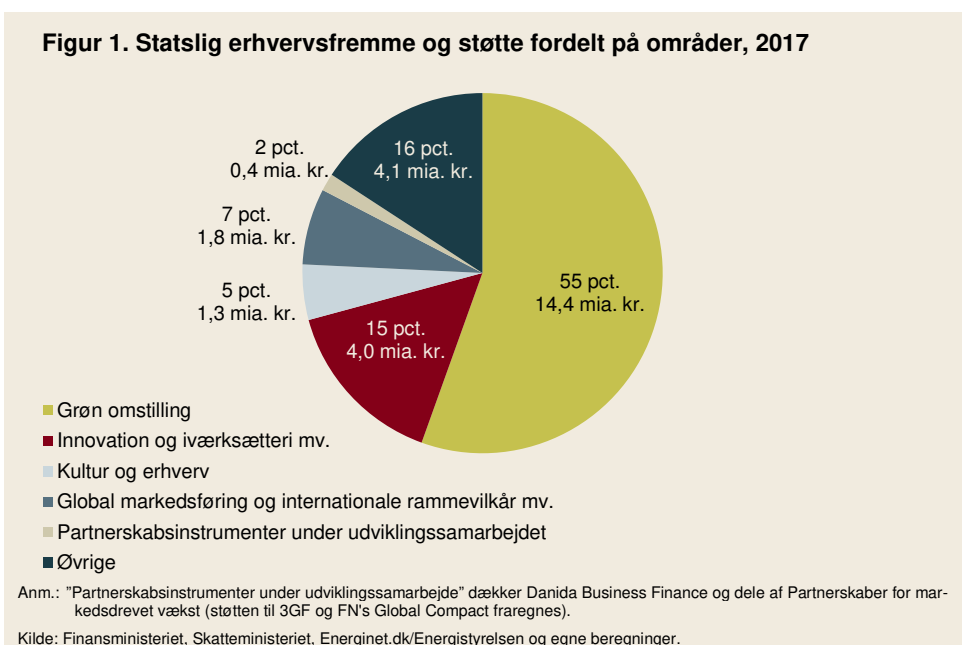
1. SAMMENFATNING

I redegørelse om erhvervsfremme og støtte gives et overblik over den danske erhvervsfremme og støtte.¹

Erhvervsfremme og støtte er generelt begrundet i et ønske om at fremme bestemte målsætninger. Det kan være i situationer, hvor markedskræfterne ikke fører til den bedste samfundsmæssige anvendelse af ressourcerne, fx hvor en enkelt virksomheds aktivitet kan have negativ eller positiv afledt effekt for andre virksomheder, dvs. såkaldte eksternaliteter.

Erhvervsfremme og støtte ydes primært for at bidrage til en række bredere samfunds-begrundede formål. Over halvdelen af den statslige erhvervsfremme og støtte har således fokus på grøn omstilling og vedvarende energi. Andre formål er offentlig forskning, iværksætteri og innovation, udviklingssamarbejdet² osv. Den øvrige erhvervsstøtte til blandt andet bestemte virksomheder, enkelte erhverv og den grønne BoligJobordning udgør ca. 16 pct. af den samlede udgift til erhvervsfremme og støtte, se figur 1.

Figur 1. Statslig erhvervsfremme og støtte fordelt på områder, 2017

I 2017 forventes den statslige erhvervsfremme og støtte at udgøre ca. 25,9 mia. kr.³ Udgifter til erhvervsfremme og støtte via finansloven udgør 8,3 mia. kr., mens skatteudgifter, der er støtte via skattesystemet, skønnes at udgøre ca. 12,3 mia. kr.⁴ Hertil kom-

¹ Redaktionen af *Redegørelse om erhvervsfremme og støtte 2017* er afsluttet den 17. maj 2017.

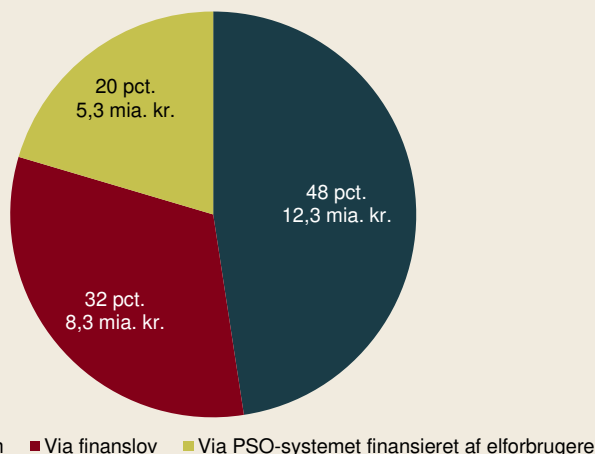
² De udvalgte instrumenter under udviklingssamarbejdet, Danida, har som formål at fremme bæredygtig vækst og beskæftigelse i udviklingslande, herunder gennem mobilisering af dansk viden, teknologi og kapital, jf. strategi for Danmarks udviklingspolitiske og humanitære engagement, Verden 2030.

³ Alle statslige erhvervsfremme- og støtteordninger er beskrevet i henholdsvis bilag 3 og 4.

⁴ Det bemærkes, at skatteudgifterne er opgjort i umiddelbar virkning, dvs. før tilbageløb og adfærd.

mer støtte til vedvarende energi, der finansieres af elforbrugerne via PSO-systemet.⁵ Den forventes at udgøre 5,3 mia. kr. i 2017, se figur 2.

Figur 2. Statslig erhvervsfremme og støtte, 2017

Anm.: Se fodnote 5 om PSO-omkostninger.

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet, Energinet.dk/Energistyrelsen samt egne beregninger.

I vurderingen af den samlede udgift til erhvervsfremme og støtte skal det bemærkes, at erhvervsfremme og støtte via skattesystemet (skatteudgifter) udelukkende opgør statens umiddelbare mindreprovenu som følge af skattebegunstigelsesordningerne. Adfærd ændringer og afgiftsmæssigt tilbageløb indgår ikke i skønnet. Den umiddelbare udgift til erhvervsfremme og støtte via skattesystemet er typisk, men ikke altid, større end det provenu, som alternativt ville kunne anvendes til andre tiltag, hvis ordninger blev afskaffet.

Danske virksomheder og husholdninger har siden 2000 betalt PSO-afgift på elforbrug. Med *Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften af 17. november 2016* bliver afgiften gradvist afskaffet i perioden 2017-2022. PSO-udgifterne til vedvarende energi flyttes frem til 2022 gradvist over på finansloven i stedet for at blive betalt af elforbrugere via PSO-afgiften, jf. afsnit 6. Ændringen indebærer samfundsøkonomiske gevinster, da finansieringen via bundskatten er mindre forvridende end PSO-afgiften. Der ydes stadig støtte til vindmølle-energi, VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv.

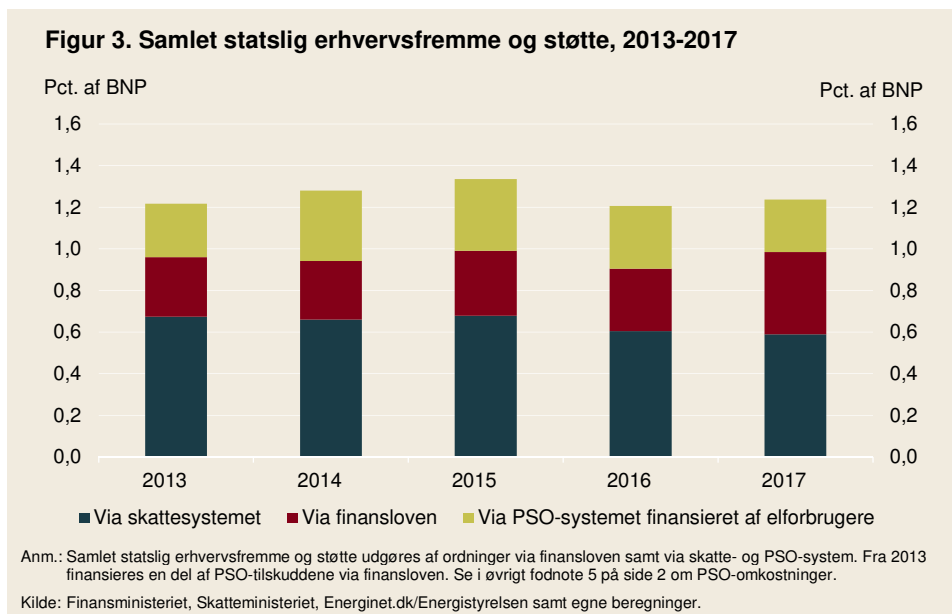
Ud over den statslige erhvervsfremme og støtte, som Folketinget har direkte indflydelse på via finansloven, skattelovgivning eller anden dansk lovgivning, afholder henholdsvis kommuner og regioner samt EU også udgifter til erhvervsfremme og støtte. Danske kommuner og regioner ventes at yde erhvervsfremme og støtte for 1,5 mia. kr. i 2017, mens EU-støtten til Danmark udgjorde 11,4 mia. kr. i 2015.

2. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE

Den statslige erhvervsfremme og støtte målt i pct. af BNP er omtrent uændret i 2017 i forhold til 2016 og ventes at udgøre godt 1,2 pct. af BNP i begge år, se figur 3.

⁵ Støtten via PSO-systemet bygger på Energistyrelsens PSO-fremskrivning, november 2016. I redegørelsen medtages den støtte, der gives til producenter af miljøvenlig el, biogas mv. i form af pristillæg, mens udgifter til fx Grøn ordning, nettab og nettilslutning ikke medtages. Det bemærkes i forlængelse heraf, at den generelle finansiering via finansloven (som følger af hhv. Aftale om en vækstpakke 2014 og Aftale om afskaffelse af PSO) indregnes med det fulde beløb, selvom midlerne medfinansierer de samlede PSO-omkostninger. De samlede PSO-omkostninger forventes at udgøre ca. 8 mia. kr. i 2017.

Den statslige erhvervsfremme og støtte er ca. 1,0 mia. kr. højere i 2017 end i 2016⁶ (målt i 2017-priser). Bevillinger til erhvervsfremme og støtte via finansloven er således steget med 2,1 mia. kr. i forhold til 2016. Denne stigning skyldes primært en ændring i finansieringen af PSO-støtten til vedvarende energi. Den har igennem mange år været betalt af elforbrugerne i form af den såkaldte PSO-afgift, men finansieres nu i stigende grad via finansloven. Elforbrugernes del af PSO-tilskuddet er i 2017 faldet med ca. 1,0 mia. kr.

Den samlede statslige erhvervsfremme og støtte via finanslov, skattesystem samt PSO-system er i tabel 1 opdelt på seks områder, der angiver ordningernes formål.

Sammensætningen af formålene afspejler en politisk prioritering. Det gælder blandt andet områder som grøn omstilling, innovation og iværksætteri, ligesom der er ordninger, som bidrager til, at Danmark lever op til sine målsætninger på bl.a. klima- og forskningsområdet.

Dansk erhvervslivs adgang til de internationale markeder understøttes endvidere af en række ordninger rettet mod global markedsføring og internationale rammevilkår mv. Det er ordninger, som fx fremmer eksport og turisme samt ordninger, som er begrundet i at sikre, at virksomheder i Danmark har samme rammevilkår som i udlandet. Det gælder eksempelvis DIS-ordningen.

Kultur og erhverv vedrører støtte til medier. Heri indgår nulmoms for trykte aviser og blade, som udgør en stadig mindre skatteudgift, i takt med at oplagene falder.

⁶ Den statslige erhvervsfremme og støtte for 2016 er nedjusteret med 1 mia. kr. i forhold til opgørelsen i *Redegørelse om erhvervsfremme og støtte 2016*, hvilket fremgår af bilag 6, som er offentliggjort på www.em.dk.

Tabel 1. Samlet statslig erhvervsfremme og støtte fordelt på områder, 2013 og 2017

	2013	2017	
	Pct.	Pct.	Mia. kr.
Grøn omstilling	46	55	14,4
Ordninger rettet mod miljø, klima og natur, fx støtte til innovation og udvikling i primært landbrug, økologitilskud samt tilskud til vedvarende energi, herunder PSO.			
Innovation og iværksætteri mv.	16	15	4,0
Ordninger med fokus på at styrke uddannelse, innovation samt iværksætteri generelt, fx tværgående ordninger på forskningsrammen og lempelige skatteregler for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere.			
Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.	9	7	1,8
Ordninger begrundet i ensartet behandling mellem virksomheder i Danmark og virksomheder i udlandet, fx generel eksportfremme, proceslempelser og DIS-ordningen.			
Kultur og erhverv	6	5	1,3
Ordninger på kulturområdet med et kommercielt sigte eksklusiv licensfinansiering, fx filmtilskud, tilskud til udgivelse af dagblade og nulmoms for trykte aviser og blade.			
Udviklingssamarbejdet	2	2	0,4
Udvalgte partnerskabsinstrumenter under udviklingssamarbejdet fx Danida Business Finance.			
Øvrige	22	16	4,1
Øvrige ordninger er blandt andet ordninger, som er rettet mod enkelte erhverv og offentlig transport, herunder lempelig beskatning af fonde, reduceret grundværdi for produktionsjord, indenlandske færger er undtaget for brændstofafgifter og Ny grøn BoligJobordning i 2016 og 2017.			
I alt	100	100	25,9

Anm.: Beløb er afrundede. Fordelingen på de forskellige områder er baseret på en konkret vurdering af, hvilken kategori der er mest dækkende. Samlet statslig erhvervsfremme og støtte udgøres af ordninger via finansloven samt via skatte- og PSO-system. Skatteudgifterne er opgjort i umiddelbar virkning, dvs. før tilbageløb og adfærd.

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet, Energinet.dk/Energistyrelsen samt egne beregninger.

Udviklingssamarbejdet bidrager til at opfylde, at Danmark lever op til FN's målsætning om at give 0,7 procent af BNI i udviklingsbistand.

Øvrige ordninger er blandt andet støtteordninger rettet mod enkelte virksomheder eller erhverv, herunder skattebegunstigelser af fonde, reduceret grundværdi for produktionsjord samt den grønne BoligJobordning for 2016 og 2017.

Over tid ændrer sammensætningen af den samlede erhvervsfremme og støtte sig. Særligt er andelen til grøn omstilling og vedvarende energi steget (fra 46 pct. i 2013 til 55 pct. i 2017) primært som følge af, at en stigende del af PSO-tilskuddet finansieres via finansloven. Alle de enkelte erhvervsfremme- og støtteordninger er beskrevet i særskilt bilag⁷.

⁷ Beskrivelser af erhvervsfremme- og støtteordninger i 2017 er offentliggjort på www.em.dk.

3. ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA FINANSLOVEN

Ordninger via finansloven dækker bevillinger i 2017 til ordninger, som fremgår direkte på finansloven.

Erhvervsfremme og støtte via finansloven, dvs. eksklusive PSO-tilskud finansieret af elforbrugere og skatteudgifter, forventes at udgøre 8,3 mia. kr. i 2017. Fordeles udgifterne på ministerområder, er det Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, der har det højeste niveau for udgifter til erhvervsfremme og støtte i 2017 på knap 4,0 mia. kr., se figur 4. Ordningerne er steget kraftigt i de seneste år som følge af, at en større andel af PSO-tilskuddene finansieres over finansloven og en generel prioritering af ordninger vedrørende grøn omstilling.

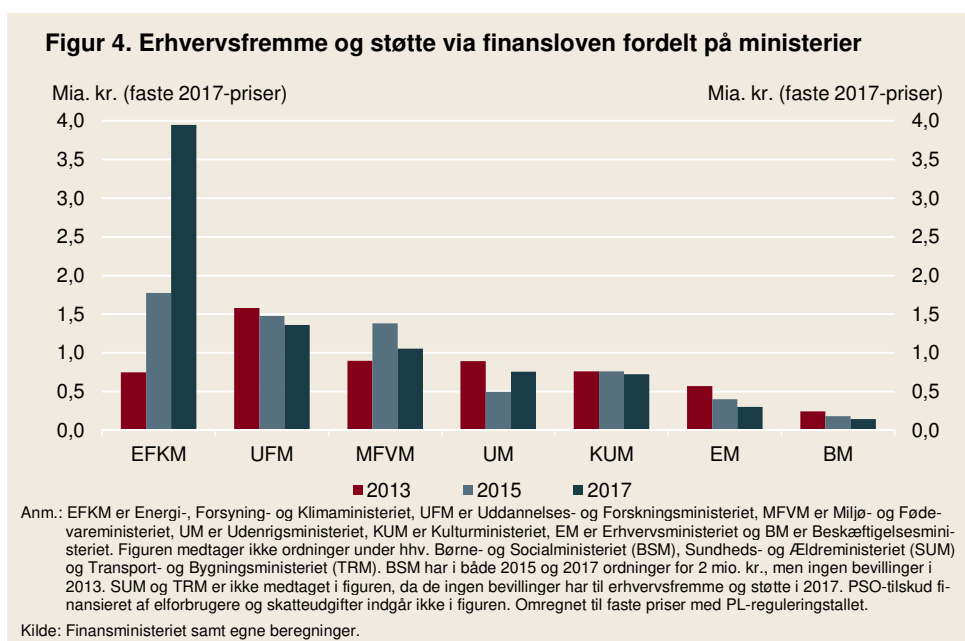
Uddannelses- og Forskningsministeriets udgifter til forskning og uddannelse mv. udgør det næsthøjeste niveau for udgifter til erhvervsfremme og støtte på 1,4 mia. kr. i 2017. Det er lidt lavere end niveauet for udgifterne i 2013.

Erhvervsfremme og støtte på Miljø- og Fødevareministeriets område udgør de tredje-største udgifter. Udgifterne steg fra 2013 til 2015, og siden er udgifterne faldet.

På Udenrigsministeriets område er støtten faldet siden 2013. Udgifterne til Kulturministeriets ordninger har ligget forholdsvist stabilt siden 2013.

På Erhvervsministeriets område har der været en netto reduktion på knap 50 pct. i perioden 2013 til 2017.

Udgifterne til erhvervsfremme og støtte via finansloven er generelt faldet, når der ses bort fra støtte til vedvarende energi, herunder den del af PSO-tilskuddet, der finansieres via finansloven. I bilag 1 er der en oversigt over hvert ministeriums ordninger⁸.

Blandt de allerstørste ordninger via finansloven er ordninger målrettet vedvarende energi, forskning og udvikling, udviklingssamarbejdet samt mediestøtte, se tabel 2.

⁸ Bilag til erhvervsfremme- og støtteordninger i 2017 er offentliggjort på www.em.dk.

Tabel 2. Statslig erhvervsfremme og støtte via finansloven, 2017

	Mio. kr.
Udgifter til el-PSO	2.094
Tilskud til opgradering eller rensning af biogas	777
Teknologiudvikling og Innovation	683
Trykte nyhedsmedier og skrevne internetbaserede medier	385
Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter	322
Udbygning af dansk energiforskning og -udvikling	311
Solcelleanlæg og øvrige små VE-anlæg	284
Danida Business Finance ¹⁾	250
Eksport- og investeringsfremme mv.	241
Promilleafgiftsfonden for landbrug (promillemidler)	233
Pulje til målrettet PSO-lempelse af PSO for el-intensive virksomheder	232
Terminsrenter, afdrag og udtrækning mv. vedr. overtagne obligationer mv.	222
Medfinansiering af innovationsmiljøer	211
Udviklings- og forskningsaktiviteter i fødevarerektoren, GUDP	181
Tilskud til udvikling, produktion og formidling af spillefilm	177
Partnerskaber for markedsdrevet vækst (Danida) ¹⁾	160
VisitDenmark ²⁾	117
Sygeforsikring for mindre private arbejdsgivere	89
Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, MUDP	80
Innovationsnetværk	78
Industrielt kraftvarme	65
Biogas (til transport og proces)	65
Vandløbsrestaureringer	59
Foranstaltninger inden for fiskeri og akvakultur mv.	56
Sygeforsikring for selvstændige	55
Reserve til grønne klimatiltag	50
Pleje af græs- og naturarealer	48
Eksportstipendiater	47
Vækstlånordning for iværksættere	45
Tilskud til udvikling, produktion mv. af kort- og dokumentarfilm	44
Landdistriktsprogram og vandramme; vådområder - realisering mv.	44
Aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler	40
Indløsning af statsgaranti vedr. lån til yngre jordbrugere	40
Tilskud til zoologiske anlæg	36
Kulturministeriets tilskud til filmformål; Andre formål	36
Udenrigsministeriets fælles erhvervsfremstød	34
Innovationscentre	31
Økologifremme	30
Tilskud vedrørende talentudvikling	29
Ressourcestrategi vedr. genanvendelse	27
Strategisk og udfordringsdrevet forskning	27
Markedsmodningsfonden	25
I alt via finansloven	8.293

Anm.: Tabellen opgør alene ordninger via finansloven på minimum 25 mio. kr. "I alt" dækker over de samlede udgifter via finansloven og er altså ikke summen af de ordninger, som er nævnt. Det bemærkes, at ordningen vedr. apotekertilskud på 285 mio. kr. ikke indgår i tabellen, idet beløbet er finansieret af en tilsvarende apotekerafgift (§ 16.45.01.10).

1) De udvalgte instrumenter under udviklingssamarbejdet (Danida) har som formål at fremme bæredygtig vækst og beskæftigelse i udviklingslande, herunder gennem mobilisering af dansk viden, teknologi og kapital, jf. strategi for Danmarks udviklingspolitiske og humanitære engagement, Verden 2030. Støtten til 3GF og FN's Global Compact er fraregnet i støtten Partnerskaber for markedsdrevet vækst.

2) VisitDenmark har i 2017 en basisbevilling på 107,2 mio. kr. Hertil kommer en projektbevilling på 10 mio. kr. rettet mod at styrke markedsføringen af danske kyst- og naturområder i udlandet, herunder særligt i Tyskland. Fra 2018 indgår projektbevillingen ikke.

Kilde: Finansministeriet.

4. ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA SKATTESYSTEMET

Ordninger via skattesystemet (skatteudgifter) indebærer, at nogle virksomheder har en lempeligere beskatning end, hvad der gælder generelt. Det kan fx være i form af særligt lave skatte-, moms- eller afgiftssatser, skattefritagelse for særlige aktiviteter, fordelagtige afskrivningsregler, eller fordi virksomhederne har et særligt fradrag. Skatteudgifterne er beregnede størrelser.

Et eksempel på en skatteudgift er ordningen "straksafskrivning af software", som giver virksomhederne mulighed for at straksafskrive udgifter til anskaffelse af software. Ellers ville disse udgifter (ud over bagatelgrænsen på 12.900 kr.⁹) skulle saldoafskrives med maksimalt 25 pct. årligt. De gunstige regler understøtter isoleret set virksomhedernes investeringer i ny teknologi, forskning og udvikling.

Skatteministeriet har for 2017 beregnet det umiddelbare mindreprovenu ved skatteudgifterne til 12,3 mia. kr. Det bemærkes, at Skatteministeriet er i gang med en større revision af opgørelsen af skatteudgifter, der først foreligger senere i 2017.

Skatteministeriet foretager beregningerne efter tabt provenumetoden, som indebærer en opgørelse af de umiddelbare skatteindtægter, som det offentlige ville have fået, hvis skatteudgiften blev fjernet. Metoden tager som udgangspunkt ikke hensyn til afledte virkninger på andre skatter eller afgifter (tilbageløb) eller, at virksomheder eller personer vil ændre adfærd, hvis en særlig begunstiging i skattesystemet afskaffes eller reduceres. For størstedelen af skatteudgifterne er det sådan, at provenuet ved at afskaffe skatteudgifter er mindre, hvis der tages hensyn til tilbageløb og adfærd, end hvis der udelukkende ses på skatteudgiftens umiddelbare provener.

Den beregnede skatteudgift for de enkelte ordninger fremstår derfor som hovedregel større end det provener, som staten alternativt kan anvende til andre tiltag, hvis skatteudgiften fjernes. I boks 1 illustreres dette med udgangspunkt i skatteudgiften for nulmoms.

⁹ For indkomståret 2016.

Boks 1. Beregningseksempel af skatteudgiften af nulmoms for trykte aviser og blade

Erhvervsfremme og støtte via skattesystemet skønnes i 2017 at indebære et umiddelbart mindreprovenu på 12,3 mia. kr. Dette skøn bygger på beregninger fra Skatteministeriet, der er fremskrevet til 2017-niveau.

Merprovenuet ved at afskaffe en skattebegunstigelse er typisk mindre, hvis der tages hensyn til tilbageløb og adfærd, end hvis der udelukkende ses på skatteudgiftens umiddelbare provenu. Det betyder, at det provenu som staten kan anvende til andre formål, hvis en skatteudgift fjernes, som hovedregel er mindre end de beløb, der indgår i denne redegørelse.

Trykte aviser og blade er omfattet af nulmoms, hvilket betyder, at de er undtaget fra betaling af moms på salget. Derved fraviges hovedreglen i momssystemet om, at alle varer og tjenester pålægges moms på 25 pct. Aviser omfattet af nulmoms er i stedet pålagt lønsumsafgift. Da lønsumsafgiften i dag anses som knyttet til nulmomsen, er det besluttet, at skatteudgiften opgøres som en nettovirkning af henholdsvis nulmomsen (skatteudgift) og lønsumsafgiften.

Skatteudgiften, ved at trykte aviser og blade er omfattet af nulmoms, skønnes i 2015 at have indebåret et umiddelbart mindreprovenu på 475 mio. kr. Tages der efterfølgende også højde for afledte virkninger på andre skatter eller afgifter (tilbageløb) skønnes skatteudgiften at have indebåret et mindreprovenu på 370 mio. kr. i 2015. Tages der endvidere højde for ændret adfærd, skønnes mindreprovenuet til ca. 350 mio. kr. i 2015.

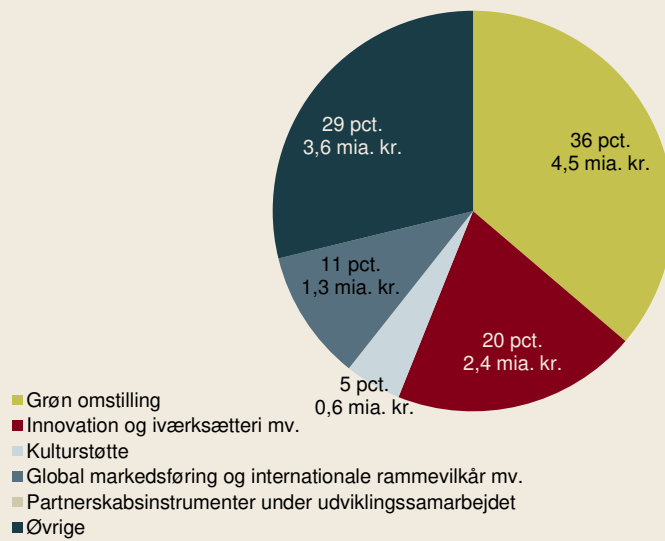
Tages der herudover hensyn til, at oplaget af (og dermed momsgrundlaget for) trykte aviser og blade forventes at falde fremadrettet, skønnes den varige provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd til 260 mio. kr. Det er det provenu, som staten alternativt kan anvende til andre permanente tiltag, hvis denne skatteudgift fjernes.

Mio. kr.	2015	Varig
Umiddelbart mindreprovenu	475	
Mindreprovenu efter tilbageløb	370	
Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd	350	260

Kilde: Skatteministeriet.

Lidt mere end 35 pct. af erhvervsfremme og støtte via skattesystemet ydes til grøn omstilling. Den øvrige erhvervsstøtte på knap 30 pct. går blandt andet til den grønne Bolig-Jobordning, men også til bestemte virksomheder, enkelte erhverv mv. Derudover rettes godt 20 pct. mod innovation og iværksætteri, se figur 5.

Figur 5. Erhvervsfremme- og støtteordninger via skattesystemet, fordelt på områder, 2017

Kilde: Skatteministeriet samt egne beregninger.

Der er forholdsvis flere store erhvervsfremme- og støtteordninger via skattesystemet end via finansloven. En del af de store ordninger er også her rettet mod forskning og udvikling. Blandt de store ordninger er der også en del, der har karakter af branchestøtte, se tabel 3.

Tabel 3. Statslig erhvervsfremme og støtte via skattesystemet, 2017

Mio kr.	Umiddelbart mindreprovenu
Energiafgiftsfritagelse for biobrændsler mv.	4.445
Skattefrihed for søfolk under DIS-ordningen	950
Straksafskrivning af forsøgs- og forskningsaktiviteter	950
Forskere og nøglemedarbejdere (forskernedskatteløsningen)	780
Overførselsreglen for fonde	680
Reduceret grundværdi for produktionsjord ¹⁾	670
Indenlandske færger er undtaget fra brændstofafgifter	645
Ny grøn BoligJobordning i 2016 og 2017	595
Skattecreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter	510
Nulmoms for trykte aviser og blade	475
Momsfritagelse for persontransport	360
Straksafskrivning af software	165
Undtagelser i energiafgiften til diverse processer	155
Reparationsgrænse for totalskadede biler	130
Erhvervsmæssig flytransport er undtaget for brændstofafgifter	120
Tonnagebeskatning for rederier ²⁾	115
Undtagelse fra selskabsbeskatning for andelsselskaber	70
Fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes udgifter til egne syge- og arbejdsskadeborsikringer ³⁾	70
Tilpasning af CO ₂ -afgift til kvoteloven	65
Fondes bundfradrag ⁴⁾	55
Fondes konsolideringsfradrag	50
Fradrag for pengegaver til kulturinstitutioner	50
Fondsbeskattede foreningers bundfradrag	50
Etablerings- og iværksætterkontoordninger	40
Afskrivning på kunstkøb	40
Lempelige skatteregler for vedvarende energianlæg (vindmøller mv.)	25
I alt via skattesystemet	12.335

Anm.: Tabellen opgør alene ordninger via skattesystemet på minimum 25 mio. kr. "I alt" dækker over de samlede udgifter via skattesystemet og omfatter ud over de viste ordninger også 11 mindre skatteudgifter, der samlet set beløber sig til 75 mio. kr.

- 1) Skønnet forventes at blive opdateret i forbindelse med Skatteministeriets kommende genberegningsprojekt for samtlige skatteudgifter på baggrund af nyt datagrundlag for grundværdierne fra det nye ejendomsvurderingssystem.
- 2) Tonnagebeskatning af mobile borerigge skal statsstøttegodkendes, før den kan træde i kraft.
- 3) Fradragsret for mindre private arbejdsgiveres udgifter til egne sygeforsikringer forventes opgjort i forbindelse med en genberegning af samtlige skatteudgifter.
- 4) Fonds fradrag for almenyttige og ikke-almennyttige uddelinger forventes endeligt opgjort i forbindelse med en genberegning af samtlige skatteudgifter.

Se evt. yderligere i bilag 2, som er offentliggjort på www.em.dk.

Kilde: Skatteministeriet.

5. MINDRE ERHVERVSFREMME- OG STØTTEORDNINGER

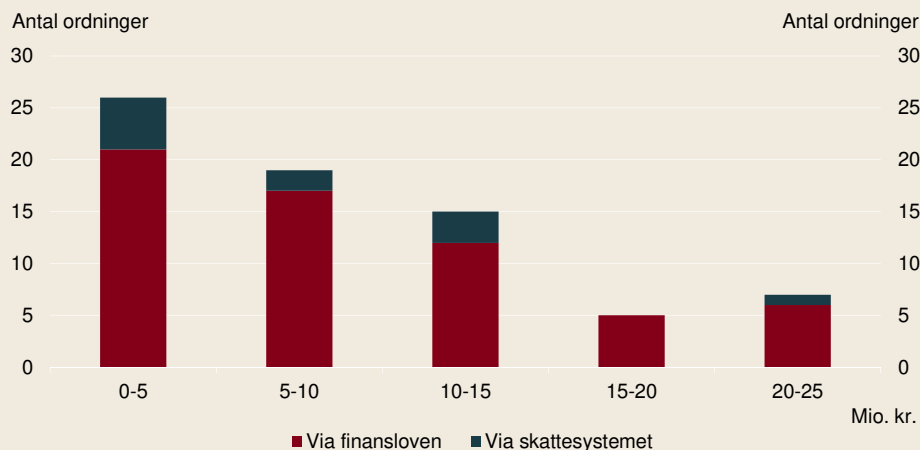
I 2017 er den statslige erhvervsfremme og støtte udmøntet igennem 146 ordninger¹⁰. Heraf er de 109 ordninger via finansloven og PSO-systemet, mens de 37 ordninger er via skattesystemet.

Ordningerne varierer væsentligt i størrelse. Således er 72 ordninger eller knap halvdelen af ordningerne på under 25 mio. kr., og mere end 40 pct. af ordningerne er på under 15 mio. kr. Det svarer til 60 ordninger.

¹⁰ Der medtælles kun ordninger, der er aktive ordninger i 2017 og hvor udgiften er over nul.

Det er især erhvervsstøtte via finansloven, som indeholder flere mindre ordninger. Der er således 61 ordninger via finansloven, eller knap 60 pct., som er på under 25 mio. kr., mens der er 11 ordninger via skattesystemet, svarende til ca. 30 pct., der er lavere end 25 mio. kr., se figur 6.

Figur 6. Antal erhvervsfremme- og støtteordninger via finansloven og skattesystemet, op til 25 mio. kr., fordelt efter ordningens beløbsstørrelse, 2017

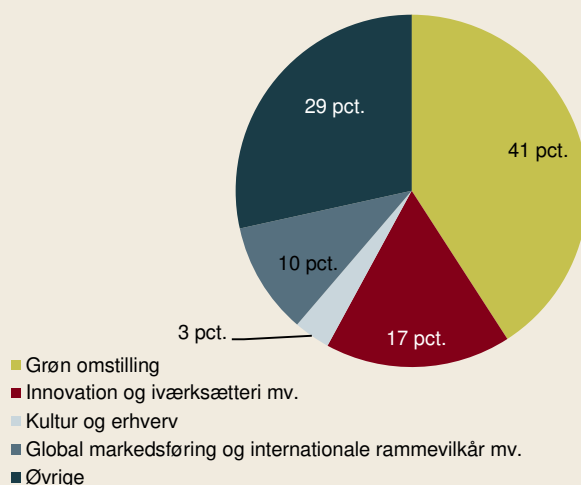

Anm.: Erhvervsfremme og støtte via finanslov og skattesystem er grupperet i intervaller af 5 mio. kr. Figuren illustrerer kun ordninger, der er aktive i 2017 og med udgifter over nul og op til 25 mio. kr. Disse ordninger udgør 49 pct. af alle ordninger antalsmæssigt.

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet samt egne beregninger.

Hovedparten af erhvervsfremme- og støtteordninger på under 25 mio. kr. er ordninger med fokus på grøn omstilling. Derudover er der mange små ordninger i kategorien "øvrige" som fx dækker støtte til landbrug, fiskeri og søfart, se figur 7.

Figur 7. Erhvervsfremme- og støtteordninger, op til 25 mio. kr., via finanslov og skattesystem, fordelt på områder, 2017

Anm.: Antal erhvervsfremme- og støtteordninger via finanslov og skattesystem. Figuren illustrerer kun ordninger, der er aktive og med udgifter på over nul og op til 25 mio. kr.

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet samt egne beregninger.

6. PSO-TILSKUD

Danske virksomheder og husholdninger har siden 2000 betalt PSO-afgift på elforbrug. Men med *Aftale om tilbagerulning af FSA mv. og lempelser af PSO af 14. juli 2014* blev der aftalt en lempelse af PSO-afgiften, og med *Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften af 17. november 2016* bliver afgiften gradvist afskaffet i perioden 2017-2022. PSO-udgifterne til vedvarende energi flyttes over denne årrække gradvist over på finansloven. Indfasningen på finansloven udgør i 2017 ca. 30 pct., se figur 8.

Afskaffelsen af PSO-afgiften vil reducere virksomhedernes udgifter til elektricitet og vil forbedre erhvervslivets konkurrencevilkår gennem lavere udgifter til el. Særligt international konkurrenceudsatte virksomheder opnår en fordel, når udgifter til el bliver lavere.

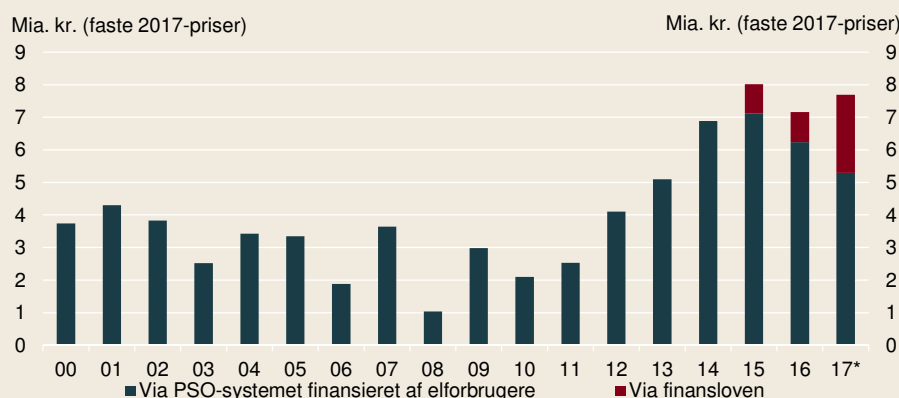
Dertil kommer, at ændringen indebærer samfundsøkonomiske gevinster, da finansieringen via bundskatten er mindre forvridende end PSO-afgiften.

Der ydes stadig støtte til vindmølleelektricitet, VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. Disse tilskud forventes i 2017 samlet at udgøre i størrelsesordenen 7,7 mia. kr., hvoraf 2,4 mia. kr. finansieres via finansloven. Sideløbende med afskaffelsen af PSO-afgiften, udfases det særlige kompenstationstilskud til el-intensive virksomheder på godt 230 mio. kr. over en kortere årrække. Herudover indeholder aftalen andre VE-besparelser, fx annulleres 22 MW forsøgsmøller ud af i alt 50 MW forsøgsmøller.

I perioden 2012-2017 er PSO-tilskuddene steget til mere end det dobbelte af, hvad de var i 00'erne målt i faste priser, se figur 8. Stigningen skyldes dels udviklingen i markedsprisen på el (hvor lave elmarkedspriser indebærer højere PSO-tilskud), dels udbygningen med vedvarende energi, herunder store vindmøleparker. Faldet i 2016 skyldes dels højere markedspriser på elektricitet, dels at vindmøllerne producerede mindre. I 2017 ventes produktionen at blive som i et "normalår", og markedspriserne på el forventes at falde. Samlet set betyder det, at der skal udbetales højere tilskud.

Derudover viser tilskuddene i hele perioden 2000-2017 udsving fra år til år, som varierer med blandt andet elprisen. Lavere energipriser i 2009, som følge af at krisen reducerede efterspørgslen efter el, tredoblede PSO-tilskuddet i 2009. Den slags udsving gør det vanskelig at fremskrive udgifterne ved PSO-tilskuddene.

Figur 8. Tilskud til vindmølleelektricitet, VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. (PSO-tilskud)

Anm.: PSO-tilskud er tilskud til vedvarende energi mv., som indtil 2014 er finansieret gennem opkrævning af en særlig afgift hos elforbrugere (Public Service Obligation) og fra 2013 også via finansloven. PSO-systemet indførtes fra 2000 som en del af el-reformen fra 1999. Der medtages kun den del af PSO-udgifterne, der gives til producenter af miljøvenlig el og biogas i form af pristillæg. Omregnet til faste priser med PL-reguleringstallet.

*Tal for PSO-tilskud i 2017 bygger på Energistyrelsens PSO-fremskrivning, november 2016. Se i øvrigt fodnote 5 på side 2 om PSO-omkostninger.

Kilde: Energinet.dk/Energistyrelsen samt egne beregninger.

7. ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA EU, KOMMUNER OG REGIONER

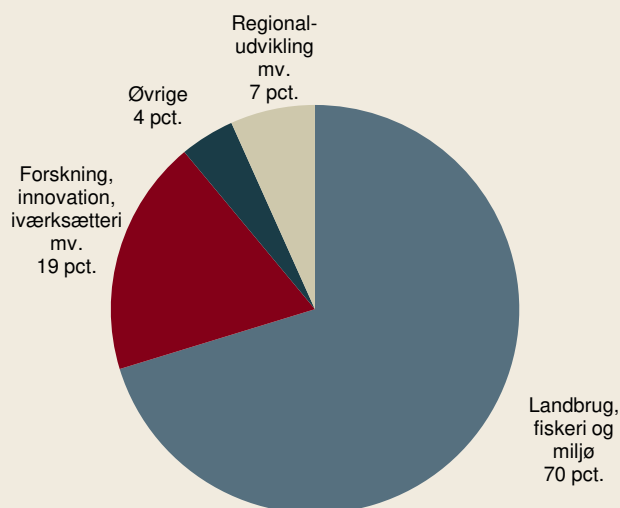
Ud over den statslige erhvervsfremme og støtte, som Folketinget har direkte indflydelse på via finanslove, skattelovgivning eller anden dansk lovgivning, afholder henholdsvis kommuner og regioner samt EU også udgifter til erhvervsfremme og støtte.

EU-støtten til Danmark udgjorde 11,4 mia. kr. i 2015, se figur 9. Heraf udgjorde støtten til landbrug, fiskeri og miljø den største del med 8,0 mia. kr., svarende til 70 pct. Landbrugsstøtten udgør hovedparten heraf.

19 pct. af EU-støtten anvendes til forskningsprogrammer, innovation, iværksætteri mv., og 0,8 mia. kr. går til områder via Social- og Regionalfonden, svarende til 7 pct.

Den øvrige del dækker omkostninger til administration samt en række mindre initiativer inden for kultur, sundhed og forbrugerrettigheder mv.

Figur 9. Fordeling af EU-støtte til Danmark, 2015

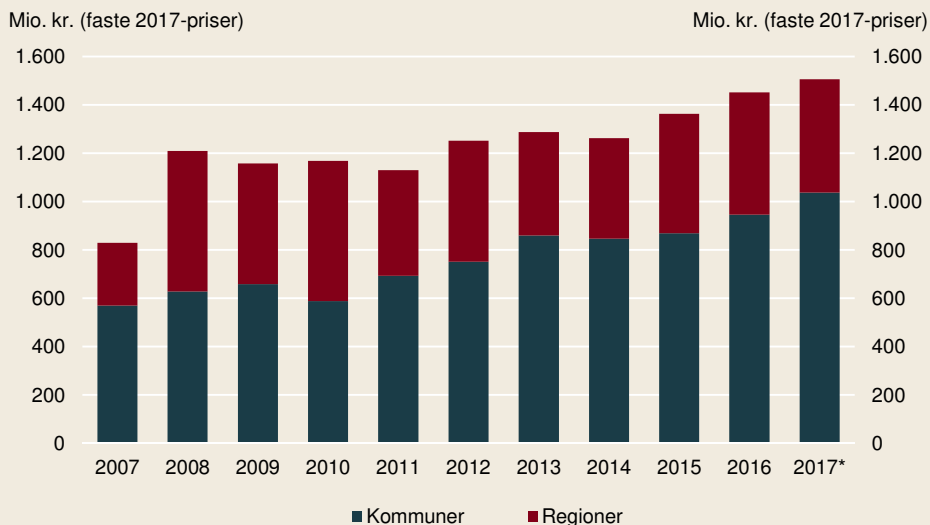

Anm.: Regional- og socialfondsmidler indgår i EU-støtten. På grund af afrunding summer tallene ikke nødvendigvis.

Kilde: EU Budget 2015 Financial Report.

De regionale og kommunale udgifter til blandt andet erhvervsudvikling, turisme og land-distrikter forventes at beløbe sig til 1,5 mia. kr. i 2017, se figur 10. Heraf afholder kommunerne ca. 1 mia. kr. og regionerne ca. 0,5 mia. kr. Der er særligt sket en betydelig stigning i kommunernes udgifter til erhvervsudvikling mv. siden 2008.

Figur 10. Regionale og kommunale udgifter, 2007-2017

Anm.: Opgørelse af de regionale og kommunale nettoudgifter til erhvervsudvikling er eksklusive midler fra EU-strukturfonde, som udgør en del af hhv. erhvervsfremme og støtte via EU. Omregnet til faste priser med PL-regulerings-tallet.

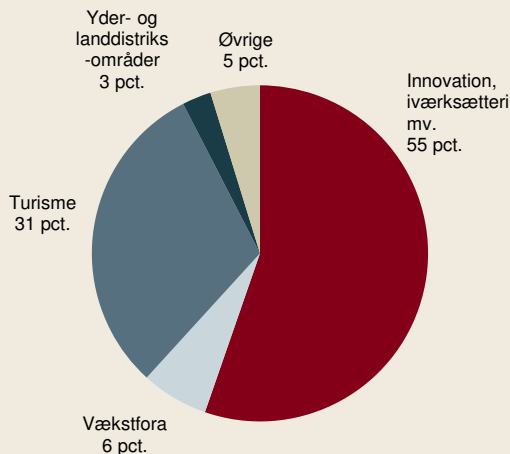
*Tallene for 2017 er budgetterede.

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger.

Udgifterne går blandt andet til at fremme vækst i det lokale erhvervsliv, herunder til nye virksomheder gennem initiativer igangsat af de fem vækstfora. Initiativerne understøttes blandt andet af den lokale erhvervsservice og de regionale væksthuse. Lidt mere end en femtedel af udgifterne anvendes til at fremme turisme i kommuner, se figur 11.

Det er udtryk for en kommunal prioritering under kommunernes samlede ramme.

Figur 11. Regionale og kommunale udgifter til erhvervsudvikling, 2016

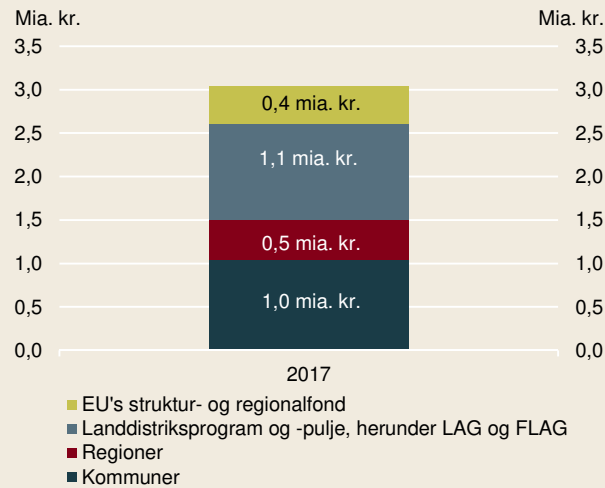
Anm.: Opgørelse af de regionale og kommunale regnskabsmæssige nettoudgifter til erhvervsudvikling er eksklusive midler fra EU-strukturfonde, som udgør en del af hhv. erhvervsfremme og støtte via EU. Der kan være forskel på, hvordan kommunerne konterer udgifterne, da erhvervsfremmeaktiviteterne er organiseret forskelligt i de enkelte kommuner. Opgørelsen er derfor behæftet med usikkerhed.

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger.

Udover de regionale og kommunale udgifter på 1,5 mia. kr. til blandt andet erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter forventes der i 2017 at blive anvendt yderligere 1,5 mia. kr., som finansieres via EU's strukturfond og regionalfond, landdistriktsprogrammet

samt landdistriktspuljen via finansloven. En væsentlig del af disse programmer er medfinansieret af EU, se figur 12.

Figur 12. Erhvervsfremme og støtte rettet mod lokal og regional erhvervsudvikling, 2017

Anm.: Tal for regioner og kommuner er budgettal. Der kan være forskel på, hvordan kommunerne konterer udgifterne. EU's struktur- og regionalfond er en delmængde af beløbet fra figur 9. EU's struktur- og regionalfond er finanslovsbevilling (§ 08.35.01) og relaterer sig til de nationale programmer (dvs. ekskl. interreg.) og omfatter standardkt. 46 på underkt. 30, 35, 50 og 55. 90 pct. af midlerne fra EU's struktur- og regionalfond er disponeret af de regionale vækstfora i programperioden 2014-2020, og de resterende midler udmøntes bl.a. via den nationale pulje, der anvendes til tværregionale projekter. Landdistriktsprogram og -pulje er udgiftsbevillinger via finansloven, som EU medfinansierer. Derfor afviger beløbet fra øvrige opgørelser i redegørelsen (bilag 1), hvor det udelukkende er den statslige udgift, der fremgår. Følgende ordninger indgår: § 24.23.03. Støtte til udvikling af landdistrikterne (underkonti 12, 30 og 44), § 24.72.02. LDP og vandramme (underkonti 10, 11, 20, 21, 30, 31, 40, 42, 80 og 81), § 08.35.07.10 Udvikling af landdistrikterne, landdistriktsprogram, § 08.35.08.10 LAG under fiskeri og § 08.35.09.10 Pulje til forsøgsvirksomhed.

Kilde: Finansministeriet og Danmarks Statistik.

BILAG 1. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA FINANSLOVEN

Nedenfor følger en oversigt over de erhvervsfremme- og støtteordninger via finansloven, der er gældende i 2015-2017. Alle ordninger, som er aktive i blot ét af årene 2015-2017, er inkluderet.

BILAGSTABEL 1. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA FINANSLOVEN KATEGORISERET EFTER MINISTEROMRÅDE (2015 - 2017)

Mio kr. (årets priser)	2015	2016	2017
Udenrigsministeriet			
§ 06.11.01.30 Eksport- og investeringsfremme mv.	257,1	272,7	240,6
§ 06.32.05.12 Danida Business Partnerships	24,6	42,6	-
§ 06.32.05.15 Innovative partnerskaber (nedlægges fra og med FL12).	-2,5	-	-
§ 06.32.05.20 Danida Business Delegations	6,3	6,0	-
§ 06.38.01.13 Danida Business Finance	93,9	-147,5	250,0
§ 06.38.02.12 Partnerskaber for markedsdrevet vækst (støtten til 3GF og 06.32.05.16 FN's Global Compact fraregnes)	-	-	160,0
§ 06.41.02.10 Eksportstipendiater	51,1	52,0	47,3
§ 06.41.03.10 Indsats for små og mellemstore virksomheder og innovative vækstvirksomheder og iværksættere	22,1	24,4	24,4
§ 06.41.03.20 Fælles erhvervsfremstød	34,6	43,3	33,8
Udenrigsministeriet i alt	487,2	293,5	756,1
Erhvervsministeriet			
§ 08.31.78.30 Reserve til styrket indsats for vækst på erhvervsområder med international konkurrencekraft	0,0	0,0	-
§ 08.32.04.10 Markedsmodningsfonden	127,0	56,4	25,0
§ 08.32.07.10 Program for brugerdreven innovation (bevillingen er flyttet over på § 08.32.04.10)	-4,2	-	-
§ 08.32.08.10 Fonden til Entreprenørskab ¹⁾	9,9	10,3	10,5
§ 08.32.08.20 Iværksætter- og innovationsinitiativer	9,7	1,0	1,0
§ 08.32.08.30 Industriel symbiose	0,0	-	-
§ 08.32.08.50 Erhvervspartnerskab for avanceret produktion	-	10,7	9,7
§ 08.32.08.55 Måltrettet erhvervsindsats i områder	-	8,7	4,8
§ 08.32.08.60 Erindringsmønter (Iværksætterpulje og pulje for socialøkonomiske virksomheder) ³⁾	-	0,0	0,0
§ 08.32.09.30 Nye iværksættere/væksthuse, kurser i udvikling og vækst samt early warning for nye og mindre virksomheder ⁴⁾	6,5	3,8	4,0
§ 08.32.09.40 Grønt iværksætterhus	7,0	2,5	-
§ 08.32.10.10 Tilskud til Design Society	20,1	22,7	19,2
§ 08.32.10.15 Designprisen INDEX:Award	3,0	-	-
§ 08.32.10.30 Tilskud til Dansk Arkitektur Center	3,7	2,6	3,7
§ 08.32.11.20 Center for Kultur og Oplevelsesøkonomi	2,4	-	-
§ 08.32.14.10 Hjemmeservice	-0,4	-	-
§ 08.32.15.10 Grøn omstillingsfond	30,9	-2,0	-
§ 08.32.15.30 Økologiske iværksættere	4,8	-	-

BILAGSTABEL 1. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA FINANSLOVEN KATEGORISERET EFTER MINISTEROMRÅDE (2015 - 2017)

Mio kr. (årets priser)	2015	2016	2017
Erhvervsministeriet fortsat			
§ 08.33.15.25 Vækstkaution (kapitalindsud i VækstFonden til en lånegarantiordning for udviklingsaktiviteter i mindre virksomheder)	83,6	23,6	23,6
§ 08.33.15.30 Tidlig idéfinansiering - proof of business ⁵⁾	10,0	0,0	-
§ 08.33.15.70 Vækstlånordning for iværksættere	45,0	45,0	45,0
§ 08.33.17.70 Renteudligningsordning	-159,0	-14,0	-14,0
§ 08.33.25.10 Danmarks Grønne Investeringsfond	25,0	40,0	-
§ 08.34.01.10 Markedsføring af Danmark	-3,0	-2,2	-
§ 08.34.01.20 Tilskud til markedsføringskonsortier	24,4	0,0	12,7
§ 08.34.02.10 VisitDenmark	113,1	121,8	117,2
§ 08.34.02.50 Turismepolitisk vækstplan	11,0	-	-
§ 08.34.02.60 Turismeinitiativer	0,0	0,0	8,5
§ 08.35.01.30 Videreudbetaling af tilskud fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, programmer for perioden 2007-2013, netto	0,0	-	-
§ 08.35.01.35 Videreudbetaling af tilskud fra Den Europæiske Socialfond, programmer for perioden 2007-2013, netto	0,0	-	-
§ 08.35.06.10 Regional erhvervsudvikling, ophørt FL11	0,1	-0,2	-
§ 08.35.07.10 Udvikling af landdistrikterne under Landdistriktsprogrammet ⁶⁾	5,5	15,6	0,0
§ 08.35.08.10 LAG under fiskeri ⁷⁾	-4,2	8,7	8,1
§ 08.35.09.10 Pulje til forsøgsvirksomhed i øsamfund	21,4	22,0	22,1
§ 08.71.11.20 Hjemsendelse af søfarende, LBK 742 2005	0,0	0,0	0,1
§ 08.71.11.22 Underhold og hjemrejse for efterladte søfarende, lov nr. 189 af 2011	0,0	0,0	0,5
§ 08.71.15.50 Tilskud til arbejdsmiljøråd og arbejdsmiljøtjenester	1,3	1,3	1,3
Erhvervsministeriet i alt	394,6	378,3	303,0
Økonomi- og Indenrigsministeriet			
§ 15.75.48.20 Støtte til sammenlægning	9,0	-	-
Økonomi- og Indenrigsministeriet i alt	9,0	0,0	0,0
Børne- og Socialministeriet			
§ 15.75.48.10 Driftsstøtte	2,0	2,0	2,0
Børne- og Socialministeriet i alt	2,0	2,0	2,0
Sundheds- og Ældreministeriet			
§ 16.43.01.10 Rederbidrag ⁸⁾	-9,7	0,0	-10,0
§ 16.43.01.20 Sygesikring af søfarende	4,3	7,1	10,0
§ 16.45.01.10 Apotekerafgift	-195,2	-257,6	-285,3
§ 16.45.03.10 Apotekstilskud	193,0	257,6	285,3
Sundheds- og Ældreministeriet i alt	-7,6	7,1	0
Beskæftigelsesministeriet			
§ 17.21.14.10 Økonomisk støtte til arbejdsmiljørådgivning, brutto	17,6	-	-
§ 17.31.55.10 Sygeforsikring for selvstændige ⁹⁾	57,9	53,2	55,2

BILAGSTABEL 1. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA FINANSLOVEN KATEGORISERET EFTER MINISTEROMRÅDE (2015 - 2017)

Mio kr. (årets priser)	2015	2016	2017
Beskæftigelsesministeriet fortsat			
§ 17.31.55.20 Sygeforsikring for mindre private arbejdsgivere ⁹⁾	104,5	92,5	89,2
Beskæftigelsesministeriet i alt	180	145,7	144,4
Uddannelses- og Forskningsministeriet			
§ 19.11.03.10 Innovationscentre (Styrelsen for Forskning og Innovation) ¹⁰⁾	24,6	30,6	30,6
§ 19.46.01.10 Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter	327,3	318,5	322,2
§ 19.46.01.20 Medfinansiering af innovationsmiljøer	216,7	208,1	211,0
§ 19.46.01.30 Innovationsnetværk	75,7	78,2	77,6
§ 19.32.17.10 Tilskud til Fonden for Entreprenørskab ¹⁾	9,9	15,3	10,3
§ 19.44.01.10 Strategisk og udfordringsdrevet forskning ¹¹⁾	40,7	28,0	26,8
§ 19.44.01.20 Teknologiuudvikling og Innovation (u.kt 46)	753,1	649,5	683,3
Uddannelses- og Forskningsministeriet i alt	1.448,0	1.328,2	1.361,8
Kulturministeriet			
§ 21.11.45.20 Center for kultur- og oplevelsesøkonomi ²⁾	2,9	-0,4	-
§ 21.11.62.15 Blade og tidsskrifter	27,8	23,4	20,0
§ 21.11.62.17 Konverteringshjælp til blade og tidsskrifter	0,8	0,9	-
§ 21.11.62.50 Trykte nyhedsmedier og skrevne internetbaserede medier (mediestøtte)	399,2	392,2	385,2
§ 21.24.03.10 Tilskud til udvikling, produktion og formidling af spillefilm	197,4	180,4	177,0
§ 21.24.03.20 Tilskud til udvikling, produktion og formidling af kort- og dokumentarfilm	63,0	54,6	44,1
§ 21.24.03.30 Tilskud vedrørende talentudvikling	26,2	27,4	29,0
§ 21.24.03.35 Licensmidler til filmproduktion	-40,5	-35,0	0,0
§ 21.24.03.40 Andre formål	32,7	50,9	35,7
§ 21.24.03.50 Indtægter vedrørende uforbrugt usikkerhedsmargin mv.	0,0	0,0	-2,0
§ 21.33.54.10 Tilskud til zoologiske anlæg	37,8	37,1	36,3
Kulturministeriet i alt	747,3	731,5	725,3
Miljø- og Fødevarerministeriet			
§ 23.21.01.80 Grøn omstilling i landbruget	0,6	-	-
§ 23.27.09.40 Indsats for miljø og sundhed	-0,1	-	-
§ 23.72.08.11 Vådområdeindsats, projektjord	33,8	-	-
§ 23.72.11.10 Forundersøgelser og anlæg	-0,7	-	-
§ 23.72.11.20 Køb og salg af projektjord	-2,1	-	-
§ 23.72.11.30 Projektjord, driftsudgifter	0,4	-	-
§ 24.21.01.43 Kompensationsordning vedrørende GMO-afgrøder	0,1	0,1	0,1
§ 24.21.02.20 Projektstøtte til udvikling af biavl	0,7	3,6	0,0
§ 24.21.02.35 Bevaringsarbejde med husdyr- og plantegenetiske ressourcer	10,7	7,9	6,7
§ 24.23.03.12 Udvikling i primært jordbrug	112,2	-10,3	18,0
§ 24.23.03.13 Økologivisionen, investeringsstøtte	-2,8	5,0	-

BILAGSTABEL 1. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA FINANSLOVEN KATEGORISERET EFTER MINISTEROMRÅDE (2015 - 2017)

Mio kr. (årets priser)	2015	2016	2017
Miljø- og Fødevareministeriet fortsat			
§ 24.23.03.15 Udvikling i forarbejdningssektoren	-9,8	-	-
§ 24.23.03.16 Erhvervsudvikling	0,7	0,1	-
§ 24.23.03.17 Kvalitetsfødevarer, økologi og netværksaktiviteter	-4,9	-	-
§ 24.23.03.19 Etablering af biogasanlæg	-5,7	-	-
§ 24.23.03.20 Tilskud til jordbrugere i ugunstigt stillede områder	0,3	-	-
§ 24.23.03.28 Tekniske anlæg på agerjord (minivådområder)	0,0	0,0	0,0
§ 24.23.03.30 Pleje af græs- og naturarealer	-25,8	25,4	47,5
§ 24.23.03.35 Vådområder og ådale, miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, nedlagt i 2013	-6,0	-	-
§ 24.23.03.36 Særlig indsats natur og miljø	-13,2	-	-
§ 24.23.03.37 Miljø- og naturprojekter	0,4	3,4	-
§ 24.23.03.38 Obligatoriske randzoner, vandrammedirektiv	12,1	-	-
§ 24.23.03.40 Plantegenetiske ressourcer	-1,7	-	-
§ 24.23.03.41 Fysiske anlæg	-	0,0	-
§ 24.23.03.43 Økologisk Udvikling	0,0	0,0	-
§ 24.23.03.44 Økologitilskud	228,9	66,2	14,4
§ 24.23.03.45 Omlægningstilskud til økologisk jordbrugsbedrift (2014-2020)	3,1	-	-
§ 24.23.03.49 Arbejdspladser og levevilkår	8,7	-	-
§ 24.23.03.70 Budgetregulering	-	0,0	-
§ 24.23.03.80 Reserver til EU-medfinansierede ordninger	0,0	0,0	10,0
§ 24.23.06.10 Økologifremme	30,0	30,0	30,0
§ 24.23.07.15 Tilskud til oplandskonsulenter	-	-	20,0
§ 24.24.05.20 Indløsning af statsgaranti vedrørende lån til yngre jordbrugere	48,9	50,5	39,7
§ 24.24.44.12 Opskrivning af indeksreguleret overtagen gæld	-2,3	-1,7	-1,9
§ 24.24.44.20 Termsrenter, afdrag og udtrækning vedr. overtagne obligationer og forpligtelser	23,7	106,4	222,1
§ 24.24.44.23 Kursgevinst vedrørende udtrukne obligationer	-0,1	-0,1	-0,1
§ 24.24.44.24 Opskrivning af indeksreguleret overtagen gæld	2,3	1,7	1,9
§ 24.24.44.30 Salg af overtagne obligationer fra landmænd	-1,1	-1,9	-0,7
§ 24.24.44.33 Kursgevinst ved salg eller overdragelse af obligationer	-0,1	-0,1	-0,1
§ 24.24.44.72 Dækning af udgifter vedr. refinansieringsordning for landbruget, (mellemløbskonto med Finansministeriet)	14,1	10,2	-177,0
§ 24.24.51.10 Promilleafgiftsfonden for landbrug (promillemidler)	232,8	232,8	232,8
§ 24.24.51.18 Fonden for økologisk landbrug	23,9	13,0	10,0
§ 24.24.51.19 Reserve til jordbrugsforanstaltninger	3,6	1,5	-
§ 24.24.51.40 Kartoffelafgiftsfonden	5,0	5,0	-
§ 24.24.51.50 Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribrug	7,2	7,2	7,2
§ 24.24.60.10 Lån vedrørende jordbrugsmæssige forhold	-6,3	-3,5	-1,5

BILAGSTABEL 1. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA FINANSLOVEN KATEGORISERET EFTER MINISTEROMRÅDE (2015 - 2017)

Mio kr. (årets priser)	2015	2016	2017
Miljø- og Fødevareministeriet fortsat			
§ 24.24.60.20 Lån vedrørende fiskerimæssige forhold	-74,8	-74,4	-74,0
§ 24.26.10.10 Kompensationsordning til torskefiskere i Østersøen	-	-	22,1
§ 24.26.10.30 Indløsning af statsgaranti vedrørende lån til yngre fiskere	0,0	0,0	0,1
§ 24.26.30.11 Foranstaltninger inden for fiskeri og akvakultur mv	30,9	44,0	56,3
§ 24.32.14.10 Erstatning ved nedslagning af dyr og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger m.m., netto	4,4	11,3	3,4
§ 24.32.20.10 Markedsføring af fødevareklyngen	-	-	5,0
§ 24.32.79.20 Pulje til bedre dyrevelfærd	-	-	5,0
§ 24.33.02.10 Udviklings- og forskningsaktiviteter inden for fødevaresektoren, GUDP	203,9	194,4	181,1
§ 24.33.02.50 Madkulturen	21,9	19,3	15,6
§ 24.37.50.10 Det Internationale Havundersøgelsesråd og EUROFISH	6,7	5,6	6,7
§ 24.37.50.20 Regionalt rådgivende råd for Østersøen	0,2	0,1	0,2
§ 24.53.11.20 Miljømærkeordninger	13,5	9,7	9,7
§ 24.53.11.30 Formidlingsaktiviteter og undersøgelser, herunder vedr. affald og genanvendelse	15,5	1,2	-
§ 24.53.11.35 Grønne ildsjæle	9,0	-0,4	-
§ 24.53.11.50 Pilotprojekter om grøn omstilling	10,6	-	-
§ 24.53.12.10 Ressourcestrategi	32,6	38,2	27,1
§ 24.54.31.10 Aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler	57,8	37,2	40,0
§ 24.55.06.10 Virksomhedsordningen	2,8	2,2	0,0
§ 24.55.09.50 Udvikling, test og demonstration af nye miljøteknologier	9,1	5,4	3,6
§ 24.55.09.60 Offentligt-private partnerskaber, miljøsamarbejde med højvækstlande og grøn markedsføring	6,7	3,1	-
§ 24.55.09.70 Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, MUDP	89,6	100,4	79,5
§ 24.55.09.71 Grøn innovationspulje	13,0	21,5	19,5
§ 24.72.02.10 N vådområder - realisering og fastholdelse	52,3	8,1	43,8
§ 24.72.02.11 N vådområder - forundersøgelser	0,0	-0,4	0,0
§ 24.72.02.12 Statslige vådområder	-2,3	-	-
§ 24.72.02.13 Naturpakke - Synergiprojekter	-	24,4	2,0
§ 24.72.02.20 P vådområder I	1,3	0,0	3,0
§ 24.72.02.21 P vådområder - forundersøgelser	0,1	-0,1	0,0
§ 24.72.02.30 Lavbundsprojekter - realisering og fastholdelse mv.	3,7	11,6	14,2
§ 24.72.02.31 Lavbundsprojekter - forundersøgelser	0,5	-0,8	0,0
§ 24.72.02.40 Natura 2000 projekter I	-0,9	-0,7	0,0
§ 24.72.02.41 Natura 2000 projekter II	-0,1	0,7	-
§ 24.72.02.42 Natura 2000 projekter III	8,4	10,1	5,0
§ 24.72.02.50 Fysiske anlæg - realisering og fastholdelse mv.	-	0,0	-
§ 24.72.02.51 Fysiske anlæg - forundersøgelser	-	0,0	-

**BILAGSTABEL 1. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE
VIA FINANSLOVEN KATEGORISERET EFTER
MINISTEROMRÅDE (2015 - 2017)**

Mio kr. (årets priser)	2015	2016	2017
Miljø- og Fødevarerministeriet fortsat			
§ 24.72.02.60 Vandløbsrestaureringer	98,6	61,9	58,6
§ 24.72.02.61 Dambrug	0,0	8,5	7,9
§ 24.72.02.62 Sørestaurering	0,0	2,8	3,8
§ 24.72.02.70 Nationale udgifter	0,0	0,2	11,5
§ 24.72.02.80 Sikring af skov Natura 2000	20,7	29,8	15,8
§ 24.72.02.81 Privat skovrejsning	-20,3	-1,3	-10,7
§ 24.72.02.82 Naturpakke - privat urørt skov	-	-	9,6
§ 24.72.02.85 Naturpakke - tilskud til læhegn	-	-	9,6
§ 24.72.03.20 Grønne partnerskaber	4,8	-0,3	0,0
§ 24.73.13.10 Tilskud til genplantning m.v.	12,4	8,9	0,7
Miljø- og Fødevarerministeriet i alt	1.354,1	1.149,6	1.054,8
Transport-, Bygning og Boligministeriet			
§ 29.28.01.35 Innovation og produktivitet i byggeriet	-0,2	-	-
§ 28.57.02.12 Tilskud til Dansk Arkitektur Center - Gammel Dok	-	1,1	-
Transport-, Bygning og Boligministeriet i alt	-0,2	1,1	0,0
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet			
§ 29.11.05.10 Reserve til grønne klimatiltag	-	-	50,0
§ 29.21.01.25 Grøn boligkontrakt/BedreBolig	11,2	3,3	-
§ 29.22.01.10 Udbygning af dansk energiforskning og -udvikling	387,0	145,0	311,1
§ 29.22.01.30 Fremme af nye energiteknologier	6,1	-	-
§ 29.22.01.40 Forskning, udvikling og demonstration inden for energieffektiv transport	0,0	6,3	7,9
§ 29.24.08.10 Forsøgsordning for elbiler	4,7	-	-
§ 29.24.13.10 Videncenter for energibesparelser i bygninger	5,9	5,0	5,0
§ 29.24.14.10 Infrastruktur til transport	22,8	-	-
§ 29.24.15.10 Etablering af partnerskabssamarbejde med kommuner	10,0	-	-
§ 29.24.16.10 Geotermi og store varmepumper	14,8	-	-
§ 29.24.17.10 Bølgekraftprojekter	11,3	-	-
§ 29.24.18.10 Energieffektiviseringsindsats	23,9	4,5	1,1
§ 29.24.18.20 Intelligente og fleksible bygninger	-	9,3	9,6
§ 29.24.18.40 Udbredelse af varmepumper i landområder	-	9,7	10,0
§ 29.24.18.50 Initiativer til fremme af et smart energisystem	-	1,0	3,0
§ 29.24.19.10 Vedvarende energi til proces	111,7	313,5	-
§ 29.24.20.10 Industriel kraftvarme	0,0	168,5	64,8
§ 29.24.21.10 Biogas (til transport og proces)	0,0	0,0	64,6
§ 29.24.23.10 Pilotprojekt vedr. varmepumper (store varmepumper til fjernvarme)	25,8	-	-
§ 29.24.24.10 National ordning for geotermi	0,0	0,0	12,0
§ 29.25.02.20 Tilskud til dækning af udgifter til kuldioxidafgifter i visse virksomheder (aftaler om energieffektivisering)	1,6	-	-

BILAGSTABEL 1. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA FINANSLOVEN KATEGORISERET EFTER MINISTEROMRÅDE (2015 - 2017)

Mio kr. (årets priser)	2015	2016	2017
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet fortsat			
§ 29.25.03.10 Tilskud til energibesparelser i erhvervsvirksomheder	3,6	11,9	-
§ 29.25.08.10 Pulje til målrettet PSO-lempe af PSO for el-intensive virksomheder	86,2	192,5	232,3
§ 29.25.09.10 Tilskud til opgradering eller rensning af biogas (gas-PSO) ¹²⁾	129,1	306,0	777,2
§ 29.25.10.10 Udgifter til el-PSO ¹²⁾	881,0	903,4	2.094,3
§ 29.25.12.05 Husstandsmøllepuljer	-	-	1,3
§ 29.25.12.10 Solpilotudbud 2016	-	-	10,7
§ 29.25.12.15 Solcellleanlæg og øvrige små VE-anlæg	-	-	284,2
§ 29.25.12.20 Udgifter vedrørende ubalancer for elproduktion	-	-	6,1
Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet i alt	1.736,7	2.085,3	3.945,2
Øvrige ordninger			
Støtte til elektricitet fra VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. (PSO) ¹³⁾	7.846,0	7.058,0	7.385,0
Vækstpakkelempe/ Aftale om afskaffelse af PSO	-881,0	-903,4	-2.094,3
Øvrige ordninger i alt	6.965,0	6.154,6	5.290,7
Erhvervsstøtte i alt	13.316,1	12.276,9	13.583,3

Anm.: 2015 og 2016 er regnskabstal og 2017 er bevillinger. Tallene er afrundede.

1) Fonden for Entreprenørskab er finansieret af bevillinger under § 8 og § 19. I 2016 er der taget 0,2 mio. kr. som bevilling i administration og overført til § 08.21.20. Dette er ikke tilfældet i 2017, hvor midlerne i stedet overføres regnskabsmæssigt.

2) Center for Kultur- og Oplevelsesøkonomi er finansieret af bevillinger under § 8 og § 21.

3) Nul angiver, at ordningen er aktiv, men bevillingen er lig nul, fx som følge af selvfinansiering.

4) I 2016 er der taget 0,2 mio. kr. som bevilling i administration og overført til § 08.21.20. Dette er ikke tilfældet i 2017, hvor midlerne i stedet overføres regnskabsmæssigt.

5) I 2016 er der omposteret 44,8 mio. kr. i regnskabet fra kapitalindskud til tilskud, hvorfor regnskabet kan læses som om der er givet 44,8 mio. kr. i 2016 i tilskud, men det er en ompostering og midlerne er givet i tidligere år.

6) Ordningen er 100 % EU-finansieret i 2017. Regnskabstal for LAG- og FLAG-ordningen i 2015 og LAG-ordningen i 2016 er påvirket af regnskabsafslutningen af programperioden 2007-2013.

7) Regnskabstal for LAG- og FLAG-ordningen i 2015 og LAG-ordningen i 2016 er påvirket af regnskabsafslutningen af programperioden 2007-2013.

8) I 2016 er der overført overskud fra tidligere indbetalinger på 1,7 mio. kr., hvorfor der ikke er opkrævet bidrag.

9) De forsikrede selvstændige finansierer selv hhv. 55 og 85 pct. af udgifterne til sygedagpenge, jf. sygedagpengelovens § 45 og finanslovens § 17.31.55.10. De forsikrede mindre virksomheder finansierer 80 procent af udgifterne til sygedagpenge, jf. sygedagpengelovens § 55 og finanslovens § 17.31.55.20.

10) Bevillingen til innovationscentrene i Kina, USA og Tyskland mv. indgår som en del af bevillingen til Styrelsen for Forskning og Innovation. Herfra refunderes Udenrigsministeriet for udgifterne vedrørende innovationscentrene.

11) Det er kun den statsstøttenotificerede del af bevillingen til § 19.44.01.10 Strategisk og udfordringsdrevet forskning, der medtages.

12) Fra 2015 finansieres en del af udgifterne til PSO-støtten over Finansloven som følge af Aftale om en vækstpakke 2014.

13) I redegørelsen medtages kun støtte, der gives til producenter af miljøvenlig el og biogas i form af pristillæg. PSO-tariffen opkræves hos husholdninger og virksomheder. Der anvendes Energinet.dk/Energistyrelsens skøn fra februar 2017 for PSO-tilskud i 2017.

Kilde: Finansministeriet, Energinet.dk og egne beregninger.

BILAG 2. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA SKATTESYSTEMET

Nedenfor følger en oversigt over de erhvervsfremme- og støtteordninger via skattesystemet, der er gældende i 2015-2017.

BILAGSTABEL 2. STATSLIG ERHVERVSFREMME- OG STØTTE VIA SKATTESYSTEMET, OPGJORT EFTER TABT PROVENU METODEN (2015-2017)

Mio kr. (årets priser)	2015	2016	2017
Momsområdet			
Nulmoms for trykte aviser og blade	475	475	475
Momsfritagelse for persontransport	350	350	360
Momsområdet i alt	825	825	835
Energi- og miljøområdet			
Energiafgiftsfritagelse for biobrændsler mv.	4.300	4.325	4.445
Indenlandske færger er undtaget fra brændstofafgifter	625	630	645
Undtagelser i energiafgiften til diverse processer ¹⁾	200	150	155
Erhvervs-mæssig flytransport er undtaget for brændstofafgifter	115	115	120
Tilpasning af CO ₂ -afgift til kvoteloven	65	65	65
Lempelige skatteregler for vedvarende energianlæg (vindmøller mv.)	25	25	25
Bundfradrag i NOx-afgiften	15	10	0
Bundfradrag i svovlafgiften	10	10	10
Lempelse i spildevandsafgiften for virksomheder med store udledninger	5	5	5
Procesafgift af el (opladning af elbiler)	0	0	0
Energi- og miljøområdet i alt	5.360	5.335	5.470
Branchestøtte			
Skattefrihed for søfolk under DIS-ordningen	950	925	950
Reduceret grundværdi for produktionsjord ²⁾	645	650	670
Frikørselsordning for taxaer ³⁾	240	240	0
Reparationsgrænse for totalskadede biler	330	125	130
Tonnagebeskatning for rederier ⁴⁾	105	110	115
Undtagelse fra selskabsbeskatning for andelsselskaber	70	70	70
Nedskrivning af husdyrbestand	10	10	10
Let-øl er fritaget fra alkoholafgift	7	7	7
Særligt havfradrag til fiskere	3	3	3
Inflationsgaranti ved indkøb af skibe	3	3	3
Nedsat ølafgift for små byggerier	3	3	3
Fradrag for visse søfarende ansat ved kulbrinteudvinding	1	1	1
Branchestøtte i alt	2.337	2.147	1.962
Forskning, udvikling og viden			
Straksafskrivning af forsøg- og forskningsaktiviteter	920	925	950
Forskere og nøglemedarbejdere (forskarskatteordningen)	750	760	780

BILAGSTABEL 2. STATSLIG ERHVERVSFREMME- OG STØTTE VIA SKATTESYSTEMET, OPGJORT EFTER TABT PROVENU METODEN (2015-2017)

Mio kr. (årets priser)	2015	2016	2017
Forskning, udvikling og viden fortsat			
Skattecreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter	490	495	510
Etablerings- og iværksætterkontoordninger	40	40	40
Forskning, udvikling og viden i alt	2.390	2.395	2.460
Investeringsfremme			
Straksafskrivning af software	160	160	165
Straksafskrivning af formuegoder anskaffet med offentlige tilskud ⁵⁾	10	10	10
Henstand for beskatning af goodwill ved løbende ydelser	2	2	2
Investeringsfremme i alt	172	172	177
Andre formål			
Overførselsreglen for fonde	640	660	680
BoligJobordningen ⁵⁾	1.600	0	0
Ny grøn BoligJobordning i 2016 og 2017	-	620	595
Fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes udgifter til egne syge- og arbejdsskadeforsikringer ⁶⁾	70	70	70
Fondes bundfradrag	55	55	55
Fondes konsolideringsfradrag	300	50	50
Fondsbeskattede foreningers bundfradrag	50	50	50
Frdrag for pengegaver til kulturinstitutioner	50	50	50
Afskrivning på kunstkøb	40	40	40
Dagpenge- og rejsegodtgørelser er fradragsberettigede	20	20	20
Andre formål i alt	2.840	1.615	1.610
Erhvervsfremme og støtte via skattesystemet i alt	13.735	12.315	12.335

Anm: Skatteudgifterne er beregnet efter "tabt provenu metoden". Derved opgøres de umiddelbare skatteindtægter, som det offentlige ville have fået, hvis skatteudgiften blev fjernet. Metoden tager ikke hensyn til, at virksomheder eller personer i nogle tilfælde kan ændre adfærd, hvis en særlig begunstiggelse i skattesystemet afskaffes eller reduceres. Skønnet over den enkelte skatteudgift tager heller ikke højde for afledte virkninger på andre skatte- og/eller afgiftskonti (tilbageløb). Da tilbageløb og adfærd ikke indgår i skønnet, betyder det, at den beregnede udgift for de enkelte ordninger, som hovedregel ikke svarer til det provenu, som staten alternativt kan anvende til andre tiltag, hvis skatteudgiften fjernes.

Beløbene er de senest tilgængelige fra Skatteministeriet fremskrevet med udviklingen i BNP. Et mindre antal ordninger er beregnet bagud i tid ligeledes på grundlag af udviklingen i BNP. Udviklingen i BNP i 2017 er fremskrevet med seneste skøn i Økonomisk Redegørelse, december 2016. Da skønnet kan ændre sig, stemmer skatteudgifterne ikke overens med sidste års redegørelse. En del ordninger er genberegnet i 2016. Der opstår databrud ved genberegninger.

Skatteministeriet gennemfører i øjeblikket en genberegning af samtlige skatteudgifter, som følge af et EU-direktiv. Det kan resultere i, at der kommer skatteudgifter, som ikke før har været opfattet som skatteudgifter. Omvendt kan det også føre til, at visse skatteudgifter ikke mere opfattes som sådan. Der kan også opstå ændringer i skatteudgifternes størrelse efter genberegningen. Genberegningen sker med tabt-provenu-metoden.

1) Tallene er skøn, som er behæftet med stor usikkerhed. Skønnen konsolideres i forbindelse med Skatteministeriets revision af skatteudgifterne.

2) Skønnet forventes at blive opdateret i forbindelse med Skatteministeriets kommende genberegningsprojekt for samtlige skatteudgifter på baggrund af nyt datagrundlag for grundværdierne fra det nye ejendomsvurderingssystem.

3) Med Vækstpakke 2014 afskaffes frikørselsordningen helt fra 1. januar 2015, som del af en forenkling af reguleringen af taxierhvervet. Ordningen påvirkede dog statens finanser i 2015 og 2016 indtil taxaer indregistreret i 2014 var frikørt i 2017.

4) Tonnagebeskatning af mobile borerigge skal statsstøttegodkendes, før den kan træde i kraft..

5) Ordningen blev forlænget med tilbagevirkende kraft i sommeren 2015.

6) Fradragsret for mindre private arbejdsgiveres udgifter til egne sygeforsikringer forventes opgjort i forbindelse med en genberegning af samtlige skatteudgifter

Kilde: Skatteministeriet samt egne beregninger.

BILAG 3. BESKRIVELSE AF STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA FINANSLOVEN

Nedenfor følger en beskrivelse af de erhvervsfremme- og støtteordninger, der er gældende i 2017. Det er kun ordninger, der er aktive i 2017, som er beskrevet.

UDENRIGSMINISTERIET

§ 06.11.01.30 Eksport- og Investeringsfremme mv.

Udenrigsministeriet varetager den statslige eksport-, internationaliserings- og investeringsfremmeindsats. Det sker igennem Eksportrådet, som er en del af Udenrigsministeriet på lige fod med ministeriets øvrige hovedområder. Eksportrådet sikrer synergi og omkostningseffektivitet i varetagelsen af danske opgaver i udlandet.

Eksportrådets overordnede mål er at bidrage til vækst og beskæftigelse i Danmark ved at understøtte danske virksomheder i at opnå mere eksport og øget internationalisering samt ved at bidrage til at tiltrække udenlandske investeringer til Danmark. Udøvelsen af økonomisk diplomati er en central prioritet i Udenrigsministeriet og udgør den strategiske ramme for Eksportrådets indsats.

Eksportrådets arbejdsområde dækker bredt fra virksomhedsrelaterede opgaver over handelspolitik til myndighedsvaretagelse.

Som et led i Eksportrådets virksomhedsrelaterede opgaver administrerer Eksportrådet en række tilskudsprogrammer, der støtter danske virksomheder i deres internationalisering, herunder etablering af eksport på nye markeder, markedseksponering og videnhjemtagning. Eksportrådet leverer en række generelle gratisydelse samt udfører individuelle betalingsopgaver i overensstemmelse med ministeriets betalingsbekendtgørelse, som alt andet lige er omkostningsdækket. Opgaverne løses alene, hvis der er en klar dansk kommerciel interesse til stede.

Invest in Denmark (INDK) er Danmarks nationale investeringsfremmeorganisation. INDK arbejder ud fra en strategisk målsætning om at skabe og fastholde udenlandske investeringer inden for en række nøje udvalgte kompetenceklynger, hvor Danmark har særlige styrkepositioner og rammebetingelser. INDK udfører en målrettet salgsindsats over for udenlandske virksomheder ved markedsføring af danske spidskompetencer inden for bl.a. Life Science, ICT og CleanTech.

Modtagere og ordningens form

Eksportrådet udfører årligt betalingsopgaver for danske eksportvirksomheder mv. og leverer en række generelle public service og gratisydelse til virksomheder, selvejende institutioner, ministerier og andre offentlige institutioner. I alt betjener Eksportrådet årligt ca. 3-4.000 virksomheder mv. De individuelle opgaver omfatter udarbejdelse af markedsanalyser, rådgivning om markedsvilkår, politisk-kommerciel rådgivning, adgang til lokale myndigheder og andre samarbejdspartnere m.v.

Hovedparten af ydelserne er underlagt brugerbetaling (jf. Bekendtgørelse om betaling for tjenestehandlinger i udenrigstjenesten, der dækker borgerservice, kommercielle opgaver og andre opgaver), mens en anden mindre del er delvist eller helt dækket af statslige midler.

Eksportrådet har en selvfinansieringsgrad på ca. 25 pct., hvilket medfører krav om en relativ høj indtjening. Indtjeningsmålet er i 2017 110,9 mio. kr. Timetaksten for rådgivningsydelser, der er fastsat i overensstemmelse med gældende regler i Budgetvejledningen, er 935 kr. i 2017. Timeprisen er baseret på de globale gennemsnitsomkostninger.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Eksportrådet har til formål at bidrage til vækst og beskæftigelse i Danmark ved årligt at hjælpe danske virksomheder til mere eksport og skabelse af arbejdspladser gennem tiltrækning af udenlandske investeringer. En mindre del af bevillingen har et støtteelement, som består i, at virksomheder konkret kan få gratis ydelser ved en generel rådgivning på op til 1 time pr. år pr. virksomhed, hvis der er en klar dansk kommerciel interesse til stede.

Evaluering af ordningen

Der foretages ikke en egentlig evaluering af ordningen, men løbende værdi- og tilfredshedsmålinger samt jævnlige effektmålinger af både eksport- og investeringsfremmeindsatsen.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.um.dk/da/eksportraadet/

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

§ 06.38.01.13 Danida Business Finance

Udenrigsministeriet varetager den danske udviklingsbistand, som Danida Business Finance (DBF) er en del af.

Det overordnede formål med Danida Business Finance er at reducere fattigdom ved at skabe rammevilkår for bæredygtig økonomisk vækst og beskæftigelse i udviklingslande. Det umiddelbare formål er at sikre finansiering af større, primært offentlige, infrastrukturprojekter, som ikke kan finansieres på markedsvilkår i udviklingslande. DBF kan anvendes i forbindelse med projekter, der medvirker til grøn og bæredygtig omstilling i modtagerlandet. Ordningen har en bunden og en ubunden del. Under den bundne ordning kan alene danske leverancer finansieres, mens den ubundne ordning kan finansiere leverancer fra OECD-lande.

Modtagere og ordningens form

Støttemodtagerne af finansieringen er primært offentlige institutioner i udviklingslandet. Lån, der bliver brugt til køb af udstyrsleverancer, bliver garanteret af en bank eller modtagerlandets finansministerium, og låneaftalen indgås og administreres af en dansk bank. Lånet har en 10 års løbetid, hvor renter, eksportkreditpræmie og andre finansielle omkostninger finansieres med bistandsmidler. Ydermere støttes kapacitetsopbygning af den lokale bygherre. Støtten ydes i henhold til OECD's regler for officielt støttede eksportkreditter, hvor minimumssubsidiekravene for LIC (Low Income Countries) og LDC (Least Developed Countries) lande er hhv. 35 pct. og 50 pct.

Udover til finansiering af lån anvendes bevillingerne til hensættelse af risikopræmier, teknisk assistance, forundersøgelserstudier mv. Udgifterne i forbindelse med DBF afholdes på udbetalingstidspunktet.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Danida Business Finance har til formål at bekæmpe fattigdom i udviklingslande gennem finansiering af projekter til forbedring af levevilkårene for befolkningen. Projekter under

den bundne ordning bliver udbudt til danske virksomheder og under den ubundne ordning bliver projekterne udbudt til virksomheder i OECD-lande. Endvidere varetages lånene af danske banker.

Andre oplysninger

Ordningen indgår på ulandsrammen. Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://um.dk/da/danida/danida-business/danida-business-finance/>

Område: Udviklingssamarbejde

§ 06.38.02.12 Partnerskaber for markedsdrevet vækst (ekskl. 3GF og FN's Global Compact)

Under denne konto afholdes udgifter til aktiviteter, der katalyserer partnerskaber mellem forskellige offentlige og private aktører med henblik på, at den bedst tilgængelige viden, de mest innovative ideer, finansiering m.v. kobles sammen og bidrager til at udvikle markeder og fremme markedsdrevet bæredygtig vækst og beskæftigelse inden for rammerne af FN's verdensmål. Nogle indsats på kontoen er nye, mens andre tidligere blev finansieret fra § 06.32.05.12 Erhvervsindsatser og samfundsansvar, § 06.32.05.20 Danida Business Delegations og § 06.34.01.80 Øvrige bidrag.

Der planlægges både en fortsættelse af eksisterende initiativer og lancering af nye instrumenter med finansiering fra nærværende konto.

Danida Market Development Partnerships (DMDP): Under kontoen afsættes 60 mio. kr. til en fortsættelse af Danida Market Development Partnerships (DMDP) baseret på de foreløbige erfaringer med pilotfasen fra 2016. Formålet med DMDP er at understøtte opbygning af partnerskaber, der kan bidrage til bæredygtig og inklusiv økonomisk vækst i udviklingslandene. Partnerskaberne vil inddrage virksomheder og organisationer.

Danida Business Explorer: Under kontoen afsættes 10 mio. kr. til Danida Business Explorer, som støtter danske virksomhedernes indledende afdækning af konkrete forretningsmuligheder, der imødekommer udviklingsbehov i udviklingslande.

Danida Business Delegations: Under kontoen afsættes 10 mio. kr. til Danida Business Delegations, som støtter danske virksomheders delegationsrejser og fælles erhvervsfremstød til udviklingslande. Delegationsrejser og fælles erhvervsfremstød gennemføres i offentlige-private partnerskaber i samarbejde med Eksportrådet.

Sustainable Trade Initiative - IDH har til formål at fremme bæredygtig vækst i udviklingslande gennem en styrkelse af bæredygtighed i de globale værdikæder inden for specifikke brancher, f.eks. kaffe og tekstil, gennem forpligtigende partnerskaber mellem virksomheder, myndigheder, fagbevægelse og civilsamfundsorganisationer, herunder med deltagelse af danske virksomheder og organisationer. Der planlægges afgivet et tilsagn på 60 mio. kr. i 2017 for strategiperioden 2017-18.

Uallokeret: Endelig vil der under kontoen blive ydet tilskud til initiativer, der kan understøtte netværk, forretningsideer og projektudvikling, mobilisere finansiering og kompetencer fra den private sektor til at adressere udviklingsbehov og fremme øget produktivitet, indkomst, social udvikling, menneskerettigheder samt klima- og miljømæssig bæredygtig udvikling. Dette inkluderer bl.a. højpotentialeprojekter.

Modtagere og ordningens form

Med den nye strategi, "Danmarks udviklingspolitiske og humanitære engagement, Verden 2030", er fokus på partnerskaber, der giver mulighed for at bringe flere relevante

ressourcer i spil med henblik på fælles værdiskabelse. Partnerskabets betydning i udviklingssamarbejdet vil altid afhænge af, hvordan de bidrager til opfyldelsen af udviklingsmålsætninger.

Den danske støtte til privatsektorudvikling og engagement med lokale, danske og internationale virksomheder og investorer vil følge principper om effektivitet, samfundsansvarlighed og additionalitet.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

De udvalgte instrumenter under udviklingssamarbejdet har som formål at fremme bæredygtig vækst og beskæftigelse i udviklingslande, herunder gennem mobilisering af dansk viden, teknologi og kapital, jf. strategi for Danmarks udviklingspolitiske og humanitære engagement, Verden 2030.

Evaluering af ordningen

Andre oplysninger

Ordningen indgår på ulandsrammen. Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://um.dk/da/danida/danida-business/>

Område: Udviklingssamarbejde

§ 06.41.02.10 Eksportstipendiater

Eksportstipendiatbevillingen finansierer Danmarks ca. 20 handelskontorer, der er placeret på væsentlige eksportmarkeder samt vækstmarkeder, herunder fx Dubai, Chicago, Sydney og Bangalore. Handelskontorerne er hovedsagligt drevet af udsendte eksportfremmedarbejdere, der bl.a. er rekrutteret fra danske eksportvirksomheder. Herudover er der beskæftiget et antal lokale eksportrådgivere på kontorerne. Eksportstipendiatbevillingen finansierer også analyser og aktiviteter vedrørende internationalisering og globalisering samt andre infrastrukturelle initiativer vedrørende eksporten, herunder planlægning og gennemførelse af eksportfremmearrangementer. Der tilbydes endvidere virksomhederne inkubatorfaciliteter på et antal af handelskontorerne.

Modtagere og ordningens form

Eksportrådet udfører årligt betalingsopgaver for danske eksportvirksomheder mv. og leverer en række generelle public service og gratisydelser til virksomheder, selvejende institutioner, ministerier og andre offentlige institutioner. I alt betjener Eksportrådet årligt ca. 3-4.000 virksomheder mv. De individuelle opgaver omfatter udarbejdelse af markedsanalyser, rådgivning om markedsvilkår, politisk-kommerciel rådgivning, adgang til lokale myndigheder og andre samarbejdspartnere m.v.

Hovedparten af ydelserne er underlagt brugerbetaling (jf. Bekendtgørelse om betaling for tjenestehandlinger i udenrigstjenesten, der dækker borgerservice, kommercielle opgaver og andre opgaver), mens en anden mindre del er delvist eller helt dækket af statslige midler.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Eksportstipendiaterne har primært til formål at fremme danske virksomheders internationalisering i form af bistand til tilvejebringelse af markeds- og konkurrenceoplysninger, afsætning, partnersøgning, etablering, sourcing, mv. En mindre del af bevillingen har et støtteelement, som består i, at virksomheder konkret kan få gratis ydelser ved en generel rådgivning på op til 1 time, hvis der er en klar dansk kommerciel interesse til stede.

Evaluering af ordningen

Ordningen indgik som en del af "Analyse af den danske eksportfremmeindsats udarbejdet i februar 2014 af McKinsey". Herudover er ordningen evalueret i 1999. Der udarbejdes løbende værdi- og tilfredshedsmålinger for de betalingsbelagte ydelser samt jævnlige effektmålinger af eksportfremmeindsatsen.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på: www.eksportraadet.dk

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

§ 06.41.03.10 Indsats for små og mellemstore virksomheder, innovative vækstvirksomheder og iværksættere

Bevillingen finansierer Eksportrådets særlige indsats målrettet iværksættere samt små og mellemstore virksomheder og skal skabe grundlag for at realisere disse virksomheders uudnyttede eksportpotentiale, samt styrke deres muligheder for innovation og internationalisering. Indsatsen til internationalisering har særligt fokus på at skabe mereksport for virksomheder med stort vækstpotentiale og omfatter bl.a. rådgivning af og sparring med virksomhederne i forbindelse med fastlæggelse af internationaliseringsstrategi, samt konkret bistand ude på markederne bl.a. til markedsundersøgelser, afsætning, etablering og identifikation af samarbejdspartnere mv.

Modtagere og ordningens form

Programmerne under denne bevilling omfatter bl.a. Eksportsparring, Eksportstart, Vitus, Regional Key Account, Markedsbesøg, Strategiske virksomhedsalliancer, Innovation camps og Innovationspakker. Støtten gives indirekte til virksomhederne i form af rådgivning og konkret bistand ude på markederne til reduceret pris. Støtteberettigede virksomheder, som kvalificerer sig under Eksportrådets nuværende SMV-definition skal have en omsætning på mindre end 150 mio. kr. og færre end 100 ansatte. For programmer, hvor EU's SMV-definition anvendes, er kriterierne, at virksomheden har mindre end 250 ansatte og mindre end 375 mio. kr. i omsætning. Samlet set hjælper programmerne hvert år omkring 600 SMV-virksomheder og iværksættere til øget internationalisering og mereksport. Støtten under programmerne er underlagt EU's statsstøtterelevanter.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningens formål er at fremme internationalisering af små og mellemstore virksomheder, innovative vækstvirksomheder og vækstiværksættere.

Erhvervsfremme- og støtteelementet består i, at private virksomheder får adgang til rådgivning og andre ydelser, som de ikke selv fuldt ud skal finansiere.

Evaluering af ordningen

Der foretages løbende effekt, tilfredsheds- og værdimålinger af de enkelte programmer.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på: www.um.dk/da/eksportraadet

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

§ 06.41.03.20 Fælles erhvervsfremstød

Bevillingen går til gennemførelse af fælles erhvervsfremstød i udlandet eller delegationsbesøg til Danmark, der skal fremme dansk erhvervslivs internationalisering og globalisering. Fremstødene gennemføres i offentlige-private partnerskaber, og omfatter en fælles

indsats på markeder af særlig interesse for dansk erhvervsliv. Indsatsen skal være rettet mod en veldefineret gruppe af virksomheder på de udenlandske markeder.

Der gennemføres gennemsnitligt ca. 90-100 fremstød årligt med deltagelse af ca. 1.000-1.200 virksomheder, heraf ca. 50 pct. små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Nogle af de fælles erhvervsfremstød gennemføres som officielle erhvervsfremstød, hvor et medlem af kongefamilien, stats- eller udenrigsministeren står i spidsen for fremstødet.

Modtagere og ordningens form

Støtten ydes til medfinansiering af fælles erhvervsfremstød for grupper af mindst fem danske virksomheder. Medfinansieringen udgør op til 50 pct. af de godkendte tilskudsberettigede fælles projektkostninger. Egenbetalingen for de deltagende virksomheder skal udgøre minimum 50 pct. af de tilskudsberettigede fælles projektkostninger. For at fremme deltagelse af SMV'er er tilskuddet betinget af, at mindst 25 pct. af virksomhederne i et fremstød er SMV'er. Udbetaling af tilskud er underlagt EU's statsstøtterefer.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med fælles erhvervsfremstød er bl.a. at skabe kontakter til forretnings- og samarbejdspartnere på eksportmarkederne og give de deltagende virksomheder større viden om markeds- og forretningsvilkår. Erhvervsfremme- og støtteelementet består i, at private virksomheder får adgang til de fælles erhvervsfremstød, som de ikke selv fuldt ud skal finansiere.

Evaluering af ordningen

Der er udført effektmålinger i 2008, 2010, 2012 og 2017 af ordningen gennem en ekstern og uafhængig virksomhed (DAMVAD). Desuden måles løbende tilfredsheden blandt de virksomheder, som deltager i fælles erhvervsfremstød.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på: www.um.dk/da/eksporttraadet

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

ERHVERVS MINISTERIET

§ 08.32.04.10 Markedsmodningsfonden

Markedsmodningsfonden har til formål at fremme vækst, beskæftigelse og eksport, herunder særligt i små og mellemstore virksomheder inden for områder med særlige styrker og potentialer. Markedsmodningsfonden skal understøtte, at flere innovative produkter og serviceydelser kommer fra udviklings- og demonstrationsfasen ud på markedet til gavn for vækst og jobskabelse i Danmark. Fonden gør dette ved at fokusere på markedsbarrierer på såvel udbuds- som efterspørgselssiden.

Markedsmodningsfonden blev etableret i 2013 som led i aftalen om "Udmøntning af UMTS-midlerne til erhvervsrettede og vækstskabende initiativer samt digitalisering" fra oktober 2012 mellem den daværende regering (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Venstre og Konservative.

Modtagere og ordningens form

Markedsmodningsfonden kan medfinansiere tre forskellige former for markedsmodning:

1. Markedsmodning af virksomheders innovative produkter og serviceydelser med høj nyhedsværdi i forhold til eksisterende løsninger på det globale marked.

2. Markedsmodning gennem innovationsfremmende offentlig efterspørgsel (fremme af nye udbuds- og samarbejdsformer, der kan skabe rum til innovation og vækst i private virksomheder).
3. Markedsmodning gennem etablering og deltagelse i erhvervspartnerkaber, der fremmer fondens formål.

Private virksomheder kan søge enkeltvis eller i konsortier med andre virksomheder og/eller offentlige parter. Medfinansieringen gives som projektilskud.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Markedsmodningsfonden har til formål at fremme vækst, beskæftigelse og eksport, herunder særligt i små og mellemstore virksomheder, inden for områder, hvor Danmark har særlige styrker og potentialer. Støtteelementet består af direkte projektilskud på maksimalt 45 pct. til faktiske afholdte projektrelaterede udgifter under EU's gruppefritagelsesforordning.

Evaluering af ordningen

Markedsmodningsfonden stiller krav om, at alle projekter der modtager støtte, skal opstille effektmål opgjort på vækst, beskæftigelse og eksport inden for projektperioden og i et femårigt perspektiv. Projekterne i Markedsmodningsfonden varer typisk 2-3 år, og der afrapporteres løbende i projektperioden og årligt efter projektafslutning.

IRIS Group og Copenhagen Economics gennemførte primo 2015 en midtvejsevaluering af Markedsmodningsfonden. Det er bl.a. evaluators vurdering, at virksomheder, der har opnået tilskud fra fonden, samlet set vil have øget omsætningen med 3,5 mia. kr., eksporten med 2,7 mia. kr. og skabt 2.000-2.300 job i 2018 grundet fondens tilskud, og at tilskuddet medfører en hurtigere markedsintroduktion af virksomhedernes innovative produkter – ofte mere end et år samt et øget markedspotentiale i ca. 75 pct. af projekterne. Evalueringen peger ligeledes på, at fonden ofte er løftestang i forhold til at tiltrække privat finansiering, da tilskuddet er med til at blåstemple og synliggøre projekterne.

Andre oplysninger

Fondens bevilling er på finansloven for 2017 med 25 mio. kr. i 2016, hvoraf 15,0 mio. kr. følger af "Aftale mellem regeringen og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om: Fordeling af forskningsreserven (herunder provenu fra reform af førtidspension og fleksjob af juni 2012) i 2017" af 3. november 2016.

Tilskudsordningen er ikke notificeret ved Europa-kommissionen. Der foretages en statsstøttevurdering af de enkelte projekter.

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.markedsmodningsfonden.dk/

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 08.32.08.10 Fonden til entreprenørskab er beskrevet under § 19.32.17.10 Tilskud til Fonden til entreprenørskab

§ 08.32.08.20 Iværksætteri- og innovationsinitiativer

Ordningen har haft til formål at støtte initiativer, der kunne fremme erhvervsudviklingen, samt at gennemføre udredningsprojekter og analyser vedrørende erhvervslivets vækstvilkår, og evalueringer af den konkrete indsats på området for iværksætteri og innovation.

Kontoen har endvidere omfattet tilskud til aktiviteter vedrørende nye og mindre virksomheder samt tilskud til foreninger mv., der fremmer iværksætterkulturen.

Modtagere og ordningens form

Fra 2016 og forventeligt frem til 2018 benyttes ordningen alene til investeringsstøtte til Danish Crown på Bornholm på op til 1 mio. kr. årligt.

Evaluering af ordningen

Andre oplysninger

Midlerne er finansieret af Erhvervs- og Vækstministeriets driftsramme.

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 08.32.08.50 Erhvervspartnerskab for avanceret produktion

Erhvervspartnerskabet for avanceret produktion har til formål, gennem konkrete virksomhedsforløb og oplysningsaktiviteter, at overkomme markedsbarrierer for øget automatisering og digitalisering i små og mellemstore produktionsvirksomheder i Danmark. Konkret skal partnerskabet bidrage til:

1. at produktionsvirksomheder får afdækket det økonomiske potentiale i at bringe automatiserings- og digitaliseringsteknologi i anvendelse.
2. at understøtte implementeringen af ny teknologi hos de virksomheder, der har det største automatiseringspotentiale.
3. at formidle viden mv. om mulighederne i automatiserings- og digitaliseringsteknologi herunder formidle erfaringer fra projekterne bredt og mellem deltager-virksomhederne.

Modtagere og ordningens form

Midlerne i Erhvervspartnerskabet for avanceret produktion udmøntes til små og mellemstore produktionsvirksomheder i Danmark gennem ansøgningsrunder. Virksomheder kan søge om:

1. Tilskud på op til 100.000 kr. til et potentialeafklaringsforløb: Tilskuddet kan anvendes til køb af rådgivning i forbindelse med potentialeafklaring og udarbejdelse af en businesscase, der skal vise det økonomiske og forretningsmæssige potentiale i at indkøbe og implementere ny teknologi i virksomheden.
2. Tilskud på op til 150.000 kr. til et implementeringsforløb: Tilskuddet kan anvendes til køb af rådgivning i forbindelse med en faktisk implementering af ny produktionsteknologi eller nye digitale løsninger, som virksomheden selv indkøber.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Erhvervspartnerskabet for avanceret produktion har til formål at overkomme markedsbarrierer for øget automatisering og digitalisering i små og mellemstore produktionsvirksomheder i Danmark. Støtteelementet består af direkte projektilskud på maksimalt 45 pct. til faktiske afholdte projektrelaterede udgifter under EU's gruppefritagelsesforordning.

Evaluering af ordningen

Andre oplysninger

Erhvervspartnerskabet blev etableret via aktstykke som følge af "Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om vækst og udvikling i hele Danmark" af 9. februar 2016

Tilskudsordningen er ikke notificeret ved Europa-kommissionen. Der foretages en statsstøttevurdering af de enkelte projekter.

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.erhvervspartnerskabet.dk

Område: Innovation og iværksætteri, mv.

§ 08.32.08.55 Målrettet erhvervsindsats i områder

Formålet med indsatsen, der ligger ud over den almindelige regionale erhvervsindsats, er at understøtte rammerne for en selvåren lokal erhvervsudvikling i områder, der har oplevet stærk tilbagegang.

Modtagere og ordningens form

Efter indstilling fra de regionale vækstfora udvalgte erhvervsministeren i december 2016 to områder til at deltage: 1) Skive Kommune og 2) Vordingborg, Guldborgsund og Lolland kommuner. Desuden besluttede ministeren, at der skulle arbejdes videre med en tredje ansøgning fra Jammerbugt og Vesthimmerland Kommuner.

Skive Kommune fik i december 2016 et tilsagn om knap 9 mio. kr. til etablering af GreenLab Skive Erhvervspark (FL 2016). Der igangsættes konkrete initiativer i Vordingborg, Guldborgsund og Lolland Kommuner samt i Vesthimmerland og Jammerbugt Kommuner i løbet af 2017 og de følgende to år.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med initiativet er at styrke værdi- og jobskabelsen i private virksomheder i de tre nævnte lokalområder. Det vil ske i et tæt samarbejde mellem ERST og lokale og regionale aktører. Støtteelementet afhænger af de konkrete aktiviteter, der ønskes iværksat i de berørte områder. Hvor relevant foretages statsstøttevurdering af de konkrete aktiviteter.

Evaluering af ordningen

Der følges op på de opnåede resultater i de tre områder, der er udpeget til indsatsen.

Andre oplysninger

Erhvervspartnerskabet blev etableret via aktstykke som følge af "Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om vækst og udvikling i hele Danmark" af 9. februar 2016.

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 08.32.08.60 Erindringsmønter (Iværksætterpuljen og Puljen til socialøkonomiske virksomheder)

Erhvervs- og vækstministeren blev i 2016 bemyndiget til at fordele det disponible overskud på i alt 9.950.655 kr. hidrørende fra erindringsmønten i anledning af Hendes Majestæt Dronningens 75 års fødselsdag den 16. april 2015 og erindringsmønten i anledning af Hendes Majestæt Dronningens 70 års fødselsdag den 16. april 2010. I 2016 blev knap 5 mio. kr. disponeret til en iværksætterpulje, der udmøntes efter ansøgning. I 2017 er 5 mio. kr. disponeret til etablering af en pulje i regi af Dialogforum for samfundsansvar og vækst (socialøkonomiske virksomheder).

1) Iværksætterpuljen

Puljen har ifølge aktstykke til formål at finansiere iværksætteri. Erhvervsstyrelsen har defineret de nærmere rammer og udvalgt ni initiativer, der stimulerer bl.a. forretningsudvikling, talentudvikling, kapitaltiltrækning samt netværk, økosystemer og internationalisering af iværksætermiljøer mm.

Modtagere og ordningens form

Iværksætterpuljen er konkurrenceudsat i august 2016 og fordelt til 9 støttemodtagere efter ansøgning i henhold til offentliggjorte regler og kriterier og i henhold til de minimisforordningen.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Tilgodesete initiativer omfatter større nationale begivenheder med fokus på netværk, forretningsudvikling og/eller tiltrækning/udvikling af talenter i hele Danmark samt enkeltstående projekter, der fremmer konkrete iværksætterøkosystemer med vægt på skalring af virksomheder, internationalisering af iværksætermiljøer og/eller kapitaladgang for vækstiværksættere.

Evaluerings af ordningen

Erhvervsstyrelsen samler succeskriterier og opnåede resultater i en fælles investeringscase mhp. formidling, når alle initiativer er gennemført og har afrapporteret.

2) Puljen til socialøkonomiske virksomheder

Puljen har til formål at finansiere nye strategiske partnerskaber eller forretningsudvikling for socialøkonomiske virksomheder. Dialogforum for Samfundsansvar og Vækst har udformet de to puljespor, som begge har til formål at styrke sektoren.

Modtagere og ordningens form

Puljen til socialøkonomiske virksomheder er konkurrenceudsat i oktober 2016 og forventes uddelt senest ved udgangen af marts 2017.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med ordningen er, at støttede projekter bidrager til en styrkelse af den socialøkonomiske sektor gennem øgede forretningskompetencer eller flere strategiske partnerskaber mellem socialøkonomiske virksomheder og enten kommuner og/eller ordinære virksomheder

Evaluerings af ordningen

Der er afsat en delmængde af puljemidlerne til videnopsamling gennem en caseopsamling. Dette skal forestås af en ekstern operatør.

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 08.32.09.30 Nye iværksættere/væksthuse, kurser i udvikling og vækst samt Early Warning af nye og mindre virksomheder

Ordnings blev oprettet på finansloven for 2007 som følge af Aftale om udmøntning af globaliseringspuljen. Lovgrundlaget for kontoen er L 602 24/06 2005 om erhvervsfremme. Den 1. januar 2007 erstattedes de daværende erhvervsservicecentre med fem Væksthuse – et i hver region.

Væksthusene tilbyder målrettet vejledning til nye og mindre virksomheder med vækstambitioner, fx ambitioner om at opdyrke nye markeder, udvikle nye innovative produkter

eller ansætte flere medarbejdere. Fra 2013 har der ikke været afsat midler under den generelle konto til Væksthusene.

Der afsættes 4 mio. kr. til Early Warning, som er et innovationsinitiativ, der uddanner og opbygger viden om krisestyring i erhvervslivet og systematisk arbejder med udvikling af nye og innovative metoder og fremgangsmåder i relation til at uddanne og guide virksomhedsejerne gennem et kriseforløb.

Modtagere og ordningens form

De afsatte midler til Early Warning gives som projekttilskud og udmøntes via Væksthusene med Væksthus Midtjylland som tovholder på projektet.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnningen hjælper årligt ca. 450 virksomheder i økonomisk krise. Formålet er enten at redde virksomhederne med potentiale eller hjælpe de nødstedte virksomheder med at lukke så hurtigt og smertefrit som muligt.

Evaluering af ordningen

Early Warning programmet er evalueret ved ekstern evaluater i 2011, 2013 og 2015. Seneste evaluering viste en årlig besparelse for staten på 18 mio. kr. alene i mindskede tab på skat og moms.

Andre oplysninger

EU Kommissionen igangsatte 1. december 2016 programmet Early Warning Europe, der med et budget på 36,0 mio. kroner skal udvide Early Warning programmet til mindst fire andre europæiske lande efter dansk forbillede. Det drejer sig i første omgang om Polen, Grækenland, Italien og Spanien.

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.earlywarning.dk

www.earlywarningeurope.eu

Område: Innovation og iværksætter, mv.

§ 08.32.10.10 Tilskud til Design Society

Lovgrundlaget for kontoens aktiviteter er lov nr. 602 af 24. juni 2005, jf. LB nr. 1715 af 16. december 2010 om erhvervsfremme. Der ydes tilskud til Design Society som er en paraplyorganisation indeholdende Dansk Design Center, Index: Award og Danish Fashion Institute. Af kontoen kan der endvidere afholdes udgifter til drift, analyser, udvikling, promovering og evaluering mv.

Modtagere og ordningens form

Tilskuddet udmøntes på baggrund af en mål- og resultatplan mellem Erhvervsministeriet og Design Society.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Midlerne går til Design Society, som en erhvervsdrivende fond, der har til formål at fremme design, mode og relaterede kreative erhverv med henblik på at styrke væksten, markedsføre Danmark og bidrage til løsningen af samfundsmæssige udfordringer. Fonden skal bidrage til at samle og koordinere vækstindsatsen for design og mode, herunder facilitere og understøtte tværgående samarbejder mellem fondens datterselskaber – Dansk Design Center (DDC), INDEX: Design to Improve Life (INDEX) og Danish Fashion Institute (DAFI), hvoraf sidstnævnte har datterselskabet Copenhagen Fashion Week

ApS. Datterselskaberne bidrager med hver deres aktiviteter og særlige kompetencer til at realisere fondens formål.

Evaluering af ordningen

Der følges hvert år op på, om Design Society og dets datterselskaber opfylder målene i deres mål- og resultatplan.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.designsociety.dk

Område: Innovation og iværksætterier mv

§ 08.32.10.30 Tilskud til Dansk Arkitektur Center

Ordningen er målrettet til at yde tilskud til driften af Dansk Arkitektur Center (DAC). DACs aktiviteter er bl.a. formidling af best practices inden for arkitektbranchen, netværksdannelse mv. DACs hovedsigte er således at være et formidlings- og udviklingscenter for arkitektur og bygningskultur med henblik på at skabe kontakt og bygge bro mellem arkitekturen og byggeriet samt øge interesse og forståelse for kvaliteten i de fysiske omgivelser. DACs formål realiseres ved udstillinger, møde- og konferenceaktiviteter, studieture, seminarer, skoletjeneste mv. Tilskuddet ydes inden for rammerne af den partnerskabsaftale, som Erhvervsministeriet, Kulturministeriet, Transport- og Bygningsministeriet og RealDania har indgået med DAC.

Modtagere og ordningens form

Tilskudsmodtager er DAC, og støtten gives som driftstilskud. DAC er en erhvervsdrivende fond, der via partnerskabet mellem Erhvervs- og Vækstministeriet, Kulturministeriet, Transport- og Bygningsministeriet og RealDania modtager driftstilskud bl.a. til udviklings-, netværks- og formidlingsaktiviteter. Tilskuddet udmøntes på baggrund af årlige handlingsplaner mellem DAC, Erhvervsministeriet, Kulturministeriet, Transport- og Bygningsministeriet og RealDania.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Tilskuddet indeholder direkte driftsstøtte til DAC. Der ydes ikke direkte støtte til rådgivere og arkitektvirksomheder. Støtteelementet er indirekte og sker gennem fremme af brugen af arkitektur i byggeriet. Dermed understøttes produktudviklingen og konkurrenceevnen i byggeriet. De erhverv, der indirekte støttes, er således byggeriet og arkitektbranchen.

Evaluering af ordningen

Erhvervsstyrelsen følger årligt op på DAC's målopfyldelse i forhold til de effekt- og resultatmål, der er beskrevet i rammeaftalen og i handlingsplanerne.

Andre oplysninger

Driftstilskuddet er bundet af partnerskabsaftalen samt allonge til eksisterende rammeaftale og de tilhørende årlige handlingsplaner, jf. ovenstående.

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.dac.dk

Område: Innovation og iværksætterier mv.

§ 08.33.15.25 Vækstkaution (kapitalindsud i Vækstfonden til en lånegarantiordning for udviklingsaktiviteter i mindre virksomheder)

Lånegarantier (kaldet Vækstkaution) har eksisteret siden år 2000 og har til formål at fremme penge- eller realkreditinstitutternes udlån til investeringer, udviklingsaktiviteter og ejerskifte i små og mellemstore virksomheder. Vækstfonden tilføres årligt midler til dækning af de budgetterede fremtidige tab på ordningen samt administrationsudgifter. Bevillingen på finansloven dækker et nettotab på 20 pct. for det enkelte pengeinstitut.

I forbindelse med kreditpakken fra november 2012 omlagdes de hidtidige vækstkautionsordninger (kautioner for op til hhv. 10 og 25 mio. kr.) og Kom-i-gang-låne-ordningen, således at Vækstfonden nu tilbyder Små vækstkautioner for lån op til 2 mio. kr. De Små vækstkautioner vil samlet kunne give lån på ca. 420 mio. kr. årligt i perioden 2013-2015. Med aftale om Vækstpakke 2014 blev de Små vækstkautioner forlænget med fem år indtil 2020.

Endvidere blev der foretaget en udvidelse af Små vækstkautioner under Vækstfonden. Der blev afsat i alt 10 mio. kr. i tabsramme hertil, heraf 5 mio. kr. til virksomheder på Færøerne og 5 mio. kr. til virksomheder i Grønland.

Der er tale om en afgrænset udvidelse, som ikke sker på bekostning af danske virksomheders adgang til ordningen.

Modtagere og ordningens form

Små vækstkautioner er en garanti på kreditinstitutters udlån til små og mellemstore virksomheder for udlån op til 2 mio. kr. Kautionerne gives til virksomheder, som har behov for forretningsudvikling, men som ikke kan stille tilstrækkeligt med sikkerhed for den nødvendige bankfinansiering. Med garantien får virksomhederne adgang til lån, som de ellers ikke ville have haft mulighed for at optage.

Finansieringsinstitutterne forvalter selv de Små vækstkautioner, hvormed Vækstfonden ikke (som hidtil) skal kreditvurdere hver enkelt virksomhed. Dermed sikres en hurtigere og mere fleksibel proces for både virksomheder og finansieringsinstitutter. Finansieringsinstitutterne kan under ordningen opnå 75 pct. tabsdækning på enkeltlån, så længe de er i stand til at holde de samlede tab på låneporteføljen på 26,7 pct. eller derunder. Stiftelsespræmien er på 1,5 pct. og betales af det anmeldte finansieringsbeløb. Herudover betales en løbende præmie årligt forud. Præmien udgør pr. 1. april 2017 2,0 pct. af det anmeldte finansieringsbeløb i stiftelsesåret. Efterfølgende bliver det årlige præmiebeløb beregnet som første års præmiebeløb lineært reduceret over resten af kautionens løbetid.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningen har til hensigt at udvide penge- og realkreditinstitutternes udlån til bæredygtige små og mellemstore virksomheder med vækstplaner. Ved at tilknytte vækstkaution til lånet får penge- eller realkreditinstituttet en risikoafdækning på 75 pct. på det enkelte engagement, såfremt de er i stand til at holde de samlede tab på låneporteføljen under 26,7 pct. Erhvervsfremme- og støtteelementet består således i, at virksomhederne via garantiordningen kan opnå finansiering, som de ellers ikke har mulighed for at opnå.

Evaluerings af ordningen

DAMVAD gennemførte i 2014 i samarbejde med to professorer, Marc Cowling og Gordon Murray en evaluering af Vækstfondens aktiviteter i perioden 2010-12. Evalueringen konkluderer bl.a., at Vækstfondens aktiviteter har bidraget positivt til udviklingen af det danske venturemarked og understøttet de danske virksomheders adgang til finansiering under

krisen. Der gennemføres en ekstern evaluering af Vækstfonden og dens ordninger hvert tredje år.

Det uafhængige forsknings- og analysecenter på Copenhagen Business School, Centre for Economic and Business Research (CEBR), foretog i 2012 en effektmåling af den daværende vækstkautionsordning. Analysen viste, at vækstkaution havde en stor effekt på jobskabelsen. Hver kaution skabte fem nye job over en treårig periode samt forøgede dansk BNP med 4 mio. kr. om året.

Analysen: www.vf.dk/nyheder-og-analyser/analyser/2012/cebr-om-vaekstkaution.aspx

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.vf.dk

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 08.33.15.70 Vækstlåneordning for iværksættere

Med Aftale mellem regeringen, Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en vækstplan af april 2013 blev der skabt mulighed for Vækstlån for iværksættere. Der blev afsat en ramme på 45 mio. kr. årligt fra 2015-2017 til at dække eventuelle tab. Med Aktstykke 23 af 28. november 2013 blev det besluttet at påbegynde udstedelsen af Vækstlån for iværksættere ultimo 2013.

Vækstlån for iværksættere har til formål at styrke iværksætteres adgang til finansiering. Ordningen er målrettet iværksættere med et finansieringsbehov på over 2 mio. kr., som ikke kan stille tilstrækkelig sikkerhed. Der er tilknyttet en tabsramme til lånet på 45 mio. kr. årligt, hvilket muliggør mere risikable lån.

Med regeringens udspil Vækst og udvikling i hele Danmark, og efterfølgende godkendelse af aktstykke 75 af den 6. april 2016, sænkes minimumsstørrelsen for Vækstlån til iværksættere i Vækstfonden fra 2 mio. kr. til 1 mio. kr., ligesom ordningen udvides til også at omfatte Vækstgarantier til iværksættere på minimum 1 mio. kr.

Modtagere og ordningens form

Vækstlån til iværksættere er målrettet unge virksomheder, som allerede har produkter og kunder, men hvis korte historik gør det svært at skaffe finansiering til at accelerere væksten. Ordningen vil styrke adgangen til finansiering for iværksættere med et finansieringsbehov på min. 1 mio. kr., som ikke kan stille tilstrækkelig sikkerhed. For at sikre størst mulig anden medfinansiering forudsættes det, at der opnås mindst 25 pct. privat medfinansiering per vækstlån.

Ordningen administreres af Vækstfonden.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningen har til formål at styrke adgangen til finansiering for iværksættere, der har et moderat finansieringsbehov (på min. 1 mio. kr.), og som ikke kan stille tilstrækkelig sikkerhed. Erhvervsfremme- og støtteelementet består således i at understøtte iværksætternes mulighed for at finansiere nye investeringer.

Evaluering af ordningen

Der gennemføres en ekstern evaluering af Vækstfonden og dens ordninger hvert tredje år. Seneste evaluering af Vækstfonden og den ordninger fandt i 2014, og Vækstlåneordning for iværksættere inkluderes derfor først i den næste evaluering.

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 08.33.17.70 Renteudligningsordning

Med virkning fra 1. januar 1997 etableredes en renteudligningsordning med hjemmel i lov om Dansk Eksportkreditfond mv., jf. LB nr. 913 af 9. december 1999. Administrationen af ordningen blev henlagt til EKF Danmarks Eksportkredit.

Renteudligningsordningen bestod af to programmer, herunder program om renteudligning på eksportkreditter og på blandede kreditter. Programmet for eksportkreditter havde til formål, at pengeinstitutterne på basis af låntagning til variabel rente på pengemarkedet kunne yde eksportkreditter med lang kredittid til fast rente i overensstemmelse med de minimumsrentesatser (CIRR-renter), som fastsættes i OECD-regi. Tilsagnet om blandede kreditter havde primært til formål at sætte banker/Udenrigsministeriet i stand til at yde rentefrie lån til udviklingslande.

Renteudligningsordningen er under afvikling fra og med den 6. februar 2008. Der bliver således ikke optaget nye forpligtelser på ordningen.

Der er pr. 31. december 2015 en samlet restgæld på de bagvedliggende lån på 2 mia. kr. Der resterer 27 tilsagn, og det sidste afdrag i porteføljen forfalder i 2022. Renterisikoen på de korte rentesatser blev i 2009 afdækket, og således er de faktiske udgifter reduceret til administration af ordningen.

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

§ 08.34.01.20 Tilskud til markedsføringskonsortier

Ordningen finansierer indsatsen i de offentlig-private markedsføringskonsortier State of Green, Food Organisation of Denmark (FOOD), Healthcare Denmark og Global Connected. Konsortierne har til opgave at markedsføre danske styrkepositioner inden for grønne løsninger, gastronomi og international tilgængelighed.

Modtagere og ordningens form

State of Green, FOOD og Healthcare Denmark er oprettet som selvstændige foreninger. Driften af Global Connected varetages af Wonderful Copenhagen. Konsortier modtager ligeledes støtte fra private partnere samt andre offentlige aktører.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningen har til formål at øge kendskabet til danske styrkepositioner. Ordningen supplerer den markedsføring, der gennemføres fra både statslig og privat side.

Evaluerings af ordningen

Konsortierne udarbejder årsrapporter og årsregnskaber.

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

§ 08.34.02.10 VisitDenmark

Ordningen finansierer VisitDenmark, der er Danmarks nationale turismeorganisation. VisitDenmark koncentrerer særligt sin indsats om aktiviteter relateret til international markedsføring af danske turismeprodukter og oplevelser samt branding af Danmark som turistmål. Det foregår bl.a. gennem en række markedskontorer på dansk turismes vigtigste markeder. VisitDenmark driver også turismeportalen Visitdenmark.com. Desuden har VisitDenmark ansvaret for at sikre koordinationen af alle væsentlige markedsførings- og

brandingaktiviteter af danske turismeprodukter og -oplevelser med offentlig medfinansiering. VisitDenmark indsamler desuden viden og udarbejder analyser af Danmark som turistmål. VisitDenmarks juridiske grundlag, arbejdsopgaver og aktiviteter er nærmere defineret ved Lov nr. 648 om VisitDenmark af 15. juni 2010.

Modtagere og ordningens form

Støttemodtageren er VisitDenmark, der årligt modtager et basistilskud til driften. VisitDenmarks internationale branding- og markedsføringsaktiviteter medfinansieres i betydeligt omfang af bidrag fra turismeerhvervet samt kommunale og regionale parter (ca. 50 pct. af VisitDenmarks markedsføringsbudget). Den anden halvdel dækkes af staten.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnningen har til formål gennem international markedsføring at fremme Danmark som turistmål og derigennem at skabe økonomisk vækst inden for det danske turismeerhverv og afledte erhverv. Turismeerhvervet opnår en indirekte økonomisk fordel gennem statens bidrag til markedsføring og branding.

Evaluering af ordningen

VisitDenmarks indsats blev evalueret i forbindelse med udarbejdelsen af Lov om VisitDenmark, jf. Lov nr. 648 om VisitDenmark af 15. juni 2010. Her blev det bl.a. besluttet at fokusere VisitDenmarks indsats på international markedsføring og branding af Danmark som turistmål samt at give de regionale og kommunale parter ansvaret for udviklingsaktiviteterne i samarbejde med erhvervet.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.visitdenmark.com

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

§ 08.34.02.60 Turismeinitiativer

Ordnningen medfinansierer udviklingsselskaberne Dansk Kyst- og Naturturisme og Dansk Erhvervs- og Mødeturisme, der har til opgave at udvikle dansk turisme inden for henholdsvis kyst- og naturturismen og erhvervs- og mødeturismen med udgangspunkt i den nationale strategi for dansk turisme.

Selskaberne blev oprettet jf. Aftale mellem den daværende SR-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om en vækstplan for dansk turisme af juni 2014. Selskaberne har tidligere været finansieret under § 08.34.02.50 turismepolitisk vækstplan.

Selskabernes er oprettet med hjemmel i Lov nr. 1359 om dansk turisme af 16. december 2014.

Modtagere og ordningens form

Støttemodtagere er Dansk Kyst- og Naturturisme og Dansk Erhvervs- og Mødeturisme, der i 2017 og 2018 årligt modtager et tilskud til driften. Den statslige finansiering suppleres med regional finansiering. I tillæg hertil geares midlerne med yderligere offentlig og/eller privat medfinansiering.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnningen har til formål gennem udviklingen af dansk kyst- og naturturisme og dansk erhvervs- og mødeturisme at fremme Danmark som turistmål og derigennem skabe økonomiske vækst inden for det danske turismeerhverv og afledte erhverv. Turismeerhvervet opnår en indirekte økonomisk fordel gennem statens bidrag til turismeudvikling.

Evaluering af ordningen

Det fremgår af bemærkningerne til lov om dansk turisme, at Erhvervsministeriet påtænker at evaluere loven efter en periode på ca. fem år med henblik på at undersøge effekten af den nye organisering af den offentlige turistfremmeindsats.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.kystognaturturisme.dk og www.meetdenmark.dk

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

§ 08.35.07.10 Støtte til udvikling af landdistrikterne under Landdistriktsprogrammet

Som led i det danske landdistriktsprogram 2014-2020 er der etableret en indsats til at fremme vækst og etablering af nye arbejdspladser i udpegede landdistrikter og videre til at styrke rammevilkårene i de udpegede områder, særligt med henblik på at fremme bosætning. De udpegede geografiske områder er kendetegnet ved særlige landdistriktsudfordringer. Indsatsen gennemføres som lokalstyret udvikling gennem lokale aktionsgrupper i landdistrikter (LAG). Lokale kræfter har etableret lokale aktionsgrupper og udarbejdet lokale udviklingsstrategier i 2014 samt påbegyndt prioritering og indstilling af udviklingsprojekter i 2015. Der kan ydes tilskud til projekter, der har til formål at fremme job- og vækstskabende erhvervsudvikling inden for temaerne etablering og udvikling af små virksomheder og mikro-virksomheder, erhvervssamarbejde samt innovation. Herudover kan der ydes tilskud til projekter, der har til formål at forbedre rammevilkårene i landdistrikterne inden for temaer basale servicefaciliteter, fornyelse i landsbyer samt innovation. Ansøgning om tilskud til projekter foregår via den lokale aktionsgruppe, der prioriterer og indstiller projekter til tilskud. Projekterne skal hver især bidrage til opfyldelse af de målsætninger, som den lokale aktionsgruppe har fastsat i deres lokale udviklingsstrategi. Midler fra Erhvervsministeriet og EU udgør de bevillingsmæssige rammer for de lokale aktionsgrupper i programårene 2014-2016. I perioden 2017-2020 er indsatsen 100 pct. EU-finansieret. Der er budgetteret 63,5 mio. kr. i 2017.

Modtagere og ordningens form

Foreninger, organisationer, enkeltpersoner, virksomheder, almennyttige sammenslutninger og offentlige myndigheder.

Tilskuddet kan dække forskellige former for udgifter, dog ikke tilskud til drift.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Indsatsens formål er at skabe erhvervsudvikling og nye arbejdspladser samt forbedre rammevilkårene og bidrage til at udvikle landdistrikterne.

Evaluering af ordningen

De lokale aktionsgrupper evaluerer løbende deres aktiviteter gennem årlige indberetninger til Erhvervsstyrelsen. Herudover evalueres indsatsen i forbindelse med Landbrugs- og Fiskeristyrelsens løbende og afsluttende evaluering af det danske landdistriktsprogram 2014-2020.

Andre oplysninger

Yderligere information kan findes på ministeriets særlige hjemmeside for landdistrikterne:

www.livogland.dk

Område: Øvrige

§ 08.35.08.10 Støtte til udvikling af fiskeriområderne under Hav- og Fiskeriudviklingsprogrammet

Som led i det danske Hav- og Fiskeriudviklingsprogram 2014-2020 er der etableret en indsats til at understøtte en bæredygtig udvikling af fiskeriområder. Indsatsen gennemføres som lokalstyret udvikling gennem lokale aktionsgrupper i fiskeriområder (FLAG). De udpegede geografiske områder er kendetegnet ved høj beskæftigelse inden for fiskeri og akvakultur. Det er målsætningen, at FLAG-indsatsen skal bidrage til vækst- og beskæftigelse i de danske fiskeriområder. Ordningen skal dermed supplere indsatsen i Landdistrikterne og yderområderne. Lokale kræfter har etableret lokale aktionsgrupper og udarbejdet lokale udviklingsstrategier pr. 1. maj 2016 og herefter påbegyndt prioritering og indstilling af udviklingsprojekter. Der vil kunne ydes tilskud til projekter, der har til formål at fremme job- og vækstskabende erhvervsudvikling inden for temaerne etablering og udvikling af små virksomheder og mikrovirksomheder, erhvervsamarbejde samt innovation. Herudover vil der kunne ydes tilskud til at fremme diversificeringen af den maritime økonomi. Ansøgning om tilskud til projekter foregår via den lokale aktionsgruppe, der prioriterer og indstiller projekter til tilskud. Projekterne skal hver især bidrage til opfyldelse af de målsætninger, som den lokale aktionsgruppe har fastsat i deres lokale udviklingsstrategi. Midler fra Erhvervsministeriet samt fra EU udgør de bevillingsmæssige rammer for de lokale aktionsgrupper. Der er i 2017 budgetteret med tilsagnsgivning for 22,7 mio. kr., hvor den tilhørende medfinansiering fra EU udgør 14,7 mio. kr. (64 pct.).

Modtagere og ordningens form

Foreninger, organisationer, enkeltpersoner, virksomheder, almennyttige sammenslutninger og offentlige myndigheder.

Tilskuddet kan dække forskellige former for udgifter, dog ikke tilskud til drift.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Hovedformålet er at bidrage til en bæredygtig udvikling af fiskeriområder gennem erhvervsudvikling og jobskabelse.

Evaluerings af ordningen

De lokale aktionsgrupper evaluerer løbende deres aktiviteter gennem årlige indberetninger til Erhvervsstyrelsen. Herudover evalueres indsatsen i forbindelse med Landbrugs- og Fiskeristyrelsens løbende og afsluttende evaluering af det danske Hav- og Fiskeriudviklingsprogram 2014-2020.

Andre oplysninger

Yderligere information kan findes på ministeriets særlige hjemmeside for landdistrikterne og de små øer:

www.livogland.dk/

Område: Øvrige

§ 08.35.09.10 Pulje til forsøgsvirksomhed i landdistrikterne og de små øsamfund

Landdistriktspuljen, der har eksisteret siden 1994, giver tilskud til forsøgsprojekter, der skal fremme erhvervsudvikling, service, levevilkår, bosætning samt lokale kultur- og fritidsaktiviteter i landdistrikterne og de små øsamfund. Af puljen ydes i 2017 aftalebaseret støtte til Landdistrikternes Fællesråd, Food Organisation of Denmark (FOOD) og Center for Landdistriktsforskning. Erhvervsstyrelsen indgår kontrakter med de tre aktører om mål og resultater for året. Udover den aftalebaserede støtte uddeles hovedparten af puljens midler gennem åbne ansøgningsrunder. I de åbne ansøgningsrunder yder puljen støtte til tre forskellige projektyper: forsøgsprojekter, forsknings- og informations-

projekter, samt projekter på de små øer. Under forsøgsprojektordningen kan der ydes støtte til alment erhvervsfremmende aktiviteter såsom netværksdannelse etc., som ikke har en på forhånd afgrænset kreds af virksomheder som målgruppe. Under ordningen for forsknings- og informationsprojekter ydes tilskud til projekter, som belyser landdistrikternes levevilkår og informerer om udviklingsmulighederne i landdistrikterne samt til publikationer mv. på landdistriktsområdet.

Der kan under Landdistriktspuljens ø-støtteordning ydes støtte i form af lån eller tilskud til projekter med et erhvervs- og beskæftigelsesfremmende sigte. Formålet med ø-støtten er at sikre levevilkårene i de små øsamfund, herunder at medvirke til at skabe og bevare arbejdspladser samt sikre tilflytning. I de tilfælde hvor ansøger enten er en virksomhed eller privatperson, og det vurderes, at ansøger vil kunne profitere på investeringerne foretaget med støttemidlerne, kan støtten alene gives som lån. Lånene fra ø-støtten ydes som 10-årige rentefrie lån med afdragsfrihed de første 3 år.

Landdistriktspuljen administreres af Erhvervsstyrelsen.

Modtagere og ordningens form

Ordningen er overordnet set ikke på forhånd begrænset til bestemte sektorer, og kredsen af aktører, der kan søge, er bred. Ø-støtte kan dog kun gives til projekter, der iværksættes på en eller flere af de små øer. Landdistriktspuljens støtte gives som tilskud, men ø-støtten kan dog også ydes som lån i de tilfælde, hvor ansøger enten er en virksomhed eller privatperson, og det vurderes, at ansøger vil kunne profitere på investeringerne foretaget med støttemidlerne. Lån ydes som de minimis-støtte i henhold til Europakommissionens forordning (EU) Nr. 1407/2013 af 18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Landdistriktspuljen giver tilskud til projekter, der skal fremme beskæftigelse, erhvervsudvikling, service, levevilkår, bosætning samt lokale kultur- og fritidsaktiviteter i landdistrikterne og de små øsamfund. Landdistriktspuljen sigter på at skabe ny aktivitet og forbedre landdistrikternes udviklingsmuligheder gennem forsøgsprojekter, information og forskning og at give inspiration til lignende projekter og aktiviteter andre steder i landet.

Erhvervsfremme- og støtteelementet består i, at der med Landdistriktspuljen kan ydes tilskud til projekter, der skal fremme erhvervsudvikling i landdistrikterne samt de små øsamfund. Det overordnede mål med Landdistriktspuljen er at forbedre landdistrikternes udviklingsmuligheder ved bl.a. at skabe nye, varige og utraditionelle arbejdspladser i landdistrikterne. På de små øer, hvor der er mulighed for at give lån, lægges der ved tildeling af midler bl.a. vægt på etablering eller udvidelse af produktions-, forarbejdnings- og servicevirksomheder eller butikker, især dagligvarebutikker samt på projekter, der kan medvirke til at øge omsætningen på øerne, f.eks. kursuscentre, campingpladser, ferieboliger, cafeer mv. Tiltag, der også understøtter turismen.

Evaluering af ordningen

Rigsrevisionen bemærkede i forbindelse med en tilskudsrevision i efteråret 2014, at der på Landdistriktspuljen foretages en "grundig sagsbehandling". Landdistriktspuljen blev sidst evalueret af projektholdere i efteråret 2014. Her blev det tilkendegivet, at man finder sagsbehandlingen i regi af Landdistriktspuljen ubureaukratisk og velfungerende.

Landdistriktspuljen blev evalueret i 1999, jf. Evaluering af Indenrigsministeriets Landdistriktspulje. I evalueringen gennemgik man erfaringerne med samtlige projekter i perioden 1994-1997. Evalueringens hovedanbefaling var at fortsætte programmet. Denne anbefaling blev bl.a. baseret på, at programmet måtte anses som en succes målt på opfyldelsen af projektansøgernes egne forventninger til projekterne, at de tildelte midler

havde afgørende betydning for projekternes igangsætning, og at den overvejende del af projekterne fortsatte ud over tilskudsperiodens udløb.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan findes på Erhvervsstyrelsens særlige hjemmeside for landdistrikter og de små øer: www.livogland.dk.

Område: Øvrige

§ 08.71.11.20 Hjemsendelse af søfarende, LBK 73 2014

Der er tale om en social beskyttelse af den søfarende. Staten kan yde tilskud til søfarendes hjemrejse i forbindelse med henholdsvis seks måneders skibstjeneste uden fratreden i dansk havn, krigsfare, graviditet, kønssygdom og tuberkulose. Tilskud uddeles i medfør af lov om søfarendes ansættelsesforhold.

Modtagere og ordningens form

Søfarende med bopæl i Danmark har ret til fri hjemrejse, hvis vedkommende i de sidste tre måneder ikke har haft adgang til at fratæde i dansk havn. Det er en forudsætning, at den søfarende uden afbrydelse har været i tjeneste på samme skib eller på skibe tilhørende samme reder i seks måneder. Staten og rederne betaler hver halvdelen af udgifterne ved den søfarendes hjemrejse med underhold.

Søfarende med bopæl i Danmark har ved graviditet ret til fri hjemrejse med underhold. Staten dækker hele udgiften.

Søfarende med bopæl i Danmark, der lider af en kønssygdom eller tuberkulose, har ret til kur og pleje, fri hjemrejse samt hyre under sygdom. Staten dækker hele udgiften.

Ved krigsfare har alle søfarende uanset bopæl ret til fri hjemrejse. Staten dækker en fjerdedel af udgifterne.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med hjemrejseordningen efter længere tids tjeneste om bord er at bevare den søfarendes tilknytning til familien i Danmark. Statens tilskud begunstiger søfarende, herunder særlig søfarende med bopæl i Danmark. Erhvervsfremme- og støtteelementet består i, at erhvervet i fravær af hjemrejsetilskuddet selv skulle have betalt hele hjemrejseudgiften.

Formålet med hjemrejseordningen i forbindelse med graviditet og krigsfare er også at sikre social beskyttelse af den søfarende. Det samme formål gør sig gældende for ordningen med hjemrejse, kur og pleje samt hyre under sygdom for søfarende, der er ramt af en kønssygdom eller tuberkulose.

Evaluerings af ordningen

Tilskudsordningen til hjemrejse blev anvendt to gange i finansåret 2014 til de samme to sager, som tilskudsordningen blev anvendt til i 2013. I de to sager betalte staten i alt 13.420,66 kr. i 2014 og 42.975,50 kr. i 2013. Forud for disse sager er der de senere år kun givet tilskud i 2011 på 7.336 kr. til statens andel af udgifter til enkelte hjemrejser fra skibe på vej til krigsområde (Somalia).

Område: Øvrige

§ 08.71.11.22 Underhold og hjemrejse for efterladte søfarende m.v. og understøttelse af familier til søfarende, der er taget som gidsler.

Statens tilskudsordning til efterladte søfarendes underhold om bord og hjemrejse følger af § 10a i lov om søfarendes ansættelsesforhold mv. (Lov nr. 189 af 2011). Ordningen blev indført den 1. juli 2011 og medfører, at Danmark lever op til FN's Internationale Arbejdsorganisations konvention om søfarendes arbejdsforhold (Maritime Labour Convention). Ordningen er udvidet til også at omfatte søfarendes familier, som i særlige tilfælde kan få støtte, hvis den søfarende er kapret i forbindelse med sørøveri.

Modtagere og ordningens form

Der er tale om en social beskyttelse af den søfarende og dennes familie. Tilskudsordningen anvendes typisk i forbindelse med en rederes konkurs eller manglede mulighed for at betale udgifterne til ovennævnte ydelser. For danske skibe vil ydelserne være sikret ved søpant, og Søfartsstyrelsens udlæg er hidtil efterfølgende blevet refunderet af konkursboet som følge af sikringen ved søpant. Udbetalinger til tilfangetagende søfolks familier kan fx ske, hvor familiens forsørger er taget til fange og dennes familie lider økonomisk nød, da familiens underhold ikke er sikret via lønoverførsel eller sociale ordninger. Ikke mindst familier i tredjelande vil hermed få et socialt sikkerhedsnet.

Tilskudsordningen omfatter følgende ydelser til de søfarende:

- Underhold om bord, herunder forplejning, sikring af varme, elektricitet, kommunikation, hygiejne mv., indtil hjemrejse finder sted.
- Gratis hjemrejse med underhold i det omfang dette ikke følger af bestemmelserne i sømandsloven.
- Begrænset økonomisk ydelse til den søfarende familie, hvor rederen fx ikke udbetaler en del af den tilfangetagende søfarendes løn til familiens underhold.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningen har til formål at øge beskyttelsen af personer, der som følge af rederens væsentlige misligholdelse af deres ansættelseskontrakt, er efterladt på et dansk skib i dansk eller udenlandsk havn, eller på et udenlandsk skib i dansk havn samt at øge socialbeskyttelse af familier til tilfangetagne søfarende.

Tilskudsordningen er en direkte hjælp til den søfarende i forbindelse med et rederis manglende opfyldelse af sine lovmæssige forpligtelser, herunder misligholdelse af den søfarendes ansættelseskontrakt.

Evaluering af ordningen

Ordningen blev benyttet én gang i 2014 på grund af rederens misligholdelse af de søfarendes ansættelsesforhold. Støtten blev ydet til hjemtransport af danske og udenlandske søfarende på dansk skib i fremmed havn. Der blev samlet ydet støtte på 401.055,96 kr., som staten har anmeldt krav om i redernes konkursboer. I 2013 var der udgifter til ordningen på 13.992 kr., mens der forud herfor ikke var udgifter til ordningen i 2011 eller 2012, idet statens udlæg efterfølgende er blevet refunderet af konkursboet.

Andre oplysninger

Ordningen er ikke notificeret til Kommissionen som statsstøtte

Område: Øvrige

§ 08.71.15.50 Tilskud til arbejdsmiljøråd og arbejdsmiljøtjenester

Bevillingen går til Fiskeriets Arbejdsmiljøråd. Tilsvarende bevilling gik tidligere også til Søfartens Arbejdsmiljøråd, men denne bevilling bortfaldt med lovændringen i 2011. Fiskeriets Arbejdsmiljøråd arbejder for at styrke den arbejdsmiljømæssige indsats for

fiskere, der arbejder på danske skibe. Der ydes tilskud til arbejde med rådgivning, vejledning, information, analyser, målinger og øvrige forebyggelsesrettede aktiviteter. Samtidig leveres professionelle konsulentytelser inden for de fire overordnede arbejdsområder: ulykkesforebyggelse, fysisk arbejdsmiljø, trivsel og sundhedsfremme. Arbejdsmiljørådet er en privat selvejende institution etableret i 1993 i medfør af § 27 i lov om sikkerhed til søs.

Modtagere og ordningens form

Støtten til ordningen ydes som et fast årligt tilskud på 1,3 mio. kr. til Fiskeriets Arbejdsmiljøråd. Rådet er primært bidragsfinansieret, og deltagelse i ordningerne er obligatorisk for alle, der driver fiskeri i erhvervsøjemed.

Ordningsens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningsens formål er overordnet at fremme fiskeres sikkerhed og sundhed både fysisk og psykisk, at forebygge arbejdsmiljøskader, herunder arbejdsulykker, erhvervs sygdomme og nedslidning blandt ansatte på danske fiskeskibe, og at skabe og udbygge grundlaget for, at skibenes sikkerhedsorganisationer gennem et organiseret arbejdsmiljøarbejde om bord sættes i stand til at løse sikkerheds- og sundhedsspørgsmål, således at der kan opretholdes et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

Evaluering af ordningen

Inden tilskudsåret starter modtager Søfartsstyrelsen en oversigt over Fiskeriets Arbejdsmiljøråds planlagte aktiviteter og en beretning om afholdte tilskudsfinansierede aktiviteter, herunder regnskab herfor. Styrelsen vurderer, om aktiviteterne falder inden for, hvad der kan ydes tilskud til og foretager en kvalitativ vurdering af berettigelsen og effekten af aktiviteterne og giver på den baggrund tilsagn om tilskud. Når året er gået modtager og godkender Søfartsstyrelsen revisorpåtegnet tilskudsregnskab. Beretningerne tilgår endvidere Skibstilsynsrådet.

Andre oplysninger

Ordnningen er ikke notificeret til Kommissionen som statsstøtte

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.f-a.dk/

Område: Øvrige

BØRNE- og SOCIALMINISTERIET

§ 15.75.48.10 Driftsstøtte

De skærpede krav til en adoptionsformidlende organisation, der følger af den politiske aftale af 2. oktober 2014 om et nyt adoptionssystem, som skal skabe større sikkerhed for børnene og tryghed for de ventende adoptionsansøgere, og som også løbende er stillet på specifikke områder inden for de seneste år, påvirker ressourcerne i en organisation. For at understøtte en højere grad af stabilitet i en adoptionsformidlende organisation, og dermed indirekte også en højere grad af forudsigelighed i forhold til det økonomiske aspekt for adoptionsansøgere, har partierne bag den politiske aftale besluttet, at der skal ydes et tilskud til driften af en organisation, sådan at der er den nødvendige robusthed i forhold til at varetage opgaven i overensstemmelse med intentionerne bag de skærpede krav. En sådan driftsstøtte skal ses som en konstant støtte til området som sådan, og statens samlede tilskud vil således være det samme uafhængigt af antallet af organisationer. Støtten ændrer ikke på det almindelige princip om, at adoptionsformidlingen finansieres af omkostningsbestemte adoptionsgebyrer.

Modtagere og ordningens form

Modtagerne af det samlede beløb på 2 mio. kr. årligt er de til enhver tid eksisterende adoptionsformidlende organisationer. Aktuelt er Danish International Adoption den eneste adoptionsformidlende organisation i Danmark.

Bevillingen gives som et driftstilskud.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningens formål er at understøtte en højere grad af stabilitet i en adoptionsformidlende organisation, og dermed indirekte også en højere grad af forudsigelighed i forhold til det økonomiske aspekt for adoptionsansøgere. Partierne bag den politiske aftale har derfor besluttet, at der skal ydes et tilskud til driften af en organisation, sådan at der er den nødvendige robusthed i forhold til at varetage opgaven i overensstemmelse med intentionerne bag de skærpede krav.

Evaluering af ordningen

Der foretages ikke evaluering af ordningen, men organisationen er undergivet et løbende tilsyn fra Ankestyrelsen. Det bemærkes, at partierne bag den politiske aftale er enige om at drøfte den økonomiske støtte til adoptionsformidlende organisationer, hvis der sker ændringer i formidlingsbilledet.

Område: Øvrige

SUNDHEDS- og ÆLDREMINISTERIET

§§ 16.43.01.10 – 16.43.01.20 Rederbidrag og sygesikring af søfarende

For at sikre søfarende, som er ansat på et dansk skib, rettigheder i henhold til ydelser efter sundhedsloven, er der etableret en branchefinansieret sygesikringsordning.

Modtagere og ordningens form

Søfarende, der er forhyret med dansk skib, samt disses medsejlende ægtefæller og børn har ret til ydelser efter sundhedsloven under tjenesteforholdet og i umiddelbar tilknytning hertil, jf. sundhedslovens § 9. Til søfarende og medsejlende ægtefæller og børn, og disse personers dødsboer, ydes sygehjælp, barselshjælp, begravelseshjælp samt betaling af hjemsendelsesudgifter efter nærmere regler fastsat af sundheds- og ældreministeren efter forhandling med erhvervsministeren, jf. sundhedslovens § 161.

Nærmere regler om personkreds og omfattede ydelser er fastsat i bekendtgørelse nr. 1331 af 5. december 2006 om den særlige sygesikringsordning for søfarende m.fl.

Søfartsstyrelsen administrerer den særlige sygesikringsordning for søfarende og træffer afgørelse om retten til ydelser mv. Det påhviler henholdsvis den sikrede søfarende, skibsføreren eller rederiet at søge refusion for de afholdte udgifter.

Staten afholder udgifterne til den særlige sygesikringsordning for søfarende. Til dækning af udgifterne betaler rederne (ejerne) et bidrag årligt for hver søfarende i udenrigsfart, jf. sundhedslovens § 258. Ordningen er udgiftsneutral for staten.

Ordningernes formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningen er etableret for at sikre, at søfarende, der er ansat på et dansk skib, har mulighed for refusion af udgifter afholdt til køb af sundhedsydelser i forbindelse med udøvelsen af deres erhverv. Ordningen giver endvidere brancheorganisationerne mulighed for at tilbyde deres medlemmer en let tilgængelig og finansierbar forsikringsordning.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11031

www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=152710

Område: Øvrige

§§ 16.45.01.10 – 16.45.03.10 Apotekervæsenets udligningsordning

For at sikre tilgængeligheden af receptpligtige lægemidler til borgere i alle dele af landet er der etableret en udligningsordning, hvorigennem apotekere med en begrænset omsætning støttes. Det gøres, fordi den begrænsede omsætning ikke er tilstrækkelig til at sikre et driftsøkonomisk grundlag for apoteksdrift. Dette følger også af, at der ikke frit kan etableres og nedlægges apoteker, men at det er underlagt statslig bevilling, ligesom ikke andre end apotekere kan sælge receptpligtige lægemidler. Midlerne til udligningsordningen opkræves fra apotekerne, hvor apoteker med en omsætning over et vist niveau (beløbsgrænsen) indbetaler en procentandel af deres omsætning over beløbsgrænsen, mens apoteker med en omsætning under beløbsgrænsen modtager et procentuelt tilskud af forskellen mellem deres omsætning og den fastsatte beløbsgrænse for omsætningen. Procentsatsen for bidrag og tilskud i udligningsordningen er ikke ens, da byapotekere ikke kan modtage tilskud, uanset at deres omsætning befinder sig under beløbsgrænsen. Det gøres for at fremme større apoteker, herunder flere apoteksenheder under samme apoteker. Sundheds- og Ældreministeriet fastsætter regler om beregning og betaling af afgifter og tilskud samt beregning af forbrugerpriser på lægemidler. Som en del af udligningsordningen kan der ydes ekstraordinære tilskud til apotekere, når særlige forhold taler herfor, jf. apotekerlovens § 51 samt erstatning til apotekere i nedlæggelsessituationer i medfør af apotekerlovens § 70.

Udligningsordningen er statsfinansiel neutral, da udgifterne hertil finansieres af medicinbrugerne via prisen på receptpligtige lægemidler.

Fra 2015 er der ændret opgørelsesmetode. Før 2015 var opgørelsesmetoden for kontoen summen af indbetalinger fratrukket summen af udbetalinger for de apoteker, der netto skulle indbetale afgift. Det anførte beløb før 2015 gav således udtryk for det beløb, som blev netto opkrævet hos apotekerne.

Fra 2015 opgøres kontoen § 16.45.01.10 som summen af alle indbetalinger fra apoteker i medfør af § 3, § 6, stk. 1, nr. 1-6 og nr. 8-10, § 6, stk. 2-3 samt § 8 i bekendtgørelse om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere mv.

Fra 2015 opgøres kontoen § 16.45.03.10 som summen af alle udbetalinger til apoteker mv. i medfør af § 3, og §§ 9-19 og §§ 21-28 i bekendtgørelse om beregning af afgift og ydelse af tilskud til apotekere mv.

Modtagere og ordningens form

Støttemodtagere er apotekere med en omsætning under beløbsgrænsen, som fortrinsvis er apoteker i yderområder/mindre befolkede områder. Støtten ydes i form af direkte tilskud.

Ordningernes formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med støtteordningen er at sikre en rimelig tilgængelighed til lægemidler i hele landet, herunder også i områder, hvor der ikke er et omsætningsmæssigt grundlag for apoteksdrift, idet det skal være muligt for borgere at få adgang til receptpligtige lægemidler inden for en vis nærhed af deres bopæl.

Andre oplysninger

Rapport om modernisering af apotekersektoren kan findes på:

http://www.sum.dk/Aktuelt/Publikationer/~media/Filer%20-%20Publikationer%20i%20pdf/2014/Rapport-om-modernisering-af-apoteker-juni-2014/Rapport_om_modernisering_af_apotekersektoren_juni_2014.ashx

Udligningsordningen er reguleret i lov om apoteksvirksomhed og bekendtgørelse om beregning og betaling af afgift og tilskud i henhold til lov om apoteksvirksomhed, som kan ses på:

www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164756

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=185493>

Område: Øvrige

BESKÆFTIGELSESMINISTERIET

§ 17.38.01 Dagpenge ved sygdom (§§ 17.31.55.10-17.31.55.20)

Dagpenge ved sygdom ydes i henhold til lov om sygedagpenge, jf. lovbekendtgørelse nr. 48 af 13. januar 2016. Efter sygedagpengeloven er der to forsikringsordninger. En for selvstændige erhvervsdrivende og en for mindre private arbejdsgivere. Statens Administration administrerer begge forsikringsordninger. Kommunerne udbetaler sygedagpengene.

1) Selvstændige erhvervsdrivende

Selvstændige erhvervsdrivende har ret til dagpenge efter 2 ugers sygdom. Selvstændige, der har tegnet en frivillig forsikring efter lovens § 45, kan dog få dagpenge fra den første eller tredje fraværsdag afhængigt af hvilken type forsikring, der er tegnet. Selvstændige kan desuden vælge at tegne forsikring med ret til sygedagpenge med 2/3 eller med højeste sygedagpengebeløb efter lovens § 50. Forsikringen har i barseldagpengesammenhæng den betydning, at der vil være ret til minimumsydelsen ved fravær som følge af barsel eller adoption, uanset om der kan dokumenteres en arbejdsfortjeneste.

Statens Administration yder i forbindelse med administrationen et medfinansieringsbidrag. De selvstændige forsikrede finansierer hhv. 55 og 85 pct. af udgifterne til sygedagpenge, afhængig af om de har forsikret sig fra tredje eller fra første sygedag, jf. sygedagpengelovens § 45, stk. 4. (jf. § 17.31.55.10)

Arbejdsgivere, der ud over arbejdsgiverperioden yder løn under fravær, har ret til refusion, jf. lovens § 54.

Modtagere og ordningens form

Pr. 1. februar 2017 havde ca. 45.100 selvstændige erhvervsdrivende valgt at tegne en forsikring gennem ordningen. Staten administrerer sygedagpengeforsikringen for selvstændige erhvervsdrivende og yder i den forbindelse et medfinansieringsbidrag.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

For forsikringen fra tredje fraværsdag fastsættes den årlige forsikringspræmie, så de samlede statslige indtægter fra bidraget skønnes at udgøre 55 pct. af udgifterne til sygedagpenge. For forsikringen fra første fraværsdag fastsættes præmien, så de samlede indtægter skønnes at udgøre 85 pct. af udgifterne.

2) Mindre private arbejdsgivere

Arbejdsgiverne udbetaler dagpenge ved sygdom i de første 30 dage, hvorefter kommunerne overtager forpligtelsen til at udbetale dagpenge. Mindre private arbejdsgivere kan tegne en forsikring efter lovens § 55, som giver arbejdsgiveren ret til fra lønmodtagerens anden fraværsdag at få refunderet sygedagpenge fra kommunen.

Modtagere og ordningens form

Pr. 1. februar 2017 havde ca. 31.100 mindre private virksomheder valgt at tegne en forsikring.

Ordningsformål og erhvervsfremme- og støtteelement

Staten administrerer forsikringsordningen og yder i den forbindelse et medfinansieringsbidrag på 20 pct. af de samlede udgifter til sygedagpengerefusion forbundet med ordningen, idet de forsikrede virksomheder finansierer 80 pct. af udgifterne til sygedagpenge i arbejdsgiverperioden, jf. sygedagpengelovens § 55, stk. 3. (jf. § 17.31.55.20).

Andre oplysninger

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har ansvaret for ordningerne.

Område: Øvrige.

UDDANNELSES- OG FORSKNINGSMINISTERIET

§ 19.11.03 Styrelsen for Forskning og Innovation (Innovationscentre)

Danmark har i alt syv innovationscentre i globalt førende forsknings- og innovationsmiljøer i udlandet. De er etableret i samarbejde mellem Udenrigsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet med det formål at styrke dansk forskning og innovation samt markedsføre Danmark som et førende vidensamfund. Endvidere bistår centrene dansk erhvervsliv med adgang til udenlandsk viden, teknologi, netværk og markeder.

De syv innovationscentre er placeret i henholdsvis Silicon Valley (etableret i juni 2006), Shanghai (etableret i september 2007), München (etableret i juni 2008), Seoul (etableret i 2013), New Delhi (etableret i 2013), Sao Paulo (etableret i 2013) og Tel Aviv (etableret 2016).

Modtagere og ordningens form

Bevillingen under Uddannelses- og Forskningsministeriet anvendes til etablering og drift af de syv innovationscentre. Indtjening fra centrene betalingsbelagte ydelser bidrager også til dækning af centrene driftsudgifter.

Ordningsformål og erhvervsfremme- og støtteelement

Innovationscentrene har til formål at bidrage til øget innovation i dansk forsknings- og erhvervsliv og herigennem bidrage til øget eksport af videnbaserede produkter og ydelser. Innovationscentrene har ligeledes til opgave at markedsføre Danmark som et førende vidensamfund, herunder med henblik på at fremme udenlandske investeringer i Danmark. Innovationscentrene udfører betalingsbelagte opgaver for danske virksomheder, organisationer o. lign. Opgaverne omfatter udvikling af forretningsmodeller, teknologi scouting, matchmaking, rådgivning vedrørende tilvejebringelse af risikovillig kapital mv.

Evaluerings af ordningen

Der er gennemført en ekstern evaluering af innovationscentrene i både 2008, 2010 og 2015.

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

§ 19.32.17.10 Tilskud til Fonden til Entreprenørskab (se også § 08.32.08.10 Fonden til entreprenørskab)

Fonden for Entreprenørskab skal muliggøre en fortsat indsats for at styrke uddannelse i iværksætteri, innovation og entreprenørskab på alle uddannelsesniveauer med henblik på at skabe en stærkere iværksætterkultur i Danmark. Fondens aktiviteter skal bidrage til regeringens målsætninger om øget vækst og uddannelsesinstitutionernes bidrag til et samfund med høj innovationskapacitet.

Fondens virkemidler består af:

- 1) Udvikle og tilbyde, samt indsamle og videreformidle gode eksempler på undervisningsmetoder, aktiviteter, materiale, efteruddannelsesforløb mv. til kvalificering af entreprenørskabsundervisning/ -aktiviteter på uddannelsesinstitutioner.
- 2) Etablere netværk, samarbejder og kontakter mellem aktører på entreprenørområdet, der skal medvirke til at fremme efterspørgsel, udbud og forankring af entreprenørskabsaktiviteter på uddannelsesinstitutioner.
- 3) At understøtte studenteriværksættere med erfaring, kapital etc.

Modtagere og ordningens form

Fondens projektstøtte går til udviklingsprojekter med entreprenørskab som omdrejningspunkt på skoler og uddannelsesinstitutioner i hele landet. For at sikre forankring af projektet skal ansøger være en skole eller uddannelsesinstitution.

Derudover fungerer fonden også som nationalt videncenter på entreprenørskabsområdet og kortlægger bl.a. udbredelsen af entreprenørskabsundervisning på alle uddannelsesniveauer fra grundskolen til videregående uddannelser samt foretager effektmålinger. Endelig skal fonden opbygge netværk og arbejde for at binde eksisterende initiativer på området bedre sammen.

Desuden bidrager fonden til at fremme de studerendes muligheder og lyst til at starte egen virksomhed med blandt andet iværksætterlegater (Mikrolegater). Dette skal ske i samspil med uddannelsesinstitutionernes egne aktiviteter herunder inkubationsmiljøer, iværksætterkonkurrencer mv.

Evaluering af ordningen

Seneste evaluering af Fonden for Entreprenørskab er fra 2012. Evalueringen blev foretaget af NIRAS Konsulenterne. Den viste, at fonden har nået størstedelen af de opsatte mål i de årlige resultatkontrakter, der underskrives med det tværministerielle partnerskab for innovation og entreprenørskab i uddannelserne. Det betyder bl.a., at der på alle tre uddannelsesstrin er sket en forøgelse af antallet af elever og studerende, der har deltaget i entreprenørskabsundervisning

Der skal efter planen gennemføres en ny evaluering af Fonden for Entreprenørskab i løbet af 2017.

Yderligere oplysninger kan findes på:

www.ffe-ye.dk

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 19.46.01.10 Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS)

Der eksisterer i dag syv Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS). GTS-institutterne er private almennyttige institutioner, der drives som selvejende erhvervsdrivende fonde eller organisationer. Deres formål er at opbygge og formidle teknologiske kompetencer, der kan imødekomme de markedsbehov i dansk erhvervsliv, som markedet ikke selv dækker. De er samtidig brobyggere til forsknings-, uddannelses- og teknologiske institutioner i ind- og udland. GTS-institutter samarbejder primært med erhvervslivet gennem deres almindelige kommercielle aktiviteter. De indgår derudover i en række forsknings- og udviklingssamarbejder med bl.a. universiteter.

Modtagere og ordningens form

GTS-institutterne bliver godkendt af uddannelses- og forskningsministeren. Uddannelses- og Forskningsministeriet indgår resultatkontrakter med GTS-institutterne om kompetenceopbygning, udvikling af nye servicetilbud og generel videnformidling mv. Disse indeholder krav til:

1. Opbygning af forsknings- og udviklingskompetencer så virksomhederne får adgang til teknologiske kompetencer af relevans for deres innovative processer, som de ikke selv råder over, og som markedet ikke af sig selv ville udbyde. FoU-kompetencerne bringes til anvendelse i rådgivningsydelser, FoU-samarbejder, kontraktforskning m.m.
2. Udvikling og vedligeholdelse af teknologisk infrastruktur, så virksomhederne får adgang til både en teknologisk infrastruktur i form af højt kvalificerede faciliteter og udstyr inden for test og prøvning samt til en videnskæssig infrastruktur i form af fx viden om og indflydelse på internationale standardiseringsaktiviteter m.m.
3. Vidensspredning – GTS-nettet arbejder for at udbrede og nyttiggøre den viden og infrastruktur, som opbygges til dansk erhvervsliv og offentlige myndigheder.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Det overordnede formål med GTS er at bidrage til en bedre og mere effektiv viden- og teknologianvendelse i dansk erhvervsliv, der øger innovation, produktivitet og vækst i samfundet. Et særligt formål er at udvikle og overføre teknologisk viden til små og mellemstore virksomheder, der ikke har samme muligheder for selv at udvikle ny viden, som større virksomheder.

GTS-institutterne opbygger kompetencerne og serviceydelserne risikovilligt på forkant af markedets behov.

Uddannelses- og Forskningsministeriet udmønter bevillinger til institutterne på baggrund af resultatkontrakter, strategier, økonomiske rapporteringer, faglige evalueringer, effektmålinger og analyser.

Evaluering af ordningen

GTS-nettet og GTS-institutterne bliver løbende evalueret samt effekt- og performance-målt. Uddannelses- og Forskningsministeriet følger løbende udviklingen inden for området og rådgiver uddannelses- og forskningsministeren om den overordnede strategi og konkrete sager om teknologisk service. Ministeriet kan i forbindelse hermed udarbejde analyser, effektmålinger, innovationsfremsyn og forslag vedrørende udviklingen af den teknologiske service mv.

Andre oplysninger:

Se yderligere oplysninger på:

www.ufm.dk

www.BedreInnovation.dk

info@gts-net.dk

Se endvidere lov om teknologi og innovation, jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. april 2014.

Område: Innovation og iværksætter mv.

§ 19.46.01.20 Medfinansiering af innovationsmiljøer

Modtagere og ordningens form

Innovationsmiljøerne hjælper forskere og videnbaserede iværksættere med at starte egen virksomhed. Innovationsmiljøerne investerer på statens vegne risikovillig kapital i nye innovative virksomheder. Der eksisterer i dag fire innovationsmiljøer, der er etableret på baggrund af et EU-udbud.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med ordningen er at skabe og udvikle flere videntunge iværksættervirksomheder. Innovationsmiljøerne bidrager til dette formål ved at identificere og vurdere forretningsideer med kommercialiseringspotentiale samt hjælpe lovende videniværksættere med at realisere disse projekter gennem tilførsel af udviklingskapital. Innovationsmiljøerne arbejder i det meget tidlige stadie af kommercialiseringsprocessen, hvor der er betydelig usikkerhed om, hvorvidt sådanne projekter kan realiseres. Innovationsmiljøerne udgør et væsentligt bindeled mellem forsknings- og videnmiljøerne på den ene side og det private kapitalmarked på den anden side.

Evaluering af ordningen

Innovationsmiljøernes aktiviteter og resultater monitoreres løbende gennem udgivelse af årlige performanceregnskaber for ordningen. Der gennemføres herudover tilbagevendende evalueringer, typisk forud for afholdelsen af EU-udbud, næste gang senest i 2019.

Andre oplysninger

Støtteelementet i ordningen følger bestemmelserne om etableringsstøtte (artikel 22) i EU's gruppefritagelsesforordning om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked.

Se endvidere Lov om teknologi og innovation, jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. april 2014.

Performanceregnskab for innovationsmiljøerne 2016

www.ufm.dk

Område: Innovation og iværksætter mv.

§ 19.46.01.30 Innovationsnetværk

Modtagere og ordningens form

Bevillingen anvendes til netværk mellem virksomheder og videninstitutioner inden for særlige forsknings- og teknologiområder. Netværkene skal fremme relationer og dialog mellem de relevante parter, matchmaking og åben innovation. Netværkene skal endvidere medvirke til bedre spredning af viden og fælles koordinering vedrørende forskning og uddannelse.

Der er på nuværende tidspunkt etableret 22 innovationsnetværk på fag- og teknologiområder, hvor Danmark har væsentlige forskningsmæssige og erhvervmæssige kompetencer. Netværkene skal gennem fælles aktiviteter sikre en tættere og mere direkte kontakt mellem virksomheder og videninstitutioner så som mellem universiteter, GTS-institutter og andre forsknings- og uddannelsesinstitutioner. Netværkene skal danne

basis for varige samarbejdsrelationer mellem parterne om forskning, udvikling og videnformidling. Netværkene kan have et nationalt eller internationalt omdrejningspunkt.

Af bevillingen kan der ydes medfinansiering af innovationsnetværk med relevans for dansk erhvervsliv samt tiltag, der styrker netværksexcellence efter europæisk ECEI standard og netværksledelse, innovationsnetværkenes aktiviteter, internationalisering og matchmaking med virksomheder, videninstitutioner og udenlandske klynger og netværk - herunder støttefunktionerne Cluster Excellence Denmark og Enterprise Europe Network.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Der er to overordnede formål med programmet:

- 1) At styrke brobygning, samarbejde og videndeling mellem videninstitutioner og virksomheder om forskning og innovation.
- 2) At styrke forskning, udvikling og innovation i danske virksomheder, og derigennem fremme videnbaseret vækst og produktivitet i erhvervslivet.

Innovationsnetværkene skal desuden medvirke til:

- At der etableres effektive matchmaker-funktioner, der kan fungere som nem indgang for virksomheder over hele landet til forskning og viden inden for et fagligt område på tværs af de eksisterende videninstitutioner (universiteter, øvrige uddannelsesinstitutioner og GTS-institutter).
- At der skabes varige samarbejdsrelationer mellem virksomheder, videninstitutioner og andre relevante partnere (fx i den offentlige sektor) for derigennem at øge anvendelsen af forskningsbaseret viden i erhvervslivet samt medvirke til at løse de samfundsmæssige udfordringer.
- At øge virksomhedernes (særligt SMV'ernes) internationale orientering og adgang til internationalt førende viden ved at deltage i og facilitere internationalt samarbejde med udenlandske forsknings- og videnmiljøer og klynger.
- At videninstitutionernes forskning og uddannelse i større udstrækning indrettes i overensstemmelse med erhvervslivets behov.

Evaluering af ordningen

Ordningen bliver løbende evalueret samt effekt- og performancemålt i overensstemmelse med de nyeste forskningsmetoder. Der udarbejdes årligt et performanceregnskab, der gør det muligt at måle og følge udviklingen i resultater og effekter over tid. Hertil kommer, at Uddannelses- og Forskningsministeriet har udarbejdet forskningsbaserede økonomiske analyser af virksomhedernes deltagelse i innovationsnetværkenes aktiviteter. Analyserne viser signifikante effekter på virksomhedernes produktivitetsvækst, innovation og tilbøjelighed til at samarbejde med videninstitutioner.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger om ordningen kan findes på/i:

Lov om teknologi og innovation jf. lovbekendtgørelse nr. 366 af 10. april 2014.

www.ufm.dk

Viden og vækst til danske virksomheder: Performanceregnskab 2016 for det samlede landskab af væsentlige klynger og innovationsnetværk i Danmark

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 19.44.01. Danmarks Innovationsfonds uddelinger

Danmarks Innovationsfond skal give tilskud til udvikling af viden og teknologi, herunder højteknologi, der fører til en styrkelse af forskning og innovative løsninger til gavn for vækst og beskæftigelse i Danmark.

Danmarks Innovationsfonds uddelinger udgør ca. 1,2 mia. kr. i 2017, hvoraf ca. 181 mio. kr. er blevet afsat i Aftale om fordeling af forskningsreserven i 2017.

Yderligere oplysninger kan findes på:

Lov om Danmarks Innovationsfond, lov nr. 306 af 29. marts 2014

www.innovationsfonden.dk/da

§ 19.44.01.10. Strategisk og udfordringsdrevet forskning (den statsstøttenotificerede del)

Danmarks Innovationsfond giver støtte til strategisk og udfordringsdrevet forskning inden for politisk prioriterede og tematisk afgrænsede forskningsområder og forskningsprogrammer, som Folketinget eller de enkelte ministre tager initiativ til.

Modtagere og ordningens form

I opgørelsen af erhvervsstøtte medregnes kun den del af bevillingen, som er notificeret som statsstøtte til EU-Kommissionen.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Danmarks Innovationsfond har til formål at give tilskud til udvikling af viden og teknologi, herunder højteknologi, der fører til styrkelse af forskning og innovative løsninger til gavn for vækst og beskæftigelse i Danmark. Det er hensigten, at det erhvervsmæssige sigte i det samlede forsknings- og innovationssystem styrkes.

Endvidere skal Danmarks Innovationsfond særligt understøtte løsninger på konkrete samfundsudfordringer og øge forsknings- og innovationsindsatsen i virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder.

Fondens udmøntning af tilskud skal understøtte koblingen mellem forskning af høj kvalitet og innovation, herunder samarbejde om forskning, teknologiudvikling og innovation mellem videninstitutioner og virksomheder, dansk deltagelse i internationalt samarbejde om strategisk og udfordringsdrevet forskning, teknologiudvikling og innovation samt modning af lovende forskningsresultater og opfindelser med henblik på hurtigere formidling, anvendelse og kommercialisering af viden.

Evaluerings af ordningen

I henhold til den politiske aftale om Danmarks Innovationsfond fra oktober 2013, skal der fastsættes konkrete effektmål, der årligt følges op på. Fonden skal hvert tredje år udforme en strategiplan med effektmål, der giver mulighed for at måle værdiskabelsen i fondens bevillinger. Fonden skal være evalueret senest i år 2018.

Andre oplysninger

Muligheden for at give en bevilling til private virksomheder er notificeret til Kommissionen.

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 19.44.01.20 Teknologiudvikling og Innovation

Danmarks Innovationsfond giver støtte til teknologiudvikling og innovation inden for fondens formål, jf. lov nr. 306 af 29. marts 2014 om Danmarks Innovationsfond §§ 1-5.

Danmarks Innovationsfond skal bl.a. understøtte videnoverførsel mellem forsknings-uddannelsesinstitutioner og virksomheder, teknologiudvikling og fremme forsknings- og innovationsindsatsen bl.a. i små og mellemstore virksomheder. Danmarks Innovationsfond skal bidrage til at øge andelen af innovative virksomheder, andelen af private virksomheders investeringer i forskning og udvikling og andelen af højtuddannede medarbejdere i virksomheder, herunder med et særligt fokus på små og mellemstore virksomheder.

Modtagere og ordningens form

Danmarks Innovationsfond yder støtte til teknologiudvikling og innovation bl.a. gennem fondens InnoBooster-program, støtte til ErhvervsPhD, ErhvervsPostdocs og Iværksætterpiloter.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Danmarks Innovationsfond har til formål at give tilskud til udvikling af viden og teknologi, herunder højteknologi, der fører til styrkelse af forskning og innovative løsninger til gavn for vækst og beskæftigelse i Danmark. Det er hensigten, at det erhvervsmæssige sigte i det samlede forsknings- og innovationssystem styrkes.

Endvidere skal Danmarks Innovationsfond særligt understøtte løsninger på konkrete samfundsudfordringer og øge forsknings- og innovationsindsatsen i virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder.

Fondens udmøntning af tilskud skal understøtte koblingen mellem forskning af høj kvalitet og innovation, herunder samarbejde om forskning, teknologiudvikling og innovation mellem videninstitutioner og virksomheder, dansk deltagelse i internationalt samarbejde om strategisk og udfordringsdrevet forskning, teknologiudvikling og innovation samt modning af lovende forskningsresultater og opfindelser med henblik på hurtigere formidling, anvendelse og kommercialisering af viden.

Evaluering af ordningen

I henhold til den politiske aftale om Danmarks Innovationsfond fra oktober 2013, skal der fastsættes konkrete effektmål, der årligt følges op på. Fonden skal hvert tredje år udforme en strategiplan med effektmål, der både giver mulighed for en international sammenligning af fondens virke og for at måle værdiskabelsen i fondens bevillinger. Fonden skal være evalueret senest i år 2018.

Andre oplysninger

En del af bevillingen er afsat i henhold til Aftale om fordeling af forskningsreserven i 2017. Den del af bevillingen, der stammer fra den tidligere Højteknologifond er notificeret til Kommissionen som statsstøtte.

Område: Innovation og iværksætteri mv.

KULTURMINISTERIET

§ 21.11.62.15 Blade og tidsskrifter

Fra Bladpuljen ydes distributionsstøtte til visse periodiske blade og tidsskrifter.

Modtagere og ordningens form

Støtte fra Bladpuljen ydes til udgivere af blade og tidsskrifter, som udkommer mindst to gange årligt og har indhold af almennyttig eller humanitær karakter eller behandler emner inden for kultur, undervisning, idræt, miljø eller religion.

Ordningens formål og støtteelement

Formålet med ordningen er at støtte udgivere af blade og tidsskrifter, som på ideelt grundlag bidrager til demokratisk debat, kulturel og samfundsmæssig oplysning og fremme af foreningslivet. Støtten fra Bladpuljen beregnes i forhold til de enkelte blades antal distribuerede eksemplarer og det beløb, der årligt afsættes til formålet på finansloven.

Tilskud, som ydes efter ansøgning, fordeles af det uafhængige Medienævn, der beskikkes af Kulturministeren.

Evaluering af ordningen

Ordningen er evalueret i forbindelse med Udredning af den fremtidige offentlige mediestøtte fra september 2009 og Mediestøtteudvalgets rapport Demokratistøtte – Fremtidens offentlige mediestøtte fra september 2011. Bladpuljeordningen er senest justeret i 2013.

Andre oplysninger

Lov om distributionstilskud til visse periodiske blade og tidsskrifter findes på retsinformation: www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11910

Nærmere information om Bladpuljen findes på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: <http://slks.dk/medier/aviser-og-blade/bladpuljen/>

Område: Kultur og erhverv

§ 21.11.62.50 Trykte nyhedsmedier og skrevne internetbaserede medier (mediestøtte)

Fra produktionsstøttens hovedordning ydes redaktionel produktionsstøtte til trykte og skrevne internetbaserede nyhedsmedier. For at opnå støtte skal mediet bl.a. opfylde en række indholdsmæssige kriterier, herunder skal mindst halvdelen af indholdet bestå af redaktionelt stof, mindst halvdelen af det redaktionelle stof skal behandle politiske, samfundsrelaterede og kulturelle temaer, og mindst en sjettedel af det samlede indhold skal være egenproduceret. I sammenhæng med produktionsstøtteordningen er der oprettet to supplementsordninger til medier, der består af mindst 75 pct. redaktionelt stof, og hvor mindst en tredjedel af det samlede indhold er egenproduceret. Fra den ene gives støtte til små landsdækkende dagblade, som udkommer minimum fire gange om ugen og har et samlet oplag på under 40.000 eksemplarer pr. udgivelse. Fra den anden gives støtte til skrevne internetbaserede nyhedsmedier, som ikke ejes eller udgives af en virksomhed, der også udgiver et nyhedsmedie, som direkte eller indirekte er støttet i henhold til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, eller som er omfattet af bestemmelser om moms for dagblade m.v. i henhold til lov om merværdi.

Der ydes endvidere projektstøtte til etablering af nye nyhedsmedier og udvikling af eksisterende nyhedsmedier. For at opnå tilskud til etablering skal nyhedsmediet bl.a. opfylde en række indholdsmæssige betingelser senest seks måneder efter tilsagn om tilskud. Det er desuden en betingelse for tilskud, at der er rimelig grund til at antage, at det nyhedsmedie, der etableres, efter udløbet af støtteperioden vil kunne blive økonomisk selvberende. For at opnå tilskud til udvikling skal nyhedsmediet bl.a. opfylde en række indholdsmæssige betingelser, og der skal gælde en formodning om, at gennemførelsen af projektet vil have en mere langsigtet effekt på nyhedsmediet ved støtteperiodens udløb. Det er en betingelse for at opnå såvel tilskud til etablering som tilskud til udvikling, at der sker en egenfinansiering.

Modtagere og ordningens form

Mediestøtten ydes til trykte nyhedsmedier, eksempelvis dagblade, dagbladslignende publikationer og fagblade samt til skrevne internetbaserede nyhedsmedier, herunder indhold via apps og tablets. Herudover er det muligt at støtte nye og ukendte medieplatforme med henblik på det størst mulige udbud og udbredelse af nyheder. Støtten fra hovedordningen beregnes i forhold til de enkelte mediers redaktionelle omkostninger og det beløb, der årligt afsættes til formålet på finansloven. Støtten fra supplementsordningen til små, landsdækkende dagblade udgør differencen mellem de støtteberettigede bladets støtteniveau under den tidligere distributionsstøtte og den nuværende produktionsstøtte. Dog kan den samlede støtte ikke overstige mediets samlede redaktionelle omkostninger. Støtten fra supplementsordningen til skrevne fritstående internetmedier beregnes i forhold til de enkelte nyhedsmediers redaktionelle omkostninger og det beløb på seks mio. kr., der årligt afsættes til formålet på finansloven. Størrelsen af projektstøtten udmåles efter en konkret vurdering af behovet på baggrund af ansøgning om et tilskudsbeløb og puljens størrelse.

Tilskud, som ydes efter ansøgning, fordeles af det uafhængige Medienævn, der beskikkes af Kulturministeren.

Ordnings formål og støtteelement

Mediestøtten har til formål at fremme et alsidigt og mangfoldigt udbud af nyheder af samfundsmæssig og kulturel karakter med henblik på styrkelse af det danske demokrati og den demokratiske debat i Danmark. Mediestøtten skal således sikre, at der fortsat produceres og udbredes publicistisk indhold af høj kvalitet i Danmark, og at indholdet spredes på flest mulige relevante platforme til flest mulige borgere. Endvidere skal mediestøtten øge borgernes mulighed for at holde sig informeret lokalt, nationalt og internationalt, hvilket skal ske ved at støtte produktionen af redaktionelt indhold, mens ansvaret for, på hvilken platform indholdet bedst når ud til borgerne, overlades til medierne selv. På den måde bliver mediestøtten i videst muligt omfang uafhængig af den teknologiske udvikling.

Derudover har supplementsordningen til skrevne fritstående internetmedier til formål at skabe lige konkurrenceforhold for fritstående skrevne internetbaserede nyhedsmedier, der ikke udgives af en virksomhed, som direkte eller indirekte modtager anden mediestøtte. Dermed bidrager ordningen til at skabe grobund for udvikling af skrevne internetbaserede nyhedsmedier og dermed mere mangfoldighed.

Evaluering af ordningen

Der blev i andet halvår af 2015 foretaget en kortlægning af erfaringerne med mediestøtteordningen.

Lov om mediestøtte findes på retsinformation:

www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=161108

Nærmere information om mediestøtteordningen findes på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside:

<http://slks.dk/medier/mediestoette/>

Område: Kultur og erhverv

§§ 21.24.03.10 - 21.24.03.50 Tilskud til filmformål mv.

Bevillingen til tilskud til filmformål er fastlagt i filmaftalen 2015-2018. Ordningen indeholder fire delregnskaber på finansloven: spillefilm, kort- og dokumentarfilm, talentudvikling og andre formål. Inden for de fire delregnskaber finansierer tilskuddet til filmformål

mv. en lang række tilskudsordninger, som administreres af Det Danske Filminstitut. DR og TV2 medfinansierer talentudviklingsordningen. Eksempler på støtteordninger under tilskud til filmformål er markedsordningen og konsulentordninger for spillefilm samt kort- og dokumentarfilm. Markedsordningen retter sig mod film med et stort publikumspotentiale, mens konsulentordningen retter sig mod film med stærke kunstneriske kvaliteter. Støtten kan ydes som støtte til manuskriptudarbejdelse, til udvikling og til produktion. Konsulentens rolle i konsulentordningen består i at prioritere de økonomiske støttemidler, som staten har afsat. Konsulentordningen og markedsordningen støtter først og fremmest filmprojekter med filminstruktører, der tidligere har lavet en spillefilm eller kort- og dokumentarfilm. Filmstøtteordningen har fungeret under forskellige former siden 1964.

Modtagere og ordningens form

En lang række film og filmrelaterede projekter, herunder biografer, modtager støtte fra tilskud til filmformål mv. For så vidt angår filmproduktionen ydes der støtte til manuskriptudarbejdelse, udvikling, produktion og lancering af danskproducerede spillefilm samt kort- og dokumentarfilm. Støtte til film, der produceres i samarbejde med udenlandske producenter, forudsætter, at der er et rimeligt forhold mellem den danske og den udenlandske økonomiske indsats og indflydelse på produktionen.

Tilskuddet ydes som direkte støtte. Der er ikke noget generelt maksimalt støttebeløb. Det afhænger af den enkelte ordning.

Ordningsens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med tilskud til filmformål mv. er at udvikle den danske filmkunst, filmkultur og biografkultur, jf. filmloven.

Erhvervsfremme- og støtteelementet består i direkte branchestøtte til producenter af film, biografer mv., idet de støttede aktiviteter potentielt kan foregå på markedsvilkår i konkurrence med lignende aktiviteter.

Evaluering af ordningen

Det Danske Filminstitut gennemfører en effektevaluering af filmaftalen 2015-2018. Evalueringen blev forelagt forligskredsen i foråret 2018.

Andre oplysninger

Ordnningen er bundet af filmaftalen 2015-2018 mellem Venstre, Socialdemokraterne, Radikale Venstre-, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, og Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Ordningen er notificeret til EU-kommissionen som statsstøtte i henhold til Kommissionens Filmmeddelelse.

Yderligere oplysninger kan ses på:

- 1) Det Danske Filminstituts hjemmeside: www.dfi.dk
- 2) Støtten er reguleret i Lov nr. 186 af 12. marts 1997
- 3) <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=83975>

Område: Kultur og erhverv

§ 21.33.54.10 Tilskud til zoologiske anlæg

For at fremme den kvalitative udvikling af danske zoologiske anlæg gives der støtte til anlæg med høj kvalitet og gode udviklingsperspektiver. Størrelsen af det statslige tilskud fastlægges under hensyn til bl.a. det enkelte anlægs kvaliteter og aktivitetsniveau samt størrelsen af den årlige finanslovsbevilling til formålet. Der er ikke noget maksimalt støttebeløb. Ordningen blev oprettet i 2000, og bevillingen administreres af Slots- og Kulturstyrelsen.

Modtagere og ordningens form

I 2017 blev der givet støtte til otte zoologiske anlæg. Der gives fortrinsvis støtte til få, økonomisk bæredygtige anlæg. Zoologisk Have København modtog 13,9 mio. kr., hvilket var det højeste støttebeløb. Kattegat Centret modtog 1,3 mio. kr., hvilket var det laveste støttebeløb.

Ordningsens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Sigtet med at yde tilskud er at tilskynde til en stadig højere grad af professionalisme i de zoologiske anlægs arbejde med formidling af viden om dyrene og deres levevis samt anlæggenes deltagelse i relevante avlssamarbejder og naturbevarelsesprojekter. De zoologiske anlægs aktiviteter sker på markedsvilkår og er i helt overvejende grad dækket af entréindtægter og anden egenfinansiering. Modtagerne får derfor en økonomisk fordel af ordningen.

Evaluering af ordningen

Ordnningen i den nuværende form blev indført i 2000 og er endnu ikke blevet evalueret.

Andre oplysninger

Som led i aftalen om Forårspakke 2.0 fastholdes bevillingen i perioden 2009-2015 på 2009-prisniveau.

Yderligere oplysninger kan ses på Kulturministeriets hjemmeside: www.kum.dk

Støtten er reguleret i lov nr. 255 af 12. april 2000:
www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11768

Område: Kultur og erhverv

MILJØ- og FØDEVAREMINISTERIET

§ 24.21.01.43 Kompensationsordning vedrørende genmodificerede afgrøder (GM-afgrøder)

Ordnningen blev indført i 2005 og er senest revideret i 2008. Ordningen giver mulighed for, at landmænd kan få kompensation i tilfælde af utilsigtet spredning af genetisk modificeret materiale, jf. lovbekendtgørelse nr. 28 af 4. januar 2017 om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder. Der afholdes udgifter til kompensation, sagsbehandling, analyser af afgrøder, forberedelse af retssager og advokatbistand. Det er hensigten, at ordningen finansieres dels via bidrag fra dyrkere af GM-afgrøder, der skal indbetale 100 kr./ha, som de dyrker med GM-afgrøder. Dels via statslige midler afsat på finansloven. Beløbet på finansloven er som følge af aftalen om effektiv administration nedskrevet med 0,5 mio. kr. (til 0,5 mio. kr.) Der er i lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder hjemmel til at genanvende erstatninger fra vundne retssager til kompensationsudbetaling.

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen udbetaler, inden for den fastsatte ramme, kompensation til jordbrugere, som lider tab på grund af forekomst af genetisk modificeret materiale i afgrøderne op til en vis tærskelværdi, hvis der i samme dyrkningssæson inden for en fastsat afstand er dyrket en genetisk modificeret afgrøde af samme eller beslægtet art, som er identificeret i skadelidtes afgrøde. Det kompensationsberettigede tab kan højst udgøre den reduktion i afgrødens salgspris, som forekomsten af genetisk modificeret materiale har medført, eller det tab som følge af krav om genomlægning af økologiske arealer eller dyr på grund af forekomst af genetisk modificeret materiale.

Der har hidtil ikke været dyrket GM-afgrøder på kommerciel basis i Danmark, hvilket betyder, at ordningen er inaktiv. De på finansloven afsatte midler, der ikke anvendes, når

ordningen er inaktiv, anvendes efter aftale med Miljø- og Fødevarerministeriets departement.

Modtagere og ordningens form

Ordningerne er rettet mod private virksomheder inden for landbrugserhvervet.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Med ordningen opnår landmændene en økonomisk kompensation fra staten for tabte salgsindtægter, som de alternativt selv skulle finansiere.

Evaluering af ordningen

Administrator af ordningen, dvs. det daværende Fødevarerministerium, har foretaget en evaluering i 2007, jf. Evaluering af lov om dyrkning mv. af genetisk modificerede afgrøder. Evalueringen har ikke haft nogen konsekvenser i form af ændret lovgrundlag. Med vedtagelsen af Folketingets beslutningsforslag V83 fra 2010 skulle sameksistensloven genforhandles. Ønsket var bl.a. at øge beskyttelsen af økologiske nabolandmænd, hvilket vil sige, at tolerancetærsklen skulle nedsættes til 0,1 procent, og erstatningsbeløbet skulle hæves. På den baggrund blev der afholdt en række opklarende møder mellem den daværende fødevarerminister og fødevarerordførerne. Der blev dog ikke indført ændringer på det tidspunkt.

Andre oplysninger

Der er politisk binding på ordningen, da den har ophæng i lov om dyrkning mv. af genetisk modificerede afgrøder. Ordningen blev anmeldt til EU-Kommissionen i forhold til statsstøttere reglerne den 17. november 2015. EU-Kommissionen vurderede i afgørelse af 15. juni 2016, at ordningen er forenelig med statsstøttere reglerne i traktaten.

Område: Øvrige

§ 24.21.02.20 Projektstøtte til udvikling af biavl

Ordningen, som er 50 pct. EU-finansieret og hører under den fælles markedsordning (CMO), har fungeret over en årrække og fortsætter i perioden 2017-2019. Fordi biavlsåret går fra 1. august – 31. juli, dækker dette program reelt perioden 1. august 2016 – 31. juli 2018. EU's allokering af midler til de enkelte medlemsstater afhænger af de enkelte landes antal af bifamilier, og allokeringen er principielt ikke kendt på tidspunktet for udarbejdelse af det nationale program. Der er dog både i forhold til 2014-16-programmet og det kommende 2017-19-program afsat 3,9 mio. kr. netto på finansloven over tre år. Ordningens formål er fastsat ved EU-forordning (EU) nr. 1308/2013 (art. 55), som fastsætter, at det er muligt at opnå støtte til a) faglig bistand til biavlere og biavlorganisationer, b) bekæmpelse af skadegørere og busygdomme – særlig varroasymge, c) rationalisering af flytninger af bistader, d) foranstaltninger til støtte for laboratorier, der analyserer biavlsprodukter med henblik på at hjælpe biavlere med at markedsføre og øge værdien af deres produkter, e) foranstaltninger til støtte for genoprettelsen af bibestanden i EU, f) Samarbejde med specialorganer om gennemførelse af programmer for anvendt forskning vedrørende biavl og biavlsprodukter, g) markedsovervågning samt h) forbedring af produktkvaliteten med henblik på at udnytte produkternes potentiale på markedet. Deltagelse i programmet er frivillig, men det er fra dansk side valgt at lade biavlsprogrammet understøtte den nationale biavlsstrategi 2016-19 og dermed bidrage til finansieringen heraf. Målsætninger og indsatsområder i programmet ligger således i forlængelse af de fastlagte mål og indsatsområder i biavlsstrategien, der er udarbejdet i samarbejde med en bred kreds af interessenter inden for dansk biavl. Det gælder dels Binævnet, herunder de fem biavlsorganisationer, dels øvrige erhvervs- og fritidsbiavlere, jordbrugere, naturforvaltere, forskere og myndighedspersoner. Programmet sendes til Kommissionen til godkendelse. Programmet løber over en periode på tre år. Programmet kan ikke om-

handle eller omfatte de foranstaltninger, der finansieres over Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne.

Modtagere og ordningens form

Når Kommissionen har godkendt det nationale program, er det muligt for alle med interesse i biavl at søge tilskud via ordningen, dog skal forordningens formål overholdes. Nationalt lægges der vægt på, at tilskuddet og dermed programmet og dets resultater, tilgodeser og udbredes til flest mulige. Programmet støttes med 50 pct. fra EU og suppleres med 50 pct. nationale midler. Størstedelen af midlerne anvendes til forskning, rådgivning, uddannelse, kommunikation og praktisk biavl via forskningsinstitutioner og private organisationer.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnings formål er at forbedre de generelle betingelser for produktion og afsætning af biavlsprodukter i EU. Formålet opfyldes ved at yde tilskud til faglig bistand, bekæmpelse af varroatose, rationalisering af stadeflytning, forvaltning af genoprettelsen af bibestanden, samarbejde vedrørende programmer for anvendt forskning inden for biavl og biavlens produkter, markedsovervågning samt forbedring af produktkvalitet med henblik på at øge produkternes potentiale på markedet. Ordningen skaber nye muligheder for praktisk biavl gennem nye praktiske anvendelige metoder i den daglige drift af biavl. Som helhed støtter ordningen erhvervet med mulige løsninger til at udbrede og opretholde biavlen i EU og metoder til at udvikle og afsætte biavlsprodukter på markedet.

Evaluering af ordningen

Det Nationale Biavlsprogram forløber over en treårig periode og hvert år fremsender tilsagnshaveren en statusrapport, som redegør for det seneste års aktiviteter. Det sidste år i den treårige periode fremsendes en endelig opsummeret rapport (slutrapport). På baggrund af slutrapporterne udarbejder Miljø- og Fødevarerministeriet en endelig evaluering af programmet med henblik på at anvende resultaterne til fastlæggelse af den næstkommende periodes biavlsprogram.

Område: Øvrige

§ 24.21.02.35 Bevaringsarbejde med husdyr- og plantegenetiske ressourcer

Ordnningen blev oprettet i 2008 og giver tilskud til bevaringsarbejdet med gamle danske husdyrarter og -racer samt jordbrugets plantegenetiske ressourcer. Bevaringsarbejdet med danske husdyrarter og -racer gennemføres i henhold til L 55 af 11. januar 2017 om hold af dyr og i overensstemmelse med FAO's Globale Handlingsplan for Husdyrgenetiske Ressourcer og Interlaken Deklarationen. Arbejdet omfatter bl.a. registrering, overvågning, kryokonservering, undersøgelser af genotyper, informationsformidling, vidensopbygning inden for bæredygtig brug og specialproduktion af fødevarer samt tilskud til avlerforeninger og dyretilskud til avlere. MFVM yder dyretilskud til personer og institutioner, som praktiserer renavl med gamle danske husdyrracer. Det rådgivende Bevaringsudvalg for Danske Husdyrgenetiske Ressourcer hos oprindelige danske husdyrracer rådgiver Landbrugs- og Fiskeristyrelsen om bl.a. hvilke racer, der er omfattet, kriterier og tilskuddets størrelse. Ordningen skal tilskynde ejere af gamle husdyrracer til at avle og registrere renrace dyr med det formål at fastholde og øge populationsstørrelserne og dermed modvirke genetisk drift og indavl. Der kan endvidere anvendes midler til medfinansiering af udgiften til sekretariatsbistand for Bevaringsudvalget mv.

Bevaringsarbejdet med jordbrugets plantegenetiske ressourcer gennemføres i overensstemmelse med FAO's Internationale Traktat for Plantegenetiske Ressourcer for Føde-

varer og Jordbrug og vedrører bl.a. metode- og videnopbygning indenfor bevaring og bæredygtig brug.

En del af bevillingen bruges til finansiering af aktiviteter, som udføres af NordGen, den fælles nordiske genbank, eller af andre europæiske samarbejdspartnere. Endvidere anvendes en del af bevillingen til finansiering af Landbrugs- og Fiskeristyrelsens medvirken til gennemførelse af de forskellige aktiviteter, herunder til det nationale bevaringsansvar for de vegetativt formerede arter, samt til administration af området.

Desuden ydes der projektilskud til bevaringsarbejdet med gamle danske husdyrarter- og racer samt jordbrugets plantegenetiske ressourcer.

Endeligt ydes tilskud til avlere af brun Læsøbi samt til foreningsarbejde for bevaring af brun Læsøbi.

Tilskud administreres af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen.

Modtagere og ordningens form

Ordnningen for husdyr støtter private avlere af gamle danske husdyrracer og brun Læsøbi, samt avlerforeninger ved bl.a. at yde tilskud. Midlerne til jordbrugets plantegenetiske ressourcer bruges til at købe tjenesteydelser hos især offentlige institutioner, herunder Aarhus Faculty of Science and Technology under Aarhus Universitet og Pometet ved Københavns Universitet. Støtten har dermed form af direkte tilskud samt udgifter til tjenesteydelser. Ordnningen om projektilskud støtter projekter indenfor bevaringsarbejdet med jordbrugets genetiske ressourcer. Tilskud gives inden for rammerne af EU's statsstøtteregler.

Ordnningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnningen for husdyr indebærer, at avlere af oprindelige danske husdyr kompenseres i forhold til forpligtelser, som følger af FAO's Globale Handlingsplan for Husdyrgenetiske Ressourcer og Interlaken Deklarationen (om bevarelse af oprindelige husdyrgenetiske ressourcer). Modtagerne opnår en delvis økonomisk compensation, der har sin berettigelse i den langt lavere produktivitet oprindelige danske husdyr har i forhold til de moderne racer. Avlerne skulle alternativt selv finansiere hele avlsarbejdet eller opgive det. Ordnningen modvirker genetisk indavl og understøtter forskning inden for bevaring og bæredygtig brug.

Køb af tjenesteydelser inden for forskning og inden for formidling, bevarelse og anvendelse af jordbrugets plantegenetiske ressourcer bidrager til bevaring af genetiske ressourcer fra landsorter, sorter og "genetic stocks" med henblik på bæredygtig brug på sigt som basis for udvikling af kvalitetsfødevarer og nye sorter. Dette sker bl.a. via offentlige institutioner.

Ordnningen om projektilskud muliggør tilskud til projekter, som fremmer bevaringen og brugen af jordbrugets genetiske ressourcer.

Evaluering af ordningen

Ordnningen har ikke været evalueret.

Andre oplysninger

Som led i Aftale om finansloven for 2015 blev bevillingen forhøjet med 2,5 mio.kr. årligt i perioden 2015-2018. Det blev politisk besluttet, at bevillingen anvendes til at understøtte hele bevaringsarbejdet med jordbrugets genetiske ressourcer. Efterfølgende er bevillingen generelt i forbindelse med Aftale om Finansloven 2017 blevet reduceret med 1 mio.kr.

Vejledning vedr. dyretilskud til bevaringsværdige dyr af gamle danske husdyrracer, tilskud til avlerforeninger og brun Læsøbi:

Vejledning om projekttilskud til bevaringsarbejdet med danske husdyr- og plantegenetiske ressourcer:

<http://lfst.dk/tilskud-selvbetjening/tilskudsguide/projekttilskud-til-bevaringsarbejdet-med-husdyr-og-plantegenetiske-ressourcer/>

Information om genetiske ressourcer: <http://lfst.dk/landbrug/genetiske-ressourcer/>

Område: Øvrige

§ 24.23.03 Støtte til udvikling af landdistrikterne

Støtteordningerne i landdistriktsprogrammet, der gælder for 2014-2020, er EU-medfinansierede med 50-80 pct. af tilskuddet til støttemodtagerne således, at den anførte nationale offentlige støtteudgift udgør 20-50 pct. af tilskuddet under de enkelte ordninger. Fra 2016 anvendes midler overført fra den direkte landbrugsstøtte (fleksmidler) til landdistriktsprogrammet på flere ordninger. Hvor der anvendes fleksmidler, er EU-medfinansieringen 100 pct. Ordningerne indgår i det danske landdistriktsprogram for perioden 1. januar 2014 til 31. december 2020, jf. Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne. Udbetaling af de nationale bevillinger er en forudsætning for udmøntning af EU-delen på 50-80 pct. af tilskuddet. Miljø og Fødevarerministeren er bemyndiget til etablering og udmøntning af støtteordninger under landdistriktsprogrammet med hjemmel i lov om landdistriktsfonden (LBK nr. 18 af 4. januar 2017).

Der ydes tilskud til bl.a. miljøteknologi, modernisering og nybygning af stalde, videnformidling og udviklingsprojekter inden for jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren, kvalitetsfødevarer, modernisering og udvikling af primære jordbrugsbedrifter, og herunder til fremme af den økologiske produktion, samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologier, arealstøtte til pleje af græs og naturarealer, Natura 2000-forpligtelser og i forbindelse med Danmarks opfyldelse af vandrammedirektivet, herunder vådområder og miljøvenligt jordbrug. Støtten ydes både som projektstøtte og arealstøtte og til både konventionel og økologisk jordbrugsproduktion, samt til projekter til fremme af nye arbejdspladser og attraktive levevilkår og diversificering af den økonomiske aktivitet i landdistrikter. Ikke alle af de her nævnte ordninger udmøntes i 2017.

Ressortansvaret for tilrettelæggelse og administration af politikken og den nationale bevilling vedrørende tilskud til lokale aktionsgrupper er overført til Erhvervsministeriet. Denne del af indsatsen under landdistriktsprogrammet er beskrevet under § 08.35.07. Støtte til udvikling af landdistrikterne under landdistriktsprogrammet.

1) § 24.23.03.12 Udvikling i primært jordbrug (miljøteknologi, modernisering af kvæg- og svinestalde og tilskud til farestalde)

MFVM yder tilskud til anvendelse af nye miljø- og klimavenlige teknologier i det primære landbrugserhverv. Indsatsen skal understøtte en grøn teknologisk udvikling og innovation i landbrugserhvervet med henblik på at øge produktiviteten og samtidig have en positiv effekt for natur, miljø og klima på bedriftsniveau. Puljen er bl.a. målrettet mod anvendelse af teknologi til: Reduktion af lugtgener samt udledning af klimagasser og ammoniak, reduktion af pesticidanvendelsen, reduktion i tab af næringsstoffer ved fodring mv. og reduktion af energi-, næringsstof- og pesticidforbruget i gartnerisektoren. Der er tale om direkte investeringsstøtte til private virksomheder på 40 pct. af projektomkost-

ningerne. Tilskuddet beregnes på grundlag af projektkostninger på maksimalt fem mio. kr.

Der ydes endvidere tilskud til modernisering af kvæg- og svinestalde for at styrke bedrifternes levedygtighed, produktivitet og ressourceeffektivitet. Tilskuddet ydes som direkte investeringsstøtte til private virksomheder på 20 pct. af projektkostningerne. Tilskuddet beregnes på grundlag af projektkostninger på maksimalt 25 mio. kr.

Yderligere ydes tilskud til løsdrift i farestalde med henblik på at fremme dyrevelfærd og bæredygtige staldanlæg. Tilskuddet ydes som direkte investeringsstøtte til private virksomheder på 40 pct. af projektkostningerne. Tilskuddet kan højest beregnes på grundlag af projektkostninger på maksimalt 10 mio. kr.

Område: Grøn omstilling

2) § 24.23.03.30 Pleje af græs- og naturarealer

MFVM yder tilskud til pleje af græs- og naturarealer (plejegræsordningen) på private og statslige arealer. Plejegræsordningen er primært målrettet arealer indenfor en særlig udpegnings i Natura 2000-områderne samt områder med høj naturværdi (HNV-arealer) udenfor den særlige udpegnings i Natura 2000. Det er derudover muligt at søge tilskud til til gengælinger af tilsagn i Natura 2000 og til arealer omfattet af et vådområdeprojekt.

Ordningsen skal primært bidrage til at opfylde EU-naturdirektiver og sekundært nationale målsætninger på biodiversitet. Tilskuddet ydes som årlige tilskud/ha på baggrund af femårige aftaler og ydes som kompensation for jordbrugeren for de mindreindtægter / meromkostninger, som direkte følger af de forpligtelser til græsning eller slæt, som jordbrugeren frivilligt påtager sig udover gældende lovkrav.

Ordningsens incitamentsstruktur er fra 2015 forbedret på arealer, hvor jordbrugeren ikke samtidigt kan modtage direkte arealstøtte (ekstra 600 kr./ha i gns.), ligesom der er indført et nyt sanktionssystem, som i væsentlig grad lemper sanktionen ved overtrædelse i forhold til tidligere. Der er foretaget yderligere ændringer på tilskudsordningen i 2015 for at gøre ordningen mere attraktiv for de relevante landmænd. Fra 2017 er der indført en mindste grænse for nye tilsagn på 2 ha. Særlige naturtyper i Natura 2000, som ofte udgør meget små arealer er dog undtaget. Ændringen forventes at medføre en lettelse i administrationen, som også kommer kunderne til gavn.

Område: Grøn omstilling

3) § 24.23.03.44 Økologitilskud

MFVM yder økologisk arealtilskud med henblik på at fremme og fastholde det økologiske areal ved at give tilskud til eksisterende og nye økologiske bedrifter. Ordningen understøtter regeringens ambition om at fremme økologiomlægningen, så det økologiske areal og ikke mindst produktionen kan vokse frem mod 2020. Økologisk arealtilskud ydes i form af en basissats på 870 kr./ha/år. Basissatsen kan kombineres med et tillæg på 1.200 kr./ha/år til arealer under omlægning, et tillæg til frugt/bær-arealer på 4.000 kr./ha og et tillæg på 500 kr./ha/år til bedrifter med ekstra lavt kvælstofforbrug. Økologisk arealtilskud ydes som femårige tilsagn med forpligtelse til at opretholde den økologiske drift i hele perioden.

Tilskuddet ydes som kompensation for jordbrugeren for de mindreindtægter/ meromkostninger som følger af de forpligtelser, den økologiske jordbruger frivilligt påtager sig udover gældende lovkrav. Det vil konkret sige de gennemsnitlige meromkostninger og indkomsttab ved økologisk drift sammenlignet med konventionel drift.

Område: Grøn omstilling

4) § 24.23.03.80 Reserver til EU-medfinansierede ordninger

På underkontoen er afsat en reserve til anvendelse i forbindelse med Miljø- og Fødevarerministeriets finansiering i tilfælde af, at der ikke opnås EU-medfinansiering (finansiel korrektion/underkendelse mv.).

Der kan ligeledes efter en samlet overvejelse af administrative og økonomiske forhold gennemføres tilbagebetaling til EU-Kommissionen på baggrund af manglende tilbage-søgning af støtte hos støttemodtager, korrektion af administrativ praksis, håndtering af risici mv., hvor væsentlige administrative eller økonomiske forhold taler herfor.

Reserven dækker samtlige Miljø- og Fødevarerministeriets EU-medfinansierede ordninger, jf. den særlige bevillingsbestemmelse.

Område: Grøn omstilling

§ 24.23.06.10 Økologifremme

I forbindelse med finanslov 2016 og den senere aftale om fødevarer- og landbrugspakken blev der i alt afsat 30 mio.kr. årligt til en styrket økologiindsats fra 2016-2018. Indsatsen skal fremme produktion og afsætning af økologiske fødevarer. Der vil fx kunne ydes tilskud til økologiprojekter, der skal styrke afsætningen og eksporten af økologiske fødevarer, fremme omlægningen til økologi i jordbruget, fastholdelse af økologer og sikre den fortsatte omstilling til økologi i køkkener, herunder på offentlige arbejdspladser. Midlerne overføres til Fonden for økologisk landbrug, der administrerer ordningen.

Område: Grøn omstilling

§ 24.23.07.10 Målrettede efterafgrøder

Ordningen blev indført i 2017 og går ud på at udlægge efterafgrøder, som reducerer mængden af kvælstof, der siver ned i grundvand og vandmiljø. Der ydes et tilskud på 700 kr. pr. ha. efterafgrøder efter de minimis-reglerne. Ordningen er en fokuseret indsats, og er således målrettet efter, hvor der er størst behov for en ekstra kvælstofreducerende indsats. Behovet for efterafgrøder er opgjort efter en analyse af, hvor stort et behov der er i forhold til grundvandet og kystvandet i og omkring kystvandoplandet. Hvis den tilskudsberettigede indsats ikke giver den nødvendige effekt på grund af for få eller ikke-optimalt placerede efterafgrøder, vil der blive indført et obligatorisk krav om udlæg af efterafgrøder allerede fra 2017. Et eventuelt obligatorisk krav vil kun gælde områder, hvor der fortsat er et indsatsbehov. Der ydes ikke tilskud til det eventuelle obligatoriske krav.

NaturErhvervstyrelsen udbetaler, inden for den fastsatte ramme, tilskud til de ansøgere der er berettigede til tilskud jf. nedenstående afsnit om modtagere. Da tilskudsordningen afvikles første gang i 2017 sker første udbetaling først i 2018 jf. § 24.23.07.10. Målrettede efterafgrøder i finansloven.

Modtagere og ordningens form

Ordningerne er rettet mod private virksomheder inden for landbrugserhvervet. Modtagere af tilskud skal være ejere eller forpagtere af det areal, der er søgt om tilskud til. Betingelsen for tilskud er, at arealet er registreret som beliggende i et område med indsatsbehov. Støtten har form af direkte tilskud.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Med ordningen opnår landmændene en økonomisk kompensation fra staten, for de udgifter der er forbundet med etablering af de målrettede efterafgrøder og det deraf følgende tab ved ikke at kunne dyrke traditionelle markafgrøder, der giver afkast ved salg.

Evaluering af ordningen

Da ordningen, i skrivende stund, er ny, er der ikke planlagt en formel evaluering på nuværende tidspunkt. Ordningen vil løbende blive justeret i takt med, at erfaringer opnås i løbet af det første ansøgningsår.

Område: Grøn omstilling

§ 24.23.07.15 Tilskud til oplandskonsulenter

I 2017 og 2018 er der afsat 20 mio. kr. årligt til oplandskonsulenter, der skal hjælpe landbrugserhvervet i forbindelse med udlægningen af kollektive virkemidler. De afsatte midler udmøntes via en tilskudsordning gennem Promilleafgiftsfonden for landbrug og forvaltes efter gældende statsstøtteregler. Oplandskonsulenterne skal gennem opsøgende aktiviteter facilitere placering af virkemidler, hvor der er et indsatsbehov for reduktion af kvælstoftilførslen til vandmiljøet.

Promilleafgiftsfondens opslag for særpuljen har ansøgningsfrist d. 3. marts 2017.

Modtagere og ordningens form

Projektejer / ansøger skal være en juridisk enhed. Både én aktør og et konsortium kan komme i betragtning.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Den nye konsulentordning skal være med til at sikre, at kvælstofreduktionen nås gennem en lokalforankret dialog mellem landmænd, landboforeninger, kommuner og andre interessenter. Det er målet, at denne dialog, understøttet af de nye konsulenter, medfører etablering af frivillige miljøindsatser på landbrugsejendomme over hele landet. Der ydes tilskud til at etablere denne konsulentordning. Støtten har form af direkte tilskud, der administreres og udbydes af Promilleafgiftsfonden for landbrug via en statslig særbevilling.

Evaluering af ordningen

Der er ikke planlagt formel evaluering af ordningen, men en følgegruppe vil løbende overvåge indsatsen. Følgegruppen kan foretage justeringer af rammerne for oplandskonsulenternes arbejde, så det sikres, at man når i mål med opgaven beskrevet ovenfor. Herunder også inddrage andre opgaver i oplandskonsulenternes arbejde.

Område: Grøn omstilling

§ 24.24.05.20 Indløsning af statsgaranti vedrørende lån til yngre jordbrugere, Udbetaling Danmark

I forbindelse med yngre jordbruger-ordning kunne der til nyetablerede jordbrugere, hvor der ydes lån i DLR Kredit, Nykredit, Realkredit Danmark og Nordea Kredit, stilles 100 pct. statsgaranti til førstegangsetablerede. Ordningen med statsgaranti for lån til yngre jordbrugere ophørte pr. 1. januar 2012, jf. lov nr. 159 af 14. juni 2011 om nedlæggelse af yngre jordbruger-ordningen. Det betyder, at der ikke meddeles nye garantier. Statsgarantien for lånene gælder i hele deres løbetid, som er 20 år.

Den del af støtteordningen, der vedrører ydelsestilskud til yngre jordbrugere efter 1995- og 2000-ordningen indgår i landdistriktsprogrammet 2007-2013. Garantierne for lån efter 1995-, 2000-, 2004/2005-ordningerne og 2008/2010-ordningerne administreres af Udbetaling Danmark. Ryknings- og relaksationsadministrationen varetages ligeledes af Udbetaling Danmark, jf. virk.dk.

Område: Øvrige

§§ 24.24.44.12 – 24.24.44.72 Refinansiering for landbruget

Refinansiering af realkreditlån mv. i landbrugsejendomme. Ordningen blev gennemført i 1989 / 1990. Staten har pt. en mindre portefølje, dels af overtagne indeks-jordbrugslån og dels af grønne obligationer. Sidstnævnte blev ydet i forbindelse med ordningens etablering. De resterende porteføljer og ordningen vil være endelig udfaset i 2021. Administrationen varetages af Udbetaling Danmark.

Område: Øvrige

§ 24.24.51.10 – 24.24.51.50 Produktions- og promilleafgiftsfonde mv. inden for fødevarerektoren

Promilleafgiftsfonden for landbrug, Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneriet, og Fonden for økologisk landbrug får tilført midler fra Miljø- og Fødevareministeriet. De tre fonde, der ledes af selvstændige bestyrelser, yder efter ansøgning tilskud til erhvervs- og fødevarerelaterede aktiviteter inden for de formål, som er fastsat i landbrugsstøtteleven (LBK nr. 20 af 4. januar 2017). Fondene anvender navnlig midler til at støtte forskning og forsøg, afsætningsfremme, sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse, rådgivning samt medfinansiering af initiativer under EU-programmer. Midlerne skal anvendes inden for rammerne af EU's statsstøtteregler. Aktiviteterne fremgår af fondenes budgetter og regnskaber, der godkendes af miljø- og fødevareministeren.

Med aftalen om Grøn Vækst af 16. juni 2009 blev det besluttet at omlægge provenuet fra pesticidafgiftsordningen fra og med 2010, herunder at de to promilleafgiftsfonde og Fonden for økologisk landbrug samlet tildeles 250 mio. kr. af afgiftsprovenuet i 2010 og frem. Som led i aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om fødevarer- og landbrugspakke af december 2015 er bevillingen til Fonden for økologisk landbrug i perioden 2016- 2018 forhøjet med 30,0 mio. kr. Den øgede bevilling til Fonden for økologisk landbrug skal finansiere økologiske udviklingsinitiativer. Endvidere er det besluttet at overføre 20 mio. kr. i 2017 og 2018 til Promilleafgiftsfonden for landbrug. Den øgede bevilling skal finansiere tilskud til oplandskonsulenter med henblik på at målrette placeringen af kompenserende efterafgrøder og kollektive kvælstofsmidler.

Finansieringen af tilskuddene til de tre fonde er indtil 2014 sket via en overførsel af midler fra § 38. Skatter og afgifter. Fra 2014 er Fødevareministeriets andel af de midler, herunder tilskuddene til fondene, som overføres fra § 38. Skatter og afgifter, omlagt således, at der fremover indgår en fast bevilling, som en del af ministeriets nettoramme på finansloven, hvoraf et beløb på 250 mio. kr. overføres til de to promilleafgiftsfonde og Fonden for økologisk landbrug. Beløbet fordeles med 232,8 mio. kr. til Promilleafgiftsfonden for landbrug, 7,2 mio. kr. til Promilleafgiftsfonden for frugtavl og gartneribrug og 10,0 mio. kr. til Fonden for økologisk landbrug. Miljø- og fødevareministeren kan bestemme, at en del af de midler, der indgår som en del af ministeriets nettoramme på finansloven, skal anvendes til offentlige formål som miljøforbedrende initiativer på jordbrugsområdet, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse og til kontrol med produktion, forarbejdning og afsætning af fødevarer.

Modtagere og ordningens form

Ordnningen begunstiger i sidste ende de enkelte producenter inden for landbrugssektoren og fødevarerindustrien (primær og sekundær produktion). Fondene yder efter ansøgning tilskud til konkrete erhvervs- og fødevarerrelaterede aktiviteter inden for de formål, som er fastsat i landbrugsstøtteleven. Aktiviteterne, der udføres af forskningsinstitutioner, videninstitutioner, brancheforeninger mv., kommer det samlede erhverv og dermed alle producenter til gavn. Fx har Landbrug og Fødevarer, Økologisk Landsforening, Forbrugerrådet og Aarhus Universitet fået tilskud i 2016. Tilskuddene ydes således ikke som direkte virksomhedsstøtte.

Ordnningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnningen indebærer, at der overføres midler fra staten til fondene, hvorefter fondene efter ansøgning bevilger tilskud til konkrete aktiviteter, der kommer det samlede erhverv til gavn. Formålet med ordningen er at yde tilskud til konkrete erhvervs- og fødevarerrelaterede aktiviteter til brancheorganisationer m.fl., der finansierer aktiviteter, herunder med tilskud fra fondene, som den enkelte producent ikke selv har kapacitet til at udføre eller mulighed for at finansiere. Fondene er samlet set med til at finansiere en række aktiviteter inden for fødevarersektoren, herunder forskning og produktudvikling, sygdomsforebyggelse og bekæmpelse, uddannelsesaktiviteter mv. Uden tilskudsordningen ville disse aktiviteter blive udført i væsentlig mindre omfang.

Fondenes overordnede formål er at styrke landbrugets, gartneriets og fødevarersektorens udviklingsmuligheder og konkurrenceevne, og tilskuddene ydes navnlig til projekter, som støtter dette hovedformål. En stor del af promille- og produktionsafgiftsfondenes samlede midler (ca. 40 pct.) anvendes til forskning og forsøg samt produktudvikling henblik på at forbedre produktivitet, arbejdsmiljø og reducere erhvervets miljøbelastning. Støtten til FoU-aktiviteter, er hovedsageligt 100 pct. finansieret, og resultaterne af FoU-aktiviteter stilles derfor vederlagsfrit til rådighed for alle.

Det er ca. 51 pct. af bevillingen, der anvendes til afsætningsfremme, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol. Resten af bevillingen anvendes bl.a. til medfinansiering af EU-programmer.

Andre oplysninger

Fondssystemet på jordbrugsområdet er etableret med hjemmel i landbrugsstøtteleven i 1970'erne og er løbende blevet justeret. Der er to promilleafgiftsfonde, der dækker henholdsvis landbruget og gartneriet, Fonden for økologisk landbrug samt de i alt 13 produktionsafgiftsfonde, hvoraf 12 er sektorbaserede fonde i jordbruget, og en er sektorbaseret i fiskeriet. Produktionsafgiftsfondene tilføres hovedsageligt midler fra produktionsafgifter opkrævet i de respektive sektorer. Promillemidler og produktionsafgifter er parafiskale afgifter, hvis anvendelse er underlagt EU's statsstøtteregler mv. Fondene blev i forhold til statsstøttereglerne godkendt som én samlet støtteordning af EU-Kommissionen i perioden 2008 – 2013, som nu er forlænget til 2020. Fondene er særlige forvaltningsmyndigheder, som varetager en særlig offentligretlig funktion ifølge landbrugsstøtteleven og inden for rammerne af lovgivningen i øvrigt.

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.promilleafgiftsfonden.dk

Område: Øvrige

§ 24.24.60.10 Lån vedrørende jordbrugsmæssige forhold, Udbetaling Danmark

Ordningen er ophævet. Der er tale om afdrag på gamle lån. Administrationen varetages af Udbetaling Danmark.

Område: Øvrige

§ 24.24.60.20 Lån vedrørende fiskerimæssige forhold, Udbetaling Danmark

Ordningen er ophævet. Der er tale om afdrag og tab på gamle lån. Administrationen varetages af Udbetaling Danmark.

Område: Øvrige

§ 24.26.10.10 Kompensationsordning til torskefiskere i Østersøen

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og det Konservative Folkeparti har afsat 24 mio. kr. (inkl. administration) til en et-årig ekstraordinær kompensationsordning med det formål at understøtte den del af fiskerierhvervet, der er særligt ramt af kvotereduktionerne på torsk i Østersøen i 2017. Torskekvoten er i 2017 i vestlige Østersø nedsat med 56 pct. og i østlig Østersø med 25 pct.

Der er tale om en ren national ordning. Støtten vil blive gennemført under minimisreglerne for statsstøtte på fiskeriområdet.

Område: Øvrige

24.26.10.30 Indløsning af statsgaranti vedrørende lån til yngre fiskere, Udbetaling Danmark

I henhold til lov nr. 483 af 12. juni 1996 om strukturforanstaltninger vedrørende fiskerisektoren, som ændret ved lov nr. 420 af 31. maj 2000 om ændring af lov om strukturforanstaltninger vedrørende fiskerisektoren, kunne der ydes statsgaranti for lån til yngre fiskere. Ordningen er ultimo 2005 ophævet for nye ansøgere. Garantien gælder i låneperioden, som er 20 år. Der er forudsat, at tabsprocenten udgør 1,5 af restgælden to år før bevillingsåret. Administrationen varetages af Udbetaling Danmark.

Ordningen er ophævet.

Område: Øvrige

§ 24.26.30.11 Foranstaltninger inden for fiskeri og akvakultur mv.

Underkontoen omfatter en række ordninger, som medfinansieres af Den Europæiske Hav- og Fiskerifond 2014-2020, og som skal fremme en konkurrencedygtig, miljøvenlig og bæredygtig fiskeri- og akvakultursektor. Der henvises til forordning 508/2014 om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og til L 1563 2014 Lov om Hav- og Fiskerifonden.

På underkontoen kan der ydes tilsagn om støtte til en række foranstaltninger vedrørende fiskeri- og akvakultursektoren, herunder indsatser vedrørende bæredygtigt fiskeri og fiskeriets miljøpåvirkning, støtte til fiskerfartøjer, akvakultur og marked. Endvidere er budgetteret med obligatoriske indsatser omfattende midler til fiskerikontrol, oplagring samt forbedret kendskab til havmiljøet med henblik på gennemførelse af Havstrategidirektivet.

Indsatserne implementerer EU's fælles fiskeripolitik, herunder landingsforpligtelsen. Desuden medvirker indsatserne bl.a. til at gennemføre regeringens politik vedrørende akvakultur og kystfiskeri, og understøtter desuden vækstskabende initiativer i sektoren.

Medfinansieringen fra den Europæiske Hav- og Fiskerifond sker på grundlag af et program for perioden 2014-2020. Den samlede EU-ramme under det nye Europæiske Hav- og Fiskeriprogram for perioden 2014-2020 udgør i alt 1,55 mia. kr.

Programmet er udmøntet på baggrund af aftale mellem den daværende regering (SR), Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Venstre om Hav- og Fiskeriudviklingsprogrammet 2014-2017 af november 2014. Den resterende del af programmet for perioden 2018-2020 forhandles inden udgangen af 2017

Evaluering af ordningen

Ordningerne indgår i det danske Hav- og fiskeriudviklingsprogram. Der er gennemført en ex-ante vurdering heraf i 2014, og som led i programmet etableres en evalueringsplan, som skal sikre datagrundlag for løbende evaluering og udarbejdelse af årlige rapporter om programmet.

Der indhentes oplysninger og data om forventede og opnåede resultater fra støttemodtagerne. Derudover anvendes tilgængelige data for sektoren, som kan suppleres med særlige undersøgelser/-evalueringer inden for udvalgte emner eller temaer.

Andre oplysninger

Udover ordningerne under uk 11 omfatter det danske Hav- og Fiskeriudviklingsprogram for perioden 2014-2020 dataindsamling, vandløbsrestaurering og lokale aktionsgrupper inden for fiskeri (FLAG). Lokale aktionsgrupper gennemføres af Erhvervs- og Vækstministeriet. Tilskud, der udmøntes under programmet, og som vedrører fiskeri og akvakultursektoren, er undtaget fra statsstøttere reglerne.

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.naturerhverv.dk/tvaergaaende/eu-reformer/fiskerireform-2014-2020/
www.naturerhverv.dk/tvaergaaende/eu-reformer/fiskerireform-2014-2020/hav-og-fiskeriudviklingsprogrammet/

Område: Øvrige

§ 24.32.14.10 Erstatning ved nedslagning og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger, m.m.

MFVM yder erstatning ved nedslagning af dyr og destruktion af foder mv. i forbindelse med bekæmpelse af husdyrsygdomme og zoonoser samt erstatning til hel eller delvis dækning af driftstab i forbindelse hermed, jf. lov om hold af dyr. Der ydes endvidere erstatning for dyr, der slås ned i forbindelse med kontrol med medicinanvendelse til husdyr, jf. lov om dyrlæger. Der budgetteres med fællesskabsstøtte i forbindelse med visse husdyrsygdomme og zoonoser, som udgør op til 50 pct. af ydet erstatning til aflivede dyr og destrueret foder. Erstatningen ydes, når Fødevarestyrelsen har påbudt aflivning pga. udbrud af en smitsom husdyrsygdom.

Modtagere og ordningens form

Ordningerne er rettet mod private virksomheder inden for landbrugserhvervet og tager form af direkte tilskud til berørte landbrug.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningen er en kompensationsordning, hvor landmænd, der har fået påbudt aflivning af deres dyr på grund af udbrud af en smitsom husdyrsygdom, får erstattet deres dyr og det påbudte destruerede foder og får delvis dækning for driftstab. Alternativt skulle landmændene selv finansiere genanskaffelse af dyr og foder. Ordningen har endvidere til formål at mindske risikoen for udbredelse af husdyrsygdomme. Husdyrsygdomme kan bl.a. påvirke Danmarks eksport af levende dyr og fødevarer negativt, fødevarer sikkerheden og folkesundheden. Erstatninger bliver fastlagt ud fra markedspriser, og andre udgifter ved bekæmpelsesforanstaltninger bliver betalt efter regning.

Evaluering af ordningen

Fødevestyrelsen administrerer ordningen og evaluerer løbende ordningen.

Andre oplysninger

Der er på finansloven en bevilling på 3,4 mio. kr. årligt. Udgifterne afhænger dog af omfanget af erstatninger. Der er ikke politiske bindinger på ordningen.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Lov om hold af dyr:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=186231>

Lov om dyrlæger:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=186205>

Område: Øvrige

§ 24.32.20.10 Markedsføring af fødevareklyngen

Etablering af markedsføringskonsortium for fødevareklyngen. Konsortiet oprettes som privat forening efter samme principper som fx State of Green der er oprettet på EMs område.

Modtager og ordningens form

Ordningen kommer hele fødevareklyngen til gode og skal bidrage til at styrke eksportgrundlaget for fødevareklyngen. Midler tildeles som bidrag til drift af konsortium og som projektmidler

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Til styrkelse af fødevareklyngens eksport generelt

Evaluering af ordningen

Evalueres efter 4 år når finansieringsperioden udløber

Område: Øvrige

§ 24.32.79.20 Pulje til bedre dyrevelfærd

Dyrevelfærdspuljen har eksisteret siden 2005, og i 2017 og 2018 er der afsat 10 mio. kr. årligt til puljen. Hertil kommer forventede indtægter fra Landbrugslotteriet på ca. 1,4 mio. kr. årligt, som fra 2017 er lagt ind under Dyrevelfærdspuljen.

Formålet med puljen er, at forbedre dyrevelfærden i Danmark ved at give støtte til foreninger eller organisationer, der hjælper syge og tilskadedkomne, misrøgtede, herreløse eller vilde dyr, samt til oplysningskampagner om dyrevelfærd. Der blev i 2016 ydet tilskud til en række indsatsområder: a) Transport eller behandling af syge og tilskadedkomne, misrøgtede, herreløse eller vilde dyr, b) Drift af internater for tilskadedkomne, misrøgtede, herreløse eller vilde dyr, c) Oplysningskampagner om dyrevelfærd.

Ved fordeling af puljens midler, vurderes ansøgerne ud fra hvor veletableret foreningen eller organisationen er samt hvorvidt ansøger selv tilvejebringer eller forsøger at tilvejebringe en del af de nødvendige midler til gennemførelse af projektet.

Modtagere og ordningens form

Ordnningen er rettet mod organisationer og foreninger, der arbejder for dyrevelfærden i Danmark. Støtten har form af direkte tilskud.

Ordnningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Med ordningen opnår dyreværnsorganisationer- og foreninger en økonomisk kompensation og tilskud til arbejdet med at forbedre dyrevelfærden i Danmark, som de alternativt selv skulle finansiere. Med tilskud til oplysningskampagner, er det muligt at arbejde med en mere præventiv indsats i forhold til at forbedre dyrefærden i Danmark. Alternativt skal foreningerne eller organisationerne selv finansiere hele oplysningsarbejdet eller opgive det.

Evaluering af ordningen

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen administrerer og evaluerer løbende ordningen.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på:

<http://fst.dk/tilskud-selvbetjening/tilskudsguide/dyrevelfaerdspuljen/>

Område: Øvrige.

§ 24.33.02.10 Udviklings- og forskningsaktiviteter inden for fødevarerektoren (GUDP)

Bevillingen dækker Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP), jf. lov herom af 14. december 2014. Programmet skal bidrage til en konkurrence- og bæredygtig fødevarer- og nonfoodproduktion gennem forretningsorienteret nytænkning i det danske fødevarerhverv. Alle GUDP-projekter skal bidrage til såvel grøn bæredygtighed som økonomisk bæredygtighed. Under GUDP ydes tilskud til udviklings- og demonstrationsaktiviteter samt til forskningsaktiviteter, når disse indgår i og danner grundlag for udviklings- og demonstrationsprojekter. GUDP understøtter aktivt samarbejde mellem alle aktører i fødevarerhvervets værdikæde, herunder samarbejde mellem offentlige og private aktører. GUDP understøtter ligeledes internationalt samarbejde, bl.a. via medfinansiering af ERA-nets (European Research Areas) på fødevarer-, jordbrugs-, fiskeri- og akvakulturområdet.

GUDP ledes af en bestyrelse, der udarbejder strategi samt handlingsplaner i dialog med interessenterne på området. Fødevarerministeren godkender strategi og handlingsplan. På grundlag af strategi og handlingsplan træffer bestyrelsen beslutning om anvendelse af finanslovsbevillingen.

Modtagere og ordningens form

Ordnningen er rettet mod landmænd, fiskere, virksomheder, private og offentlige forskningsinstitutioner og foreninger. Der kan gives tilskud til projekter, der gennemføres af 1) ejere, forpagtere og brugere af jordbrugsbedrifter, erhvervsfiskerfartøjer og akvakulturanlæg, 2) private virksomheder og brancheorganisationer, 3) foreninger, 4) selvejende institutioner, 5) offentlige og private forskningsinstitutioner og 6) grupper eller sammenlutninger. Støtten har form af direkte tilskud.

Ordnningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet er at fremme og fokusere udviklingsindsatsen i fødevarer-, jordbrugs-, fiskeri- og akvakulturerhvervene. Private virksomheder kan søge tilskud til projekter, som de alternativt selv skulle finansiere. Virksomhederne begunstiges ligeledes indirekte af ordningen i og med, at der frembringes forskningsresultater og viden, som bidrager til erhvervets udvikling, herunder også til at skabe gode rammebetingelser for fødevarer-, jordbrugs-, fiskeri- og akvakulturerhvervene. Positive effekter på klima og miljø, natur, fødevareresikkerhed, human sundhed, dyrevelfærd og kvalitet samt bæredygtig ressourceudnyttelse vægtes højt.

Evaluering af ordningen

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen administrerer ordningen. Resultaterne af udviklings- og demonstrationsaktiviteterne vurderes løbende som grundlag for justering af mål og rammer. GUDP har endvidere været omfattet af lovovervågning med afrapportering i 2013.

Andre oplysninger

Ordningen er en del af den forrige regerings Aftale om Grøn Vækst. Ordningen indgår desuden i forskningsrammen.

Efter aftale mellem regeringen (Venstre), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti, Alternativet, Radikale Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er GUDP tilført 20 mio.kr. i 2016 fra forskningsreserven til økologisk fødevarereproduktion.

GUDP-ordningen samarbejder med andre relevante innovationsordninger, bl.a. Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrations Program (EUDP), Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (MUDP), Markedsmodningsfonden, Produktions- og promilleafgiftsfondene samt Danmarks Innovationsfond, for at øge den samlede innovative kapacitet og effekt.

Yderligere oplysninger kan ses på:

Lov om GUDP:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=186165>

Lov om GUDP: Lovbekendtgørelse nr. 1706 af 14. december 2014

Om GUDP: www.gudp.dk

Område: Grøn omstilling

§ 24.32.30 Madkulturen

Madkulturen er med virkning fra 1. april 2011 oprettet som en selvejende institution med det overordnede formål at forbedre vilkårene for udvikling og afsætning af kvalitetsfødevarer. Målsætningen indfries gennem formidlings- og udviklingsprojekter, der medvirker til at forbedre kvaliteten af de daglige måltider, højne dansk madkultur og øge produktudviklingen samt innovation i fødevarerhvervet. Endvidere vil Madkulturen påpege behov for og udvikle nye kursusaktiviteter inden for fødevarer- og gastronomi-området.

Madkulturens aktiviteter omfatter fremme af udviklingsprocesser mellem aktører i hele fødevarerekæden, indsamling, systematisering og generering af viden; facilitering af events mv. til den brede offentlighed om madkultur.

Der er til Madkulturens aktiviteter afsat 14,0 mio. kr. i 2017, faldende til 13,0 mio. kr. i 2018 og 12,0 mio. kr. i 2019 og i 2020. Der er desuden til gastronomiområdet afsat 1,6 mio. kr. i 2017, 1,5 mio. kr. i 2018 og 2019 samt 0,5 mio. kr. i 2020. Midlerne til gastro-

nomi er fordelt med 0,1 mio. kr. i 2017 til fremme af nordjysk gastronomi i form af etableringstilskud til Gastro North, 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2017-2019 til Bocuse d'Or samt 1,0 mio.kr. årligt 2017 – 2019 og 0,5 mio. kr. i 2020 til Kokkelandsholdet.

Modtagere og ordningens form

Madkulturen i form af fast driftstilskud.

Madkulturens formål som erhvervsfremme- og støtteelement

En stor del af Madkulturens arbejde er at hjælpe fødevareerhvervet og gastronomisektoren i Danmark. Konkret understøtter Madkulturen erhvervet med udvikling og innovation samt formidler viden imellem forskning og erhvervsliv. Målet er at udvikle og styrke fødevarerens kvalitet, hvilket kan have en gavnlig effekt på folkesundheden.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.madkulturen.dk/

<http://mfvm.dk/foedevarer/indsatsomraader/madkulturen/>

Område: Innovation og iværksætteri mv.

§ 24.37.50.10-24.37.50.20 Øvrige tilskud vedr. fiskerisektoren

Der ydes støtte til Det Internationale Havundersøgelsesråd (ICES) og EUROFISH i form af tilskud til huslejeudgifter mm. samt medlemsbidrag. ICES er forum for international koordination og tilvejebringelse af videnskabelige undersøgelser af havet og dets levende ressourcer. Rådets anbefalinger anvendes ved regulering af fiskeriet i Nordatlanten, Nordsøen og Østersøen samt vedrørende beskyttelse af havmiljøet i disse områder. EUROFISH er en international organisation etableret i 2002, der har til formål at støtte og styrke udviklingen af fiskerisektoren i Central- og Østeuropa.

Der ydes endvidere støtte til Det Rådgivende Råd for Østersøen i form af tilskud til huslejeudgifter mm. samt til et mindre dansk medlemsbidrag. Det Rådgivende Råd for Østersøen er oprettet som led i EU's fælles fiskeripolitik og yder rådgivning om fiskeriforvaltning og de socioøkonomiske og bevarelsesmæssige aspekter af fiskeri. I Rådet deltager både erhvervsorganisationer og andre NGO'er.

Modtagere og ordningens form

Der ydes støtte til de internationale organisationer Det Internationale Havundersøgelsesråd, EUROFISH og Det Rådgivende Råd for Østersøen (BSAC) i form af huslejetilskud og medlemsbidrag til organisationerne.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med tilskuddet er blandt andet ønsket om lokalisering af internationale organisationer i Danmark. Tilskuddet medgår til at finansiere det danske medlemskab af og huslejen for de internationale organisationer og er en forudsætning for placering af organisationerne i Danmark. Ordningen kan ses som en del af de generelle rammebetingelser/den generelle myndighedsvaretagelse.

Evaluerings af ordningen

Der er ikke foretaget evalueringer af ordningen.

Andre oplysninger

Der er ikke politiske bindinger på ordningen. En del af ordningen indgår i forskningsrammen. Ordningen er senest revideret i 2005 ved oprettelsen af Det Rådgivende Råd for Østersøen.

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.ices.dk

www.eurofish.dk/

www.eur-

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2004D0585:20070622:DA:PDF

www.bsac.dk

Område: Øvrige

§ 24.53.11.20 Miljømærkeordninger

Ordningen finansierer udgifter til Miljømærkning Danmark og Miljømærkenævnet. Miljømærkning Danmark varetager den daglige administration af det europæiske miljømærke Blomsten og det nordiske miljømærke Svanen i Danmark og fungerer samtidig som en uafhængig kontrolinstans i forhold til mærkerne. Miljømærkning Danmark finansieres delvist af staten.

Samlet betaler virksomhederne i de to ordninger knap 65 pct. af omkostningerne gennem gebyrer (2016-tal).

Miljømærkning Danmarks hovedopgaver er at udvikle kriterier (standarder) for forskellige produktområder, at behandle ansøgninger om licens fra virksomheder samt generel rådgivning og kommunikation om miljømærkearbejdet og miljømærkerne i Danmark. For at sikre troværdighed afholder Miljømærkning Danmark kontrol og tilsyn med virksomheders brug af miljømærkerne.

Blomsten og Svanen er en frivillig ordning for producenter. Ultimo 2016 er der 31 produktområder i Blomsten og 56 produktområder i Svanen, der kan mærkes med et miljømærke (der er overlap i produktområderne). Produktområder omfatter dagligvarer som køkkenruller og shampoo samt langvarige forbrugsgoder som møbler og computere. Serviceydelser kan også miljømærkes, fx hoteller, dagligvarebutikker, rengøring og bilvaskehaller. Ultimo 2016 er godt 14.000 produkter mærket med Blomsten eller Svanen i Danmark. Det estimeres, at omsætningen af miljømærkede varer og tjenesteydelser er mere end fordoblet i perioden 2009-2015, og nu opgjort til 8 mia. kr. For 2016 forventes væksten at fortsætte (omsætningen er baseret på licenshavernes omsætning til detailledet og omfatter ikke trykkeriernes omsætning). Fødevarer og medicin kan ikke mærkes med Blomsten eller Svanen.

Svanens retningslinjer fra 2014 tilkendegiver, at indtægter hovedsageligt skal komme fra virksomhedernes ansøgning om licens. De enkelte nordiske lande og Nordisk Ministerråd kan styrke Svanemærket med offentligt tilskud, særligt i forbindelse med udarbejdelse og revision af miljømærkekriterier, forbrugeroplysning og nordisk koordinering.

Det vurderes, at selvfinansieringsgraden for virksomheder er tæt på 100 pct. af omkostningerne ved behandlingen af licens til Svanemærket i form af et ansøgningsgebyr på € 2.000 og et årligt gebyr, der afhænger af omsætningen af det miljømærkede produkt.

Blomstens forordning fra 2009 angiver, at virksomheder skal betale de reelle administrationsomkostninger ved ansøgning om licens. En Kommissionsbeslutning i 2013 gjorde det muligt for Regeringen i januar 2015 at forhøje ansøgningsgebyret til maksimalt €

1.500 i ansøgningsgebyr og et årligt gebyr, der afhænger af omsætningen af det miljømærkede produkt (ligesom i Svanemærket). Efter denne gebyrændring estimeres det, at selvfinansieringsgraden er ca. 60 pct.

Miljømærkenævnet har opgaver i forbindelse med Svanen og Blomsten. Herunder bl.a. at fastlægge mandat for nævnsformandens forhandlinger om kriteriesæt og retningslinjer for Svanen i det nordiske miljømærkenævn, at rådgive om kriterier for Blomsten og træffe principielle beslutninger i spørgsmål om administration af miljømærkerne samt behandle klager over Miljømærkesekretariatet.

Modtagere og ordningens form

Producenter af miljømærkede produkter opnår en fordel af ordningen. Midlerne går til finansiering af Miljømærkning Danmark og Miljømærkenævnet. Virksomhederne søger om licens mod betaling af et gebyr (delvis finansiering af en serviceydelse).

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med miljømærkning af produkter er at fremme udvikling, afsætning og anvendelse af produkter, som er mindre miljøbelastende end andre lignende produkter.

Erhvervsfremme- og støtteelementet består i, at staten delvist finansierer udgifterne til miljømærkearbejdet i Danmark. Der er tale om en frivillig ordning med en overvejende egenbetaling for arbejde knyttet direkte til virksomheden selv. At virksomhederne alligevel deltager viser netop, at der er en økonomisk fordel ved ordningen.

Evaluering af ordningen

Det europæiske miljømærke Blomsten blev etableret i 1992, og Danmark har været med fra starten. Danmark tilsluttede sig det nordiske miljømærke Svanen i 1997. Der er siden 2004 blevet gennemført årlige undersøgelser af danskernes kendskab til miljømærkerne. De seneste års undersøgelser fra 2012 og frem viser, at kendskabet til Svanemærket har stabiliseret sig på knap 90 pct. Kendskabet til Blomsten vøg kraftigt i 2010 fra 60 pct. til knap 30 pct. i forbindelse med revisionen af EU miljømærkeforordningen og Kommissionens ønske om et nyt logo, men kendskabet vurderes fortsat at være svagt stigende til nu knap 40 pct. (2015).

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger, herunder aktuelle gebyrsatser, miljømærkekriterier og virksomheder med miljømærkelicenser kan ses på

Miljømærkning Danmarks hjemmeside:

www.ecolabel.dk

Miljømærkeordningerne er reguleret i bekendtgørelse om det europæiske og nordiske miljømærke, bekendtgørelse nr. 447 af 23. april 2010:

www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=131387#Not1

Område: Grøn omstilling

§ 23.53.12.10 Ressourcestrategi

Som led i Aftale mellem regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti om finansloven for 2014 er der afsat 50 mio. kr. årligt i 2014-2017 til gennemførslen af initiativer til understøttelse af målsætningen om 50 pct. genanvendelse af husholdningsaffald i regeringens ressourcestrategi (ud af de 50 mio. kr., der årligt fra 2015-2017 er afsat til ressourcestrategien, er omprioriteret i alt 25 mio. kr. til initiativer under affaldsforebyggelsesstrategi). I forbindelse med ændringsforslagene til finanslovsforslaget for 2017 er

kontoen reduceret med 18,0 mio. kr. i 2017, jf. Aftale mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Der er afsat 4,6 mio. kr. i 2014 og 6,0 mio. kr. årligt i 2015-2017 til administration og gennemførelse under § 23.21.01 Miljøstyrelsens driftsbevilling.

Der er indgået en aftale mellem den tidligere miljøminister og KL, herunder er der prioriteret midler til fremme af kommunernes indsats i forhold til sortering og genanvendelse af husholdningsaffald. Der etableres et ressource-team, som (fx ingeniører, økonomer og kommunikationsmedarbejdere) for at støtte de kommuner, der ønsker sparring, når de skal i gang med at genanvende mere affald fra husholdningerne. Der prioriteres midler til teknologiudvikling inden for sortering og genanvendelse af husholdningsaffald under MUDP-programmet. Det kan fx være inden for områderne: Udsortering, forsortering og genanvendelse af materialer mv. Der er endvidere afsat tilskudsmidler til udvikling og demonstration samt midler til etablering af partnerskaber, der kan sikre øget samarbejde på tværs af sektorerne med henblik på at fremme genanvendelse. Endvidere er der etableret en pulje til fremme af sortering og genanvendelse i kommunerne.

Modtagere og ordningens form

Der er tildelt midler i det årlige udbud af projekter under MUDP-programmet. Der kan læses mere om denne ordning på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Vedrørende de øvrige midler ydes der ikke direkte støtte til enkelte virksomheder, men virksomhederne kan indgå i samarbejde om nye løsninger mellem myndigheder og erhvervsliv. Støtten består i, at staten påtager sig udgifter til at udvikle og formidle aktiviteter og information vedr. affaldsforebyggelse og affaldshåndtering.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningens formål er at understøtte gennemførelsen af initiativer til understøttelse af målsætningen om 50 pct. genanvendelse af husholdningsaffald i regeringens ressourcestrategi. Erhvervsfremme- og støtteelementet består primært i, at en række opgaver udvikles og udføres af private virksomheder på området, og disse kan søge tilskud til udvikling af bedre løsninger indenfor programmets ramme gennem MUDP.

Andre oplysninger

Link til regeringens ressourcestrategi:

www.mst.dk/Annoncer/Ressourcestrategi_affald/

Område: Grøn omstilling

§ 24.54.31.10 Aktiviteter vedr. bekæmpelsesmidler

Aktiviteterne under kontoen vedrører grøn omstilling på følgende områder: Tilskud til et bekæmpelsesmiddelforskningsprogram og til virksomheder med henblik på ansøgninger om godkendelser af og tilskud til gebyrudsættelse for alternative plantebeskyttelsesmidler, der bl.a. kan anvendes til økologisk avl. Herudover gennemføres projekter i relation til administration og myndighedsbehandling af pesticidgodkendelser mv., information til haveejere, drift af varslingsystemer for pesticider i grundvand, autorisationsordninger for forhandlere og sprøjteførere, uddannelse af forhandlere, statistik over forbrug af sprøjtemidler, rådgivningsaktiviteter om IPM – integreret plantebeskyttelse, mv. Dele af midlerne kan overføres til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser samt Institut for Agroøkologi på Aarhus Universitet til driften af varslingsystemet for pesticider i grundvand, effektivitetsvurderinger og rådgivning om sprøjtemidlers anvendelse. Der er i alt afsat 52,7 mio. kr. i 2017, hvoraf 21,3 mio. kr. anvendes til bekæmpelsesmiddelforskning og 1 mio. kr. anvendes til reduktion af omkostningerne forbundet med ansøgning om godkendelse af mindre belastende pesticider.

For at Miljøstyrelsen kan opfylde Kemikalielovens krav om tilsyn og kontrol med bekæmpelsesmidler mv. indgår Miljøstyrelsen desuden under Kemikalieindsatsen kontrakter om kontrolanalyse af bekæmpelsesmidler. Den årlige udgift hertil udgør ca. 2 mio. kr. i perioden 2014-2017.

Modtagere og ordningens form

Tilskudsbevillingen for bekæmpelsesmiddelforskning følger reglerne i forskningsrådgivningslovens § 18, stk. 2. Loven foreskriver, at Danmarks Innovationsfond skal godkende uddelingsproceduren og foretage en forskningsfaglig vurdering af indkomne ansøgninger, inden de enkelte ministre uddeler statslige forskningsbevillinger, der ikke er basisbevillinger knyttet til en bestemt institution eller bevillinger til forskningsbaseret myndighedsbetjening. På baggrund heraf uddeler de enkelte ministre midlerne blandt de ansøgere, som rådet har fundet støtteværdige. Tilskudsbevillingen til bekæmpelsesmiddelforskning udmøntes årligt til forskning ved offentlige og private forskningsinstitutioner via forskningsopslag. Det sker efter drøftelser med Miljøstyrelsens Rådgivende Udvalg for Bekæmpelsesmiddelforskning. Der kan af bevillingen bl.a. ydes tilskud til undersøgelser mv., der er relevante for godkendelse af pesticider.

Tilskuddene til nedsættelse af omkostningerne forbundet med godkendelse af pesticider omfatter de nødvendige undersøgelser til at få pesticiderne godkendt, hjælp til selve ansøgningen og indsamling af dokumentation mv.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Med hensyn til bekæmpelsesmiddelforskning er formålet at bidrage til at sikre fortsat udbygning og styrkelse af videngrundlaget for vurdering af bekæmpelsesmidlers sundhedseffekter og deres effekter på miljø og natur samt viden om alternative bekæmpelsesmetoder. Tilskud til forskningsprojekterne kan maksimalt andrage 100 pct. af de meromkostninger, der for forskningsinstitutionen er forbundet med at gennemføre det pågældende forskningsprojekt. Tilskud ydes efter retningslinjer fastsat i vejledninger udarbejdet af Miljøstyrelsen. Tilskudsbevillingen ydes som offentlige programmidler i henhold til reglerne i budgetvejledningen om tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed.

Med hensyn til tilskuddene til nedbringelse af omkostningerne forbundet med ansøgning om godkendelse af mindre belastende pesticider og aktivstoffer, er formålet at forhindre, at ansøgningsomkostningerne i sig selv bliver en barriere for, at mindre belastende stoffer kommer på markedet.

Område: Grøn omstilling

§ 24.55.06.10 Virksomhedsordningen

Det oprindelige formål med Virksomhedsordningen var at understøtte miljøfremmende arbejde i virksomheder og hos miljømyndigheder gennem fortsat udvikling og justering af rammevilkårene.

Støttemodtager og støtteform

Fra 2016 og frem er ordningen uden bevilling dog således, at der primo 2017 henstår en videreført beholdning, der anvendes til at forenkle, digitalisere (PDE-projektet) og modernisere administrationen samt minimere omkostningerne i forbindelse med miljøadministration således at virksomhedernes vækstmuligheder understøttes og miljøbeskyttelsen bevares.

Supplerende oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside:

http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Industri/Tilskudsordninger+på+erhvervs-området/Virksomhedsordning/

Lovgrundlaget for ordningen findes i Bekendtgørelse om virksomhedsordningen:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=128112>

Område: Grøn omstilling

§ 24.55.09.50 Udvikling, test og demonstration af nye miljøteknologier

Under den igangværende kemikalieindsats er der afsat 3,6 mio. kr. i 2017 til oprettelse af et substitutionspartnerskab med særligt fokus på at give små og mellemstore virksomheder nye værktøjer og innovative muligheder for at substituere problematiske kemikalier i produkter og materialer. Der er tale om et engangsprojekt og bevillingen i 2017 er bundet i indgåede kontrakter.

Område: Grøn omstilling

§ 24.55.09.70 Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, MUDP

Som led i Aftale om finansloven for 2015 blev der afsat 20 mio. kr. årligt i 2017 og 2018 mio. kr. i 2012 til et Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, MUDP. Bevillingen er i 2017 forhøjet med 61,0 mio. kr. i forbindelse med fordeling af forskningsreserven for 2017. MUDP har fokus på at styrke Danmarks position i forhold til udvikling af nye teknologier til miljø- og naturbeskyttelsesformål, herunder vand, ren luft, affald og ressourceeffektivitet, oprensning af jord, kemikalier, støj, samt evt. andre områder, som miljøministeren prioriterer. Der vil også blive lagt vægt på, at indsatsen skal bidrage til at fremme vækst og beskæftigelse i Danmark.

Rammerne for programmet er fastlagt i henhold til lov nr. 130 af 10. februar 2015.

Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram ledes af en uafhængig bestyrelse, der består af 1 formand og 7 andre medlemmer. Bestyrelsen skal have medlemmer med indsigt i miljø-, natur- og ressourceforhold, i erhvervsforhold og i forhold vedrørende miljøteknologi. Formanden skal have en erhvervsmæssig baggrund. Formanden og de øvrige medlemmer udpeges af miljø- og fødevarerministeren i deres personlige egenkab.

Ordningen er ikke på forhånd begrænset til nogen bestemte sektorer, en del af midlerne er dog målrettet økologisk byggeri. Tilskud ydes primært til projekter med en høj nyhedsværdi, og hvor tilskyndelsesvirkningen er beskrevet. Støtten ydes i form af direkte tilskud.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med MUDP er at fremme miljøteknologi på områder som vand, klimatilpasning, luft, ressourcer, affald og kemikalier, hvor miljøudfordringerne er store, og hvor danske virksomheder har gode forudsætninger for at skabe vækst og eksport. Erhvervsfremme- og støtteelementet består i direkte støtte til virksomheder, videninstitutioner mv.

Med tilskudsordningen opnår modtagerne, herunder virksomheder, at risikoen i forbindelse med deres udviklingsarbejde reduceres, eller at de kan komme hurtigere i gang med deres udviklingsaktiviteter. Virksomhederne kan også drage fordel af den udvikling og innovation, som støttes via MUDP, men som foregår i andet regi, fx i videninstitutioner.

Evaluering af ordningen

Det eksisterende MUDP afløser to handlingsplaner for miljøteknologi, som dækker perioderne 2007-2009 og 2010-2011. Der er foretaget en ekstern evaluering af de to handlingsplaner, jf. Miljøstyrelsen, 2013: www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2013/04/978-87-93026-08-7.pdf

Bestyrelsen for MUDP er ved at fastlægge rammerne for evaluering af MUDP.

Andre oplysninger

Yderligere oplysninger kan ses på hjemmesiden for Sekretariatet for miljøeffektiv teknologi:

www.ecoinnovation.dk/Emneoversigt/IsaerForVirksomheder/Finansiering_tilskud/Tilskudsordning_miljoeteknologi_mst.htm

Lovgrundlaget for MUDP er Lov nr. 130 af 10. februar 2015 om Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram samt tre tilhørende bekendtgørelser.

Område: Grøn omstilling.

§ 24.55.09.71 Grøn innovationspulje

Puljen har til formål at fremme innovation inden for klima- og miljøteknologi i Danmark. Danmark er allerede langt fremme i udviklingen af miljøteknologier, og danske virksomheder har styrkepositioner inden for grøn teknologi. Små- og mellemstore virksomheder kan dog opleve vanskeligheder ved at finansiere udvikling af nye teknologier. Der afsættes derfor en tilskudspulje på i alt 80 mio. kr., fordelt med 20 mio. kr. årligt i 2015-2018 til innovation og udvikling af miljø- og klimavenlige teknologier i små- og mellemstore virksomheder. Ordningen administreres i regi af MUDP. Indhold i annoncering af tilskud aftales mellem Miljø- og fødevareministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet og Klima-, Energi og Bygningsministeriet bl.a. på baggrund af anbefalinger fra det nedsatte grønne innovationsforum.

Modtagere og ordningens form

Gennem puljen kan der ydes tilskud til en bred vifte af aktiviteter, der understøtter innovation og udvikling af miljø- og klimavenlige teknologier i små- og mellemstore virksomheder. Puljen vedrører aktiviteter på følgende områder:

- Klimatilpasning og vand: Udvikling af nye teknologier, der fremmer genanvendelse af vand og vandrensning, kan bidrage til bedre miljø, sundhed og understøtte nye løsninger inden for klimatilpasning og grøn byplanlægning.
- Reduceret belastning af natur og miljø: Udvikling af nye miljøeffektive teknologier, der kan reducere miljøbelastningen pr. produceret enhed, kan bidrage til at reducere udledninger fra bl.a. industri-, landbrugs- og energiproduktion.
- Bedre ressourceeffektivitet: Udvikling af teknologiske løsninger, der kan bidrage til at øge ressourceeffektiviteten, fx ved at reducere forbruget af materialer og råstoffer i produktionen samt øge genanvendelsen

Puljen administreres sammen med Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram. Puljen forvaltes i et samarbejde mellem Miljø- og fødevareministeriet, Klima-, Energi- og Bygningsministeriet samt Erhvervs- og Vækstministeriet.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Puljen er med til at styrke Dansk erhvervslivs position inden for miljø og klima, hvilket betyder grønne job og nye eksportmuligheder. Puljen har til formål at styrke små- og mellemstore virksomheders innovation i løsninger.

Evaluering af ordningen

Bestyrelsen for MUDP er ved at fastlægge rammerne for evaluering af MUDP, som Grøn Innovationspulje indgår i.

Andre oplysninger

Bevillingen udmøntes af bestyrelsen for MUDP, og annonceres og behandles sammen med den øvrige bevilling til MUDP. Se ovenfor.

Område: Grøn omstilling

§§ 24.72.02.10-24.72.02.31 Vådområder og lavbundsprojekter

Vådområde- og lavbundsprojektindsatsen er medfinansieret over landdistriktsprogrammet.

Ordningerne er et led i implementeringen af de statslige vandplaner, som bl.a. skal sikre renere vand i Danmarks søer, fjorde og åer - i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Lavbundsprojektordningen er dog primært en naturprojektordning, der sikrer reduceret udledning af klimagasser.

Formålet med tilskudsordningen er at forbedre vandmiljøet samt reducere udledning af klimagasser.

Modtagere og ordningens form

Vådområdeordningen er udelukkende rettet mod kommunerne og Naturstyrelsen. Kommunerne/Naturstyrelsen kan søge om tilskud til forundersøgelser og til gennemførelser af projekter, som de selv identificerer inden for de hovedvandoplande, hvor vandplanerne angiver en vådområdeindsats. Lavbundsprojekter kan tilsvarende søges af både kommunerne og de lokale enheder under Naturstyrelsen.

Der afholdes normalt årligt to ansøgningsrunder. Ordningen administreres af Miljøstyrelsen og Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, som træffer afgørelse om tildeling af tilskud. Tilsagn meddeles på baggrund af indstilling fra Miljøstyrelsen.

Støtten har form af direkte tilskud, som udbetales efter projektet er dokumenteret gennemført. Der kan gives op til 100 pct. i tilskud af de tilskudsberettigede udgifter. Der kan gives tilskud til forundersøgelse af et projekt, og i forbindelse med en gennemførelse af et projekt kan der gives tilskud til information og møder, konsulentbistand, undersøgelse, anlæg, jordfordeling, arealkompensation til lodsejere, mv.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med ordningerne er forbedring af vandmiljøet i de indre danske farvande, søer samt reduceret udledning af klimagasser. Der ydes tilskud til forundersøgelse og gennemførelse af projekterne, som varetages af kommuner og staten. Som en del af projekttilskuddet indgår arealkompensation til lodsejere, som lægger arealer til projekterne. Tilskuddet dækker tab af indtægter ved overgangen fra landbrugsdrift til naturtilstand. Tilskudsniveauer er godkendt af EU under landdistriktsprogrammet.

Evaluering af ordningen

Der er løbende blevet foretaget evalueringer imellem KL, Naturstyrelsen og NaturErhvervstyrelsen, hvilket bl.a. har medført justeringer i form af ny bekendtgørelser om tilskud til kommunale projekter. I februar 2017 blev der afholdt et evalueringsseminar om ordningen. Her deltog repræsentanter fra styrelserne, KL og medarbejdere fra Kommunerne. På baggrund af evalueringsmødet er forskellige forbedringsinitiativer igangsat mhp. at gøre tilskudsordning og projektrealisering nemmere.

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.40 Natura 2000 projekter I – forberedelse til pleje af naturarealer

Ordnningen blev indført i 2011 med det formål at bidrage til efterlevelse af forpligtelser efter EU's naturdirektiver. Der gives 100 pct. tilskud til rydning, etablering af hegn, bevandingsanlæg eller strøm på særligt udpegede arealer, hvor der er behov for naturpleje.

Modtagere og ordningens form

Der kan gives støtte til lodsejere, foreninger og institutioner. Midlerne har hidtil gået til anskaffelser og lønudgifter, typisk entreprenører og har været udbetalt efter regning. Fra 2016 indføres maksimumspriser for typiske anlægsarbejder.

Ordnningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnningens formål er at fremme naturpleje og dermed forbedre naturtilstanden i særlig udpegede naturområder. Erhvervsfremme består i, at staten finansierer udgifter til naturpleje og ekstensiv drift.

Evaluerings

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen administrerer ordningen, som løbende evalueres i dialog med kommuner, erhverv og andre interessenter med henblik på forenkling og målretning. Det er på baggrund af en evaluering, at der fra 2016 er indført maksimumspriser for en række typiske anlæg som f.eks. hegn og vandtrug.

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.41 Natura 2000 projekter II – optimale vandstandsforhold, forundersøgelser

Ordnningen startede i 2012 med det formål at gennemføre Natura 2000-planer 2010-15, som bidrager til efterlevelse af EU's naturdirektiver. Der gives 100 pct. tilskud til forundersøgelser af projekter til etablering af optimal hydrologi på naturarealer, der er negativt påvirket af f.eks. dræning.

Modtagere og ordningens form

Der gives støtte til lodsejere, rådgivere, foreninger og institutioner. Midlerne er gået til lønudgifter, typisk rådgivende ingeniører og har været udbetalt efter regning. Ordningen har haft sidste ansøgningsrunde i 2016.

Ordnningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnningens formål er at forbedre naturtilstanden i særligt udpegede naturområder. Erhvervsfremme består i, at staten finansierer forundersøgelser til forbedring af hydrologien.

Evaluerings

Ordnningen har været administreret af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen og har løbende været evalueret i dialog med Miljøstyrelsen, kommuner og andre interessenter med henblik på forenkling.

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.42 Natura 2000 projekter III – anlæg og lodsejerkompensation ved etablering af naturlig hydrologi

Ordnningen giver 100 pct. tilskud til anlæg, der skal gennemføres for at etablere naturlige vandstandsforhold på særligt udpegede naturområder. Der gives desuden 20-årigt fastholdelsestilskud til private lodsejere for tinglysning af projektet.

Modtagere og ordningens form

Der kan gives støtte til lodsejere, foreninger og institutioner til anlæg og desuden økonomisk kompensation til private lodsejere for fastholdelse af naturlige vandstandsforhold

Ordnningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnningens formål er at forbedre naturtilstanden i særlig udpegede naturområder. Erhvervsfremme består i, at staten finansierer udgifterne fuldt ud og kompenserer private lodsejere for tab.

Evaluering

Ordnningen administreres af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen og er løbende blevet evalueret i dialog med Miljøstyrelsen, kommuner og interessenter med det formål at sikre, at indsatsen bidrager til direktivopfyldelse. Ordningen ophører efter 2017.

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.60 Vandløbsrestaureringer

Vandløbsrestaureringsordningerne er en del af det danske Hav- og Fiskeriudviklingsprogram 2014-2020. Hav- og Fiskeriudviklingsprogrammet har til formål at medvirke til at indfri EU2020-målene om en smart, inkluderende og bæredygtig vækst. Dette sker gennem fremme af en fiskeripolitik, der balancerer hensyn til miljø, natur og behov for vækst og beskæftigelse i fiskeri og akvakultur.

Ordnningerne er et led i implementeringen af Vandområdeplanerne 2015-2021, som bl.a. skal sikre renere vand i Danmarks søer, fjorde og åer - i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv

Formålet med tilskudsordningen er at forbedre de fysiske forhold i vandløb og fodholdene i øvrigt for flora og fauna gennem restaurering af vandløb

Modtagere og ordningens form

Ordnningen er udelukkende rettet mod klommunerne. Kommuner kan søge om tilskud til forundersøgelser og gennemførelse af vandløbsrestaurering.

Der afholdes årligt to ansøgningsrunder. Ordningen administreres af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen, som træffer afgørelse om tildeling af tilskud efter indstilling fra Miljøstyrelsen.

Støtten har form af direkte tilskud, som udbetales efter projektet er dokumenteret gennemført. Der kan gives op til 100 pct. i tilskud af de tilskudsberettigede udgifter. Tilskud til projekterne finansieres delvist af EU via Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og delvist af nationale midler fra Miljø- og Fødevarerministeriet.

Ordnningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med tilskudsordningen er gennem forbedring af de fysiske forhold i vandløb at bidrage til genopretning af gydepladser og passager for vandrefisk, at forbedre forholdene for den akvatiske flora og fauna og sikre god økologisk tilstand i vandløbet.

Genopretning/forbedring foregår i praksis bl.a. ved at fjerne spærringer og rørlagte strækninger, der forhindrer bl.a. fisk i at sprede sig samt forbedre ynglemuligheder og miljøtilstand i vandløbene.

Forundersøgelsen sikrer at vandløbsrestaureringen opfylder ordningens formål.

Evaluering af ordningen

Der er løbende blevet foretaget evalueringer imellem Naturstyrelsen og NaturErhvervstyrelsen, hvilket bl.a. har medført justeringer i form af ny bekendtgørelser om tilskud til kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering og ny bekendtgørelse om kriterier for vurdering af kommunale projekter vedrørende vandløbsrestaurering. I 2016 blev der afholdt et evalueringsseminar om ordningen. Her deltog repræsentanter fra Naturstyrelsen, NaturErhvervstyrelsen, KL og medarbejdere fra kommunerne.

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.61 Dambrug

Ordningen har eksisteret i 2014, 2015 og videreføres i 2016-21.

I 2016 indgik regeringen i forlængelse af Fødevarer- og Landbrugspakken en aftale med DF, LA og K om 'Dansk Akvakultur i vækst'. Som led i indsatsen for at forbedre tilstanden i vandmiljøet i 2. vandplanperiode videreføres ordningen om tilskud til frivillige opkøb af dambrug. Ifølge aftalen kan der gives tilskud til opkøb af dambrug med henblik på 1) fjernelse af spærringer i vandløb og 2) reduktion af tilførslen af næringsstoffer (fosfor og kvælstof) til søer, fjorde og kystvande. Ordningen understøtter den igangværende vandmiljøindsats og dermed EU's vandrammedirektiv. Ordningen giver kommuner mulighed for at søge tilskud til frivillige opkøb af retten til at drive dambrug. Når kommunen indgår en frivillig aftale med dambrugsejeren om ophør af dambrugsdrift.

Opkøb omfatter lavteknologiske dambrug og vil ikke berøre højteknologiske dambrug, og vil derfor ikke være begrænsende for vækst for dambrugserhvervet på landsplan.

Modtagere og ordningens form

Ordningen er udelukkende rettet mod kommunerne. Støtten har form af direkte tilskud. Som udgangspunkt dækkes 100 pct. af det ansøgte beløb.

Ordningen administreres af Miljøstyrelsen.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningens formål er at forbedre den økologiske tilstand i de danske vandløb, søer og kystvande ved at nedbringe udledningen af næringsstoffer og danne grundlag for at fjerne spærringer i forbindelse med opstemninger ved dambrug. Ved fjernelse af opstemning, skabes en mulighed for at genskabe vandløbets naturlige forløb og naturlige vandføring uden fysisk påvirkning som følge af dambrugsdrift.

Evaluering af ordningen

Ikke evalueret

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.62 Sørestaurering

Midlerne anvendes til tilskud til kommuner eller staten til forskellige typer af indsatser til sørestaurering med henblik på opfyldelse af EU's Vandrammedirektiv. Indsatsen skal

vedrøre søer, der er nationalt udpeget med behov for indsats. Midlerne anvendes til forundersøgelse samt til nødvendige aktiviteter til at realisere sørestauration samt til aktiviteter, der kan facilitere projektleveringen. Ordningen er national.

Modtagere og ordningens form

Ordningen er rettet mod kommunerne. Støtten har form af direkte tilskud. Som udgangspunkt dækkes 100 pct. af det ansøgte beløb. Der kan ansøges til 24 søer beskrevet i Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter. Der afholdes 1-2 ansøgningsrunder om året.

Ordningen administreres af Miljøstyrelsen.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningens formål er at forbedre den økologiske tilstand i 24 danske søer. Søerne restaureres typisk ved biomanipulation eller kemisk fosforfældning. Staten betaler udgifterne til forundersøgelse og realisering, og arbejdet udføres typisk af private konsulentfirmaer.

Evaluering af ordningen

Ordningen havde første ansøgningsrunde ultimo 2016 og er ikke blevet evalueret.

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.70 Nationale udgifter

Bevillingen er målrettet informationsindsats for kommunerne, Naturstyrelsens naturforvaltningsenheder og andre om ordningen samt til aktiviteter, der faciliterer indsatserne vedrørende N-vådområder, P-vådområder og Lavbundsprojekter. I særlige tilfælde kan der gives tilskud til ekspropriation, såfremt det eksproprierede areal udgør et nødvendigt areal for gennemførelse af det samlede projekt, jf. § 60 i naturbeskyttelsesloven, LB nr. 951 af 3. juli 2013.

Modtagere og ordningens form

Bevillingen anvendes til særlige omkostninger relateret til indsatserne for N-vådområder, P-vådområder og Lavbundsprojekter. Kommuner og Naturstyrelsen er tilskudsmodtagere.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningens formål er at understøtte information, ekspropriation samt facilitere indsatserne for N-vådområder, P-vådområder og Lavbundsprojekter.

Evaluering af ordningen

Ordningen er evalueret som led i de øvrige indsatser.

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.80 Sikring af skov Natura 2000

Indsatsen til skov med biodiversitetsformål er medfinansieret over landdistriktsprogrammet og bidrager til implementering af Habitatdirektivet for skov.

Modtagere og ordningens form

Tilskudsmulighederne dækker både skov med kortlagte Natura 2000 skovnaturtyper og andre skovområder, der kan give værdifulde levesteder for biodiversiteten. Ordningen er rettet mod private og kommunale skovejere. Efter, at der i de foregående år er foretaget registrering af Natura 2000 skovnaturtyper, er det muligt for skovejere at søge om til-

skud til fastholdelse og forbedring af naturtilstanden for de udpegede skovnaturtyper og andre arealer med høj naturværdi. Tilskuddene kan være et grundtilskud til en bestemt drift af arealet eller tilskud til en række supplerende aktiviteter. Tilskuddene kan i stor udstrækning kombineres indbyrdes og kan både falde som årlige udbetalinger og som engangsudbetalinger. Nogle af tilskuddene har evigtvarende karakter.

Der afholdes normalt en ansøgningsrunde om året. Ordningen administreres af Miljøstyrelsen, som træffer afgørelse om tildeling af tilskud.

Støtten har form af direkte tilskud, som udbetales på baggrund af indberetning om gennemført aktivitet/projekt. Der udbetales enten standardsatser, satser fastsat efter konkret vurdering eller refusion af afholdte udgifter i overensstemmelse med tilsagnet. Standardsatserne er udarbejdet som 100 pct. finansiering af opstillede kvalitative og kvantitative standardkriterier. Satser fastsat efter konkret vurdering bygger på en på forhånd fastlagt takseringsmodel. Ved beregninger af satser kan indregnes ekstra omkostninger og tabte indtægter forbundet med forpligtelserne i tilsagnet.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med ordningen er at sikre stabile levesteder for arter, som er tilknyttet skov, ved at beskytte og pleje naturmæssigt værdifulde skovarealer i og udenfor Natura 2000 områderne.

Der ydes tilskud til gennemførelse af projekterne, som varetages af private eller kommunale skovejere. Der ydes tilskud til 100 pct. finansiering af opstillede kvalitative og kvantitative standardkriterier. Tilskudsniveauer er godkendt af EU under landdistriktsprogrammet. Der er ikke tale om erhvervsfremme.

Evaluering af ordningen

Når der foreligger erfaringer fra gennemførelsen af tilskudsordningen vil ordningen blive evalueret mhp. sikring af målopfyldelse.

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.81 Bæredygtig skov (privat skovrejsning)

Indsatsen til bæredygtig skov er medfinansieret over landdistriktsprogrammet.

Ordningen "Privat skovrejsning" under Bæredygtig skov er skovrejsning på landbrugsjord, der skal bidrage til at reducere kvælstofudledningen og sikre renere drikkevand i Danmark - i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Skovrejsningen bidrager samtidig til reduceret udledning af klimagasser.

Hovedformålet med tilskudsordningen er at forbedre vandmiljøet.

Modtagere og ordningens form

Bæredygtig Skovdrift er rettet mod private ejere af landbrugsjord. Det er muligt for skovejere at søge om tilskud til udgifterne ved plantning af løvskov på landbrugsjord samt til tilskud til hegning til beskyttelse mod vildt. Tilskuddene ydes som standardsatser med definerede krav til plantetal.

Der afholdes normalt en ansøgningsrunde om året. Ordningen administreres af Miljøstyrelsen, som træffer afgørelse om tildeling af tilskud.

Støtten har form af direkte tilskud, som udbetales, når en eller flere etaper af skovrejsningen bliver indberettet som gennemført. Der udbetales standardsatser i overensstemmelse med tilsagnet. Standardsatserne er udarbejdet som 100 pct. finansiering af opstillede kvalitative og kvantitative standardkriterier. Ved denne beregning er der indregnet den faktiske omkostning til plantning samt følgeomkostninger.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med ordningerne er forbedring af vandmiljøet i de indre danske farvande, søer og drikkevand. Der ydes tilskud til gennemførelse af projekterne, som varetages af private ejere af landbrugsjord. Tilskuddet dækker omkostninger ved tilplantningen. Tilskuds niveauer er godkendt af EU under landdistriktsprogrammet. Der er ikke tale om erhvervsfremme.

Evaluering af ordningen

Der er ydet tilskud til skovrejsning i Danmark i ca. 20 år. Der er en lang erfaring med tilskud til skovrejsning og ordningen er flere gange blevet evalueret. Fra 2016 er ordningen målrettet reduktion af kvælstof. Når der foreligger erfaringer af denne ændring, vil ordningen blive evalueret mhp. sikring af målopfyldelse.

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.82 Naturpakke - privat urørt skov

Tilskud til privat urørt skov er led i Naturpakken under indsatsen "Biodiversitetsskov". Der etableres en national tilskudsordning til udlæg af skov til biodiversitetsformål.

Modtagere og ordningens form

Tilskud til udlæg af skov til biodiversitetsformål er rettet mod private skovejere. Udlæg på private arealer skal ske på frivillig basis og mod kompensation. Udlægningen af skov på private arealer skal ske over de næste 10 år.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med ordningen er at tilbyde private skovejere mulighed for at udlægge skov til biodiversitetsformål. Det forventes, at der vil blive udlagt op mod 3.300 ha til urørt skov og anden biodiversitetsskov på private arealer. Der er ikke tale om erhvervsfremme.

Lodsejere kan frivilligt søge om tilskud. Ordningen vil stille krav til kvaliteten af de udlagte skovarealer. Ordningen forventes igangsat i 2017.

Evaluering af ordningen

Ordningen forventes evalueret efter første ansøgningsrunde

Område: Grøn omstilling

§ 24.72.02.85 Naturpakke - tilskud til læhegn

Tilskud til etablering af læhegn er led i Naturpakken under indsatsen "Det åbne land og landmanden som naturforvalter". Der etableres en national tilskudsordning til etablering af nye læhegn og evt. supplement af eksisterende læhegn i det åbne land til gavn for vilde dyr og fugle.

Modtagere og ordningens form

Tilskud til etablering af læhegn er rettet mod private ejere af landbrugsjord.

Der forventes afholdt en ansøgningsrunde om året. Ordningen administreres af Miljøstyrelsen, som træffer afgørelse om tildeling af tilskud. Støtten forventes at få form af direkte tilskud,

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordnningen skal sikre sammenhængende natur samt fremme og bevare biodiversiteten i det åbne land gennem planlægning af spredningskorridorer, læhegn og "trædesten" i de dyrkede arealer.

Lodsejere kan frivilligt søge om tilskud. Ordningen vil stille krav til kvaliteten af læhegne, og projekter med stort potentiale for biodiversitet prioriteres. Ordningen forventes igangsat fra 2017.

Evaluering af ordningen

Ordnningen forventes evalueret efter første ansøgningsrunde.

Område: Grøn omstilling

§ 24.73.13.10 Tilskud til genplantning

Ordnningen giver mulighed for tilskud til genplantning af private fredskovsarealer efter stormfald. Tilskud ydes til merudgiften ved at rejse robust skov i stedet for den skov, der væltede. Robust skov indeholder en væsentlig andel hjemmehørende træarter. Der er ikke tale om en erstatningsordning. Det forudsættes, at skovejere har forsikret sig mod de umiddelbare virkninger af store stormfald. Ordningen administreres af Stormrådet, der også træffer afgørelse, om hvorvidt der har været stormfald i et givet område. Ordningen blev oprettet i 2000 efter orkanen i december 1999.

Modtagere og ordningens form

Støttemodtagere er private ejere af fredskov og private ejere af skov, der ikke er fredskov, men hvor skoven pålægges fredskovspligt i forbindelse med tilskuddet. Støtten ydes i form af direkte tilskud. Ordningen finansieres via årlige afgifter, der er pålagt forsikringer mod brand på fast ejendom eller for løsøre og er dermed statsfinansiel neutral.

Ordnningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med ordningen er at understøtte genetablering af danske skove efter stormfald på en sådan måde, at de i fremtiden kan regenereres og bedre kan modstå lignende storme. Erhvervsfremme- og støtteelementet består i direkte støtte til skovejere. Med tilskudsordningen opnår skovejere tilskud til at genopbygge skovområder efter stormfald med robust skov, der bedre kan modstå stormvejr.

Evaluering af ordningen

Stormrådet har igangsat evaluering af stormflod, oversvømmelses og stormflodsordningerne. Evalueringen forventes afsluttet i 2017.

Område: Grøn omstilling

ENERGI-, FORSYNINGS- OG KLIMAMINISTERIET

§ 29.11.05.10 Reserve til grønne klimatiltag

I forbindelse med PSO-aftalen blev det besluttet at afsætte 375 mio. kr. til en grøn klimapulje. Puljens midler er fordelt med 50 mio. kr. årligt i 2017 og 2018, 100 mio. kr. i 2019 og 175 mio. kr. i 2020.

Modtagere og ordningens form

Puljen udmøntes efter drøftelse mellem aftaleparterne. Der endnu ikke truffet beslutning om udmøntningen. Beslutning forventes truffet i løbet af foråret 2017.

Ordningens formål

Puljen skal understøtte den grønne omstilling og målrettes særligt initiativer, som kan bidrage til at opfylde Danmarks 2030-mål i den ikke kvoteomfattede sektor.

Evaluering af ordningen

Ordningen er endnu ikke evalueret.

Område: Grøn omstilling

§ 29.22.01.10 Udbygning af dansk energiforskning og -udvikling, EUDP

Bevillingen går til Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP), som blev oprettet i 2007. EUDP støtter udvikling og demonstration af nye energiteknologier. Programmet ledes af en uafhængig bestyrelse, som er udpeget af energi-, forsynings- og klimaministeren. Sekretariatsfunktionen er placeret i Energistyrelsen. Programmets hovedformål er at understøtte de energipolitiske målsætninger om forsynings sikkerhed, hensyn til det globale klima og miljø samt omkostningseffektivitet, og samtidig fremme de erhvervsmæssige potentialer på området til gavn for vækst og beskæftigelse. EUDP skal således bidrage til at realisere målsætningen om at gøre Danmark uafhængig af fossile brændsler i 2050. Under EUDP kan der ydes tilskud til projekter vedrørende nye energiteknologier, især udvikling og anvendelse af vedvarende energi og energieffektive løsninger. Også projekter vedrørende samlede energisystemer og effektive indvindingsmetoder for olie og gas og CO₂-deponering kan der gives tilskud til. Danmark er med i det internationale initiativ 'Mission Innovation', og Danmark vil i den forbindelse arbejde for, at dansk støtte til energiforskning fordobles i 2020 set ift. 2015/2016-niveau.

Modtagere og ordningens form

Støtten gives i form af tilskud til demonstrationsprojekter med stort kommercielt potentiale. Støtten gives bl.a. med henblik på at tiltrække midler fra private investorer til projekterne samt på at fremme offentligt-privat samarbejde. I 2016 blev der i alt iværksat projekter med samlede budgetter på 400 mio. kr. heraf en egenfinansiering på ca. 185 mio. kr. I 2017 gennemføres der kun en ansøgningsrunde, selvom bevillingen er øget med 130 mio. kr. til godt 320 mio. kr. i forbindelse med nedlæggelsen af ForskEL-programmet. Forøgelsen i 2017 anvendes til at støtte ansøgninger til ForskEL, som var modtaget i 2016.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med ordningen er at skabe et bedre klima og øge forsynings sikkerheden samt at fremme de erhvervsmæssige potentialer på området. Private virksomheder får støtte til udvikling af teknologier som potentielt kan øge virksomhedens indtjening, hvis teknologien viser sig at have stort kommercielt potentiale. Uden støttemidlerne ville projektet ikke blive igangsat. Støtten bidrager således til at understøtte klima- og energimål og fremme vækst og beskæftigelse.

Evaluering af ordningen

Der blev i 2011 og igen i 2015 gennemført evalueringer af programmet. Den seneste evaluering gennemførtes af COWI i samarbejde med DAMVAD Analytics og EA Energy Analyses og omfattede udover EUDP også programmerne ForskEL og ELFORSK under Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet. Evalueringen viser, at EUDP har såvel omsætnings-, eksport- og beskæftigelsesmæssige effekter, og at det bidrager til at etablere netværk mellem virksomheder, universiteter og GTS'er. De støttede projekter har positive effekter på den grønne omstilling, og programmet bidrager endvidere til forsynings sikkerheden.

Andre oplysninger

Ordningen skal ses i sammenhæng med Green Labs DK (§ 29.22.02) samt i et vist omfang med Danmarks Innovationsfond, der i april 2014 erstattede Højteknologifonden (§ 19.55.07.10) og Det strategiske forskningsråd (§ 19.44.01) under UFM.

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.ens.dk

Område: Grøn omstilling

§ 29.22.01.40 Forskning, udvikling og demonstration inden for energieffektiv transport

Der er afsat 24 mio. kr. i 2016-18 til fremme clean tech i transportsektoren, herunder særligt at fremme energieffektive og integrerede løsninger, som kan bidrage til at reducere CO₂-udledningen i transportsektoren gennem forskning, udvikling og demonstration inden for energieffektiv transport, jf. Aftale om energireserven af december 2015.

Støttemodtagere og støtters form

Støtten gives i form af tilskud til projekter. Ordningen administreres efter EUDP-loven, og støtten kan således gives til virksomheder og forskningsinstitutioner. Puljen blev aftalt i forbindelse med aftale om energireserven for årene 2016-18. Der blev i 2016 givet tilskud på i alt 6,3 mio. kr. til 2 projekter. Der er på nuværende tidspunkt (marts 2017) indkaldt ansøgninger med frist 29. marts 2017.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Transport udgør en væsentlig del af det danske energisystem, da transportsektoren står for en stor del af Danmarks samlede energiforbrug. Reduktion af energiforbrug og fremme af mere energieffektiv transport er derfor en naturlig del af en koordineret indsats for at fremme energieffektivitet i hele den danske energisektor.

Formålet med ordningen er fremme teknologier og løsninger, der kan understøtte den langsigtede omstilling af transportsektoren. Målet er på lang sigt en mere energieffektiv transportsektor med reduceret brug af fossile brændsler og reduceret CO₂-udledning. Støtten gives til aktiviteter, som ellers ikke ville blive gennemført.

Støtteintensiteten kan forventes at afhænge af projekttype og modtager. Det generelle niveau for medfinansiering kan forventes at være ca. 50 pct.

Evaluerings af ordningen

Ordningen er ikke evalueret.

Område: Grøn omstilling

§ 29.24.13.10 Videncenter for energibesparelser i bygninger

I henhold til Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om den danske energipolitik 2012-2020 af marts 2012 har forligsparterne ved udmøntning af § 29.25.79. Energireserve den 22. december 2015 besluttet at forlænge bevillingen til Videncenter for energibesparelser. Der er afsat 5,0 mio. kr. i hvert af årene 2016-2018.

Videncenter for energibesparelser i bygningers opgaver er uændret i forhold til tidligere. Videncenteret skal varetage følgende opgaver omkring energieffektivisering af bygninger:

- 1) Sammenfatte, dokumentere og bearbejde den eksisterende viden og erfaringer om forskellige energieffektive løsninger, herunder om standardløsninger, leverandørinformationer mv.
- 2) Identificere et eventuelt behov for ny viden.
- 3) Systematisk formidle viden mv. til de relevante aktører, herunder ikke mindst leverandører, håndværkere mv. inden for byggeerhvervet. Formidlingen bør bl.a. ske via internettet.
- 4) Etablere værktøjer mv. som kan gøre det nemmere for rådgivere, håndværkere og forbrugere at gennemføre energibesparelser. Der kan fx være tale om hjemmesider med beregningsprogrammer, leverandørguide, værktøjer til effektmåling mv.

Modtagere og ordningens form

Der er ikke tale om en traditionel støtteordning, men en bevilling på fem mio. kr. på FL. Ordningen er udmøntet ved udbud af de ovenfor nævnte opgaver for en periode på fire år med fem mio. kr. per år. Videncenterets aktiviteter understøtter markedets aktører, der beskæftiger sig med energibesparelser i bygninger, ved udgivelse af materiale i rapportform, andre publikationer og faglige værktøjer mv., som formidles primært via internettet.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningen har til formål at understøtte de udførende aktører inden for byggeriet med viden og værktøjer til fremme af energibesparelser i bygninger. Partnerskaber med aktørerne er et væsentligt element inden for energibesparelser i bygninger, idet de bidrager til en omkostningseffektiv indsats, som samtidig understøtter aktørerne i deres erhverv. Partnerskaberne medvirker yderligere til understøttelse af aktørernes initiativer og aktiviteter inden for energieffektivisering, der via Videncenteret stilles til rådighed for markedets aktører i bred forstand.

Evaluering af ordningen

Der blev i 2011 foretaget en større uvildig evaluering af Videncenteret. Videncenterets aktiviteter drøftes årligt med Energistyrelsen i forbindelse med fastlæggelsen af årsplaner mv.

Område: Grøn omstilling

§ 29.24.18.10 Energieffektiviseringsindsats

I henhold til Aftale mellem den daværende SRSF-regering, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om den danske energipolitik 2012-2020 af marts 2012 er kampagneaktiviteter i Center for Energibesparelser (Go' Energi) afviklet, hvilket indebærer, at der er frigivet 61,0 mio. kr. pr. år, som for perioden 2016-2018 er udmøntet på andre energieffektiviseringsaktiviteter. Midlerne under denne konto kan anvendes til fremme af energieffektivisering ved generelle opgaver vedrørende markedspåvirkning mv. på tværs af alle sektorer og energiarter, bortset fra transport.

Kampagneaktiviteterne i Center for Energibesparelser (Go' Energi) er afviklet og ophørt. En række energieffektiviseringsaktiviteter videreføres på denne konto. Midlerne kan anvendes til fremme af energieffektivisering ved generelle opgaver vedrørende markedspåvirkning mv. på tværs af alle sektorer og energiarter bortset fra transport.

Modtagere og ordningens form

Der er tale om 1,1 mio. kr. i 2017.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningens formål er at fremme energieffektivisering.

Evaluering af ordningen

Område: Grøn omstilling

§ 29.24.18.20 Intelligente og fleksible bygninger

Regeringen og parterne bag energiforliget fra 2012 indgik i december 2015 en aftale om udmøntningen af energireserven på 60 mio. kr. per år. Som led heri blev der afsat ca. 10 mio. kr. per år i årene 2016, 2017 og 2018 til initiativet om fremme af intelligente og energieffektive bygninger. Initiativet udmøntes blandt andet via ydelse af tilskud til demonstration og udviklingsprojekter.

Modtagere og ordningens form

Lovgrundlaget for ordningen er aktstykke nr. 109 af 15. juni 2016 og bekendtgørelse om tilskud til energieffektive og intelligente bygninger, nr. 806 af 26. juni 2016. Det fremgår heraf, at der kan ydes tilskud til:

- a) fremme af udvikling og afprøvning af teknologier, løsninger værktøjer og forretningsmodeller til fremme af energieffektivitet og fleksibelt energiforbrug i bygninger, og
- b) udvikling og afprøvning af ydelser til fremme af energieffektivisering og fleksibelt energiforbrug i bygninger via lokalt forankrede partnerskab.

Tilskud vedrørende a) kan ydes til virksomheder, videninstitutioner, lærestalter mv. der arbejder med udviklingen af tilskudsberettigede aktiviteter. Derudover kan der også ydes tilskud til andre parter, som medvirker i projekter til afprøvning og test af løsninger, værktøjer mv.

Tilskud vedrørende b) ydes til partnerskaber, der arbejder på at fremme energieffektivisering og fleksibelt energiforbrug i bygninger. Partnerskaber defineres som samarbejder mellem en eller flere kommuner og foreninger, organisationer mv., som har til formål at gennemføre aktiviteter til fremme af energieffektivisering og/eller energifleksibilitet i bygninger inden for et geografisk afgrænset område.

Der kan søges om tilskud, når Energistyrelsen indkalder projekter. Samtidigt hermed offentliggøres temaer for indholdet i projekterne samt kriterier for vurdering af ansøgninger. Efter ansøgningsfristens udløb ydes tilskud til de ansøgninger, der bedst opfylder de fastsatte kriterier.

I 2016 er der ydet tilsagn om tilskud til 9 projekter omtalt under pkt. b). I løbet af foråret 2017 vil der blive indkaldt ansøgninger om tilskud omtalt under pkt. a).

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningen har til formål at fremme energieffektivisering og fleksibelt energiforbrug i bygninger via smarte løsninger og datadrevne beslutningsværktøjer og via lokale partnerskaber, herunder partnerskaber, der udvikler og afprøver nye markedsmodeller for udbredelse af energieffektive løsninger, datadrevne beslutningsværktøjer mv.

Støtten til projekter under pkt. a) ydes efter Kommissionens Forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (Grøppefritagelsesforordningen).

Støtte til projekter under pkt. b) ydes efter Kommissionens forordning (EU) nr. 1407/2013 af 18. december 2013 om anvendelse af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på de minimis-støtte (De minimis-forordningen).

Evaluering af ordningen

Ordningen er endnu ikke evalueret.

Område: Grøn omstilling

29.24.18.40 Udbredelse af varmepumper i landområder

Regeringen og parterne bag energiforliget fra 2012 indgik i december 2015 en aftale om udmøntningen af energireserven på 60 mio. kr. per år. Som led heri blev der afsat ca. 10 mio. kr. per år i årene 2016, 2017 og 2018 til initiativet om fremme af varmepumper i landområder. Initiativet udmøntes blandt andet via ydelse af tilskud til virksomheder, der etablerer sig som varmeleverandører baseret på varmepumper.

Modtagere og ordningens form

Lovgrundlaget for ordningen er aktstykke nr. 109 af 15. juni 2016 og bekendtgørelse om tilskud til nye forretningskoncepter for varmepumper. Med forretningskonceptet påtager fx et energiselskab sig ansvar for investering, installation og drift af varmepumper til bygningsopvarmning. Bygningsejeren får installeret varmepumpen og betaler typisk et tilslutningsbidrag og udgifter til forbrugt varme, som det også kendes fra fx fjernvarmeområdet. Konceptet er dermed et alternativ til salg af varmepumper, hvor bygningsejeren selv ville stå for finansiering, vedligehold og drift af varmepumpen.

Det fremgår af bekendtgørelsen, at der kan ydes tilskud til delvis dækning af energitjenesteleverandørers omkostninger til indkøb af varmepumper der anvendes som led i forretningskonceptet. Varmepumpen skal helt eller delvist erstatte eksisterende fossilt baserede opvarmningssystemer.

Støtten er blevet konkurrenceudsat via et offentligt udbud for at sikre konkurrence mellem de interesserede virksomheder på området. Der er indgået aftale med i alt 5 virksomheder om støtte. For at understøtte innovation og konkurrence tillades en vis fleksibilitet til, at virksomhederne kan justere deres bud i forhold til konceptet. Støtten vil bidrage til dækning af de omkostninger, som virksomhederne har til indkøb af varmepumper. Støtteintensiteten vil blive defineret indenfor rammerne af statsstøttereglerne.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Med konceptet adresseres de barrierer, der normalt begrænser varmepumpers udbredelse, som fx finansiering og usikkerhed om teknologien, og gør derved varmepumper attraktive for en større gruppe bygningsejere, der i dag fravælger dem. Konceptet vurderes at være særligt relevant i forhold til bygninger uden for byernes fjernvarme- og naturgasnet.

Ordningen er anmeldt og administreret efter EU-Kommissionens forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (den generelle gruppefritagelsesforordning).

Evaluering af ordningen

Ordningen er endnu ikke evalueret.

Område: Grøn omstilling

§ 29.24.18.50 Initiativer til fremme af et smart energisystem

Regeringen og parterne bag energiforliget fra 2012 indgik i december 2015 en aftale om udmøntningen af energireserven på 60 mio. kr. per år. Som led heri blev der afsat ca. 3 mio. kr. per år i årene 2016, 2017 og 2018 til initiativer til fremme af et smart energisystem.

Modtagere og ordningens form

Initiativet skal støtte initiativer, der fremmer integration mellem de forskellige energiinfrastrukturer – el, varme og gas – men også kobling til fx transportsektoren og forsyningsområder som affald og vand/spildevand vil indgå i større sammenhængende løsninger.

Lovgrundlaget for ordningen er tekstanmærkning nr. 120 på FL17 og en kommende tilhørende bekendtgørelse. Det fremgår af tekstanmærkningen, at der kan ydes tilskud til initiativer, der fremmer integration mellem de forskellige forsyningssektorer (et smart energisystem).

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Målet med initiativet er at forbedre udnyttelse af de stigende mængder fluktuerende vedvarende energi, hvilket forudsætter et styrket sammenhængende og fleksibelt energisystem på tværs af forsyningssektorer. Energiproduktion og -forbrug skal tænkes sammen, så man sikrer en mere omkostningseffektiv udnyttelse af den fluktuerende produktion. Det er nødvendigt at identificere barrierer og løsninger for et mere sammenhængende energisystem i samarbejde med branchen, hvilket tilskudsordningen er et element i.

Evaluering af ordningen

Ordningen er endnu ikke evalueret.

Område: Grøn omstilling

§ 29.24.20.10 Industriel kraftvarme

I henhold til Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti om den danske energipolitik 2012-2020 af 22. marts 2012 indføres et tilskud på 3 øre/kWh i perioden 2013-2020 til at fastholde og fremme industriel kraftvarme i industri og gartnerier. I henhold til aftale mellem regeringen, Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en vækstplan af 24. april 2013 indføres desuden et yderligere tilskud på 4 øre/kWh årligt i perioden 2014-2020.

Modtagere og ordningens form

§ 58 c i lov om elforsyning indeholder bestemmelser om tilskud til industrielle kraftvarmeværker. De fleste af disse værker er etableret i midten af 1990'erne og står foran udskiftning eller væsentlig renovering frem til 2020. Samtidig er disse værker, der som oftest er baseret på naturgas, under pres af, at elprisen ikke er steget lige så meget som prisen på naturgas. Desuden fik disse værker øgede omkostninger som følge af stigningen i NOX-afgiften, jf. lov nr. 1385 af 28. december 2011 om ændring af lov om afgift af kvælstofoxider, lov om energiafgift af mineralolieprodukter mv. og lov om afgift af naturgas og byggas (Højere afgift på luftforurening fra NOX mv.).

Der er store miljømæssige fordele ved en fortsat samproduktion af el og varme på de industrielle kraftvarmeværker. For at opretholde disse værkers incitament til at være i drift, selvom økonomien i disse er under pres, indførtes tilskuddet på 3 øre pr. kWh i perioden 2013-2020 og yderligere 4 øre pr. kWh i perioden 2014-2020, som beregnes med udgangspunkt i værkets elproduktion i 2011. Tilskuddet justeres nedad ved stigende elpriser. Tilskuddet er betinget af, at værket er nettilsluttet senest den 21. marts 2012 og ydes fra og med den 1. januar 2013 til og med den 31. december 2020. Energi-

net.dk varetager administrationen af tilskud efter bestemmelserne til industriel kraftvarme og træffer afgørelse om berettigelsen til og størrelsen af tilskuddet.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Det indgik i energiaftalen af 22. marts 2012, at der indføres et tilskud på 3 øre/kWh årligt fra 2013-2020 til at fastholde og fremme industriel kraftvarme i industri og gartnerier. I aftalen om Vækstplan DK fra 24. april 2013 indgik som lempelse af virksomhedernes udgift til energi, at tilskuddet til industriel kraftvarme blev øget med 4 øre/kWh årligt i perioden 2014-2020.

Evaluering af ordningen

Det indgår i den energipolitiske aftale fra 2012, at der årligt gøres status for de aftalte nye initiativer.

Andre oplysninger

EU-Kommissionen godkendte støtteordningen efter statsstøttereglerne den 14. juli 2015.

Område: Grøn omstilling

§ 29.24.21.10 Biogas (til transport og proces)

I henhold til energiaftalen fra 22. marts 2012 indføres tilskud til biogas, der anvendes til transport, industrielle processer og andet, som finansieres over finansloven. Tilskudsordningen blev statsstøttegodkendt af EU Kommissionen i december 2015 og trådte i kraft 1. juli 2016. Tilskud forventes ifølge Finanslov 2017 at udgøre 64,6 mio. kr. i 2017, 68,2 mio. kr. i 2018 og 76,2 mio. kr. i 2019. og 77,6 mio. kr. i 2020. Beløbene er dog behæftet med meget stor usikkerhed.

Modtagere og ordningens form

Der er tale om et nyt grundtilskud til biogas til proces i virksomheder og transport på netto 39 kr./GJ

Et tilskud på 26 kr./GJ til alle anvendelser af biogas, der reguleres i forhold til naturgasprisen.

Et tilskud på 10 kr./GJ til alle anvendelser af biogas. Tilskuddet aftrappes med 2 kr./GJ fra 2016 til 0 kr./GJ i 2020.

Støtten gives til anvendelse af biogas til hhv. transport, proces og varmemål. Tilskuddet er notificeret for Europa-Kommissionen efter statsstøttereglerne og godkendt i december 2015.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningens formål er at understøtte den ambitiøse udbygning med biogas, som er sat som mål i Energiaftalen fra 2012. Tilskuddene til transport, proces og varmemål er et led i forbedringen af de økonomiske vilkår for biogasproduktionen og understøtning af, at biogas også skal kunne anvendes uden for kraftvarmesektoren.

Evaluering af ordningen

Der er ikke planlagt en evaluering af specifikt disse støtteordninger. Men som følge af Energiaftalen blev der nedsat en taskforce, der skulle undersøge og understøtte konkrete biogasprojekter med henblik på at sikre den forudsatte biogasudbygning frem mod 2020. Biogas Taskforcen har afleveret i maj 2014. Der er udarbejdet en rapport, som gør status over biogasudbygningen. Biogas taskforce vurderede, at der kan forventes en

begrænset anvendelse af disse ordninger, da støtten til andre anvendelser af biogas er større.

Område: Grøn omstilling

§ 29.24.24.10 National ordning for geotermi

Geotermi er en vedvarende energiform, som udnytter den energi i den danske undergrund, som findes i varmt saltvand. Ved udnyttelse af geotermisk energi indvindes den varme, som strømmer mod jordens overflade fra jordens indre. I Danmark er det i dag muligt at udnytte den geotermiske energi til opvarmning gennem fjernvarme. Geotermi er en grøn energiform, som kan have fordele for miljø, klima og forsyningssikkerhed. Den nye ordning skal minimere selskabers risiko ved etablering af geotermi ved at stille en forsikring til rådighed for det borerelaterede arbejde i geotermiprojekter.

Modtagere og ordningens form

Der er ikke tale om en egentlig støtteordning, men om økonomisk risikodækning, altså en slags forsikringsordning. Målgruppen for ordningen er rettighedshavere til geotermi-til-ladelser og øvrige selskaber med mulighed for at producere geotermisk energi.

Ordningen blev igangsat 01/01/2017 ved ikrafttrædelse af *Bekendtgørelse om en ordning for økonomisk risikoafdækning i forbindelse med geotermiboringer* BEK nr 1441 af 01/12/2016. Deltagelse i ordningen er frivillig og kan ske efter forudgående vurdering af et nedsat ekspertråd.

På Finanslov 2015 blev der afsat 20 mio. kr. til indskud og etablering af ordningen. Med henblik på at opnå en tilstrækkelig kapitalopbygning af ordningen besluttede forligskredsen bag Energi aftale 2012 i december 2015, at afsætte 60 mio. kr. af energireserven fordelt ligeligt over årene 2016-2020 og dermed sikre, at geotermiordningen kunne igangsættes i 2017.

Forligskredsen afsatte ligeledes 0,3 mio. kr. årligt i årene 2016-2020 til etablering af ekspertråd og drift af ordningen.

Det statslige indskud vil løbende blive suppleret af selskabernes egenbetaling gennem en præmiestruktur, således at ordningen forventes at være selvfinansierende.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med den nye ordning er at mindske rettighedshavers risiko i forbindelse med geotermiboringer, idet rettighedshaveren vil kunne få tilbagebetalt en stor del af den faktiske boreomkostning, hvis borearbejdet slår fejl.

Andre oplysninger

Der etableres et nyt statsligt funderet ekspertråd, der skal vurdere ansøgningerne og derved sikre bedst muligt udgangspunkt for såvel gennemførelse af projekter som ordningens drift.

Ekspertrådet skal vurdere ansøgningerne, og projekter med en acceptabel risikoprofil vil kunne blive optaget i ordningen. Vurderingen sker på baggrund af en projektplan, som fremsendes til Energistyrelsen. Styrelsen vurderer på baggrund af sit tilsyn med projektet, om det kan forelægges rådet. Energistyrelsen vil på vanlig vis skulle godkende boreprogrammet, inden selve borearbejdet kan sættes i gang.

Område: Grøn omstilling

§ 29.25.08.10 Pulje til målrettet lempelse af PSO for el-intensive virksomheder

I henhold til Aftale om tilbagerulning af FSA mv. og lempelser af PSO af 14. juli 2014 og i henhold til lov nr. 574 af 4. maj 2015 om statstilskud til elintensive virksomheder afsættes der 185 mio. kr. (i 2014-pl) årligt i perioden 2015-2020 til målrettet lempelser af PSO-betalingen for elintensive virksomheder. Tilskuddet er betinget af, at virksomhederne indgår aftale om energieffektiviseringer med Energistyrelsen.

Tilskudsordningen er sat i kraft den 10. september 2015, efter at Europa-Kommissionen havde statsstøttegodkendt tilskudsordningen den 31. august 2015. Der har været fuldt afløb fra puljen på 185 mio. kr. i 2016. I størrelsesordenen 100 virksomheder med et elforbrug på ca. 2.000 GWh er ultimo 2016 omfattet af ordningen. Beløbet i puljen og modtagerkredsen er blevet udvidet som en del af Aftale om vækst og udvikling i hele Danmark af februar 2016.

Modtagere og ordningens form

Støttemodtagerne er elintensive virksomheder inden for de brancher, som er nævnt i annek 3 i Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020. Det drejer sig om i alt 68 brancher.

Tilskudspuljen er tilrettelagt således, at små og mellemstore virksomheder uden større administrative byrder kan blive omfattet af ordningen, fx ved at virksomhederne indgår i en fællesaftale, hvor brancheorganisationen står for store dele af administrationen mv.

Ordnings formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Tilskudsordningen har til formål at sikre, at elintensive og konkurrenceudsatte virksomheder ikke belastes af PSO-betalingen i et sådant omfang, at virksomhedernes konkurrenceevne svækkes mærkbart. Ordningen har derudover til formål at fremme energieffektiviseringer og CO2-reduktion i de elintensive virksomheder.

Tilskudsberettigede elintensive virksomheder forventes i 2017 at få et tilskud på omkring 9 øre/kWh til delvis dækning af deres PSO-betaling. Estimering af tilskuddets størrelse er forbundet med stor usikkerhed, da tilskuddet bl.a. er afhængig af de tilskudsberettigede virksomheders faktiske, målte elforbrug, hvortil de betaler fuld PSO, og den andel af PSO-satsen, der går til støtte af vedvarende energi.

Ifølge Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 er det en forudsætning, at tilskuddet maksimalt udgør 85 pct. af den del af PSO-betalingen, der går til at støtte VE-elektricitet. Hvis det forventede tilskud i 2017 på 9 øre/kWh udgør mere end nævnte 85 pct., reduceres tilskudsbeløbet. Tilsvarende vil tilskudssatsen øges, hvis virksomhedernes elforbrug bliver mindre end forventet primo 2017, idet hele tilskudspuljen vil komme til udbetaling inden for EU's statsstøtteregler.

Udvidelse af ordningens tilskudskreds

Det er med Aftale om vækst og udvikling i hele Danmark af 9. februar 2016 aftalt, at udvide kredsen af virksomheder, som er støtteberettigede i henhold til lov nr. 574 af 4. maj 2015 om statstilskud til elintensive virksomheder.

Den udvidede tilskudskreds er alle elintensive virksomheder med en elintensitet på mindst 20 pct., der tilhører en branche med en handelsintensitet på mindst 4 pct. på EU-plan. Som i den gældende tilskudsordning er tilskuddet betinget af, at virksomhederne indgår en aftale om energieffektiviseringer med Energistyrelsen. Det skønnes, at under 50 virksomheder bliver omfattet af den udvidede ordning.

Til udvidelsen blev der udbetalt 10 mio. kr. i 2016 under § 29.25.08. Pulje til målrettet lempelse af PSO for el-intensive virksomheder.

Det er ligeledes aftalt, at tilskudspuljen fra 2017 til 2020 øges ved at anvende en reserve på 100 mio. kr. (i 2014-pl) årligt fra 2017 til 2020 (i alt 400 mio. kr.), som blev afsat med Aftale om tilbagerulning af forsyningssikkerhedsafgiften mv. og lempelser af PSO af 14. juli 2014.

Loven bag udvidelsen blev vedtaget den 24. maj 2016, efterfulgt af EU-Kommissionens statsstøttegodkendelse den 12. december 2016. Udvidelsen trådte endeligt i kraft den 18. december 2016.

Andre oplysninger

Ansøgning om tilskud og aftaleindgåelse mv. administreres af Energistyrelsen, mens Energinet.dk forventes at skulle varetage kontrol og udbetaling af tilskud.

Den udvidede tilskudsordning har administrative konsekvenser for Energistyrelsen og andre myndigheder, der administrerer ordningen. Meromkostningen er i 2016 afholdt indenfor den afsatte ramme til Energistyrelsen til at administrere den gældende tilskudsordning på 5,6 mio. kr. årligt i perioden 2015-2020.

I perioden 2017-2020 overføres yderligere 3,5 mio. kr. årligt af den afsatte tilskudspulje til § 29.21.01 Energistyrelsen til administrationsomkostninger. Tilskuddet er lovbundet.

Med aftale om afskaffelse af PSO-afgiften af 17. november 2016 blev det besluttet gradvist at afvikle PSO-tariffen fra 2017-2022. Den gradvise afvikling reducerer behovet for målrettede PSO-lempelser. Det blev derfor besluttet, at rebudgettere i alt 375 mio. kr. fra tilskudspuljen til en grøn klimapulje fra 2017-2020.

Der er afsat i alt 765 mio. kr. (i 2014-pl) frem til og med 2020 til målrettede PSO-lempelser for elintensive virksomheder.

Område: Grøn omstilling

§ 29.25.09.10 Tilskud til opgradering eller rensning af biogas (gas-PSO)

Med energiaftalen fra marts 2012 blev det vedtaget at finansiere støtten til opgradering og rensning af biogas via PSO-midler, som opkræves over gasregningen (gas-PSO). Gas-PSO'en blev dog afskaffet igen i forbindelse med vækstaftalen fra juli 2014 (Aftale om tilbagerulning af FSA og lempelser af PSO), hvor finansieringen blev overført til Finansloven. Denne omlægning trådte i kraft den 1. januar 2015.

Modtagere og ordningens form

Opgraderet biogas, der leveres til naturgasnettet, og rensset biogas, der leveres til et bygasnet, får et grundtilskud på 79 kr./GJ. Pristillægget indeksreguleres svarende til indekseringen af pristillægget til biogasbaseret elproduktion.

Der ydes endvidere et tilskud på 26 kr./GJ til alle anvendelser af biogas. Tilskuddet afhænger af naturgasprisen således, at det aftrappes i takt med stigende naturgaspriser og stiger ved faldende naturgaspriser.

Der ydes yderligere et tilskud på 10 kr./GJ til alle anvendelser af biogas. Tilskuddet aftrappes med 2 kr./GJ fra 2016 til 0 kr./GJ i 2020.

Støtten tilfalder den, der opgraderer eller renser biogassen og tilfører den til naturgasnettet eller et bygasnet.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Ordningens formål er at understøtte den ambitiøse udbygning med biogas, der er sat som mål i Energifaftalen fra 2012. Tilskuddet til opgradering er et led i forbedringen af de økonomiske vilkår for biogasproduktionen og understøtter, at biogas også skal kunne anvendes uden for kraftvarmesektoren.

Evaluering af ordningen

Der er ikke planlagt en evaluering af specifikt denne støtteordning. Men som følge af Energifaftalen blev der nedsat en taskforce, der skulle undersøge og understøtte konkrete biogasprojekter med henblik på at sikre den forudsatte biogasudbygning frem mod 2020. Biogas Taskforcen har i 2014 udgivet en rapport, der gør status over biogasudbygningen. Rapporten indeholdt også en analyse af tilskudsordningerne til biogas og vurderede deres forventede effekt. Biogas Taskforce lukkede ved udgangen af 2015, hvor bevillingen udløb.

I Energifremskrivningen fra 2012 blev der antaget, at biogasproduktionen ville stige til 16,8 PJ i 2020. Af disse 16,8 PJ blev 2,8 PJ antaget opgraderet og tilført naturgasnettet. Resten af biogassen blev forventet anvendt til elproduktion, industri, kraftvarme, transport og anden anvendelse. Energistyrelsen forventer nu en samlet biogasproduktion på ca. 16 PJ i 2020, hvoraf ca. 8 PJ forventes opgraderet. Den samlede støtte til opgradering forventes ifølge Finanslov 2017 at blive 777,2 mio. kr. i 2017, 846,4 mio. kr. i 2018, 907,1 mio. kr. i 2019 og 956,8 mio. kr. i 2020. Idet skønnene afhænger af gasprisen og biogasproduktionen er de forbundet med stor usikkerhed.

Område: Grøn omstilling

§ 29.25.10.10 Udgifter til el-PSO

I henhold til Aftale om tilbagerulning af FSA mv. og lempelser af PSO af 14. juli 2014 og Aftale mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om afskaffelse af PSO-afgiften af november 2016 finansieres en stigende andel af el-PSO'en fra 2015 over finansloven. Det betyder en nedsættelse af PSO-betalingen på el for alle elforbrugere.

Modtagere og ordningens form

PSO-lempelsen udgjorde 881 mio. kr. i 2015 og 903 mio. kr. i 2016. Det forventes, at PSO-lempelsen vil udgøre 2.094,3 mio. kr. i 2017, 2.618,0 mio. kr. i 2018, 3.159,7 mio. kr. i 2019 og 4.436,3 mio. kr. i 2020 (2017-prisniveau).

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

For at forbedre virksomhedernes rammevilkår lemper vækstaftalen i 2014 virksomhedernes PSO-udgifter via en generel lempelse af PSO. Dermed lempes også PSO-udgifterne for husholdninger, men dette modsvares af en stigning i energifgifter med samme sats. Derved målrettes lempelsen erhvervslivet og virkningen af PSO-lempelsen for husholdninger mv. neutraliseres. Med aftalen af november 2016 lempes virksomhedernes PSO-udgifter yderligere, og fra 2022 vil alle PSO-udgifter være overflyttet til finansloven. Der henvises også til § 29.25.12. Tilskud til vedvarende energi og § 29.22.01. Tilskud til energiforskning, som ligeledes indeholder tidligere PSO-udgifter, der nu er flyttet til finansloven.

Andre oplysninger

Opfølgning og tilsyn varetages af Energistyrelsen. Administration af ordningen i øvrig, herunder udbetaling af tilskud, varetages af Energinet.dk.

Område: Grøn omstilling

§ 29.25.12. Tilskud til vedvarende energi

Som et element i Aftale mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om afskaffelse af PSO-afgiften af november 2016 indføres PSO-udgifterne gradvist på finansloven i perioden 2017-2022. De fulde udgifter til de nye og renoverede støtteordninger, som der forventes aktivitet på i 2017, indbudgetteres uden indfasning på denne konto. På de årlige finanslove udvides kontoen med eventuelle nye og renoverede støtteordninger, som der forventes at være aktivitet på i det følgende finansår, hvilket finansieres af en tilsvarende nedskrivning af § 29.25.10. Udgifter til el-PSO. Det bemærkes, at udgifterne er udtryk for skøn, der er behæftet med betydelig usikkerhed. Det skyldes blandt andet, at en række tilskudssatser er afhængige af elprisen, og at den producerede mængde kan afvige fra det forventede.

Modtagere og ordningens form

Det forventes, at udgifterne i 2017 udgør 302,3 mio. kr., i 2018 302,6 mio. kr., i 2019 og 239,1 mio. kr. og i 2020 176,8 mio. kr. fsva. de for nærværende indbudgetterede ordninger.

1) § 29.25.12.05 Husstandsmøllepuljer

I henhold til den politiske aftale fra december 2014 indgået af kredsen af partier bag energiaftalen fra 2012 er der vedtaget puljer til støtte af elektricitet fra husstandsmøller. Husstandsmøller er defineret som vindmøller på maksimalt 25 kW, som er installeret i egen forbrugsinstallation.

Modtagere og ordningens form

I årene 2016-2019 er der mulighed for at ansøge om at komme med i støtteordningen, der årligt er afgrænset til puljer på 1 MW. Støtten ydes til husstandsmøller i form af en fast afregningspris for den elektricitet, der ikke selv forbruges, men sendes ud på det kollektive elnet i 12 år efter nettilslutningen. Afregningspriserne nedtrappes årligt for nye tilsagn om støtte for at imødekomme en forventning om faldende priser på husstandsmøller. For husstandsmøller på maksimalt 10 kW gælder følgende afregningspriser: 212 øre/kWh i 2016, 174 øre/kWh i 2017, 136 øre/kWh i 2018 og 98 øre/kWh i 2019. For husstandsmøller på mere end 10 kW og til og med 25 kW gælder følgende afregningspriser: 132 øre/kWh i 2016, 114 øre/kWh i 2017, 96 øre/kWh i 2018 og 78 øre/kWh i 2019.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen fremmer elproduktion fra vedvarende energi samt tilskynder til lokal elproduktion og lokalt engagement i den grønne omstilling, som følge af kravet om at husstandsmøller skal være nettilsluttet i egen forbrugsinstallation. Private og mindre virksomheder har som følge af ordningen mulighed for at få en vis grad af selvforsyning af vedvarende energi.

Evaluering af ordningen

Ordningen er ikke evalueret.

Område: Grøn omstilling

2) § 29.25.12.10 Solpilotudbud 2016

I medfør af lov nr. 261 af 16. marts 2016 og for midlertidigt at afhjælpe den diskrimination, som Europa Kommissionen har påpeget i det danske PSO-system, blev der i slutningen af 2016 afholdt et pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg med en samlet installeret effekt på 20 MW, hvoraf 2,4 MW også blev udbudt i Tyskland. Pristillægget til de vindende tilbudsgivere er et fast tillæg til markedsprisen, som ydes i 20 år fra nettilslutning af det enkelte anlæg, dog tidligst fra 1. januar 2017.

Støttemodtagere og støttens form

Støtten gives vinderne af udbuddet for elektricitet produceret på anlæg omfattet af en kontrakt indgået i forlængelse af udbuddet. Støtten udbetales først fra det tidspunkt, hvor anlæggene er etableret og tilsluttet til elnettet.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen fremmer dels udbygningen med vedvarende energi og afhjælper dels den diskrimination, som Europa Kommissionen har påpeget i det danske PSO-system, for årene 2015 og 2016.

Evaluering af ordningen

Ordningen er ikke evalueret.

Område: Grøn omstilling

3) § 29.25.12.15 Solcelleanlæg og øvrige små VE-anlæg

I medfør af politiske aftaler fra 2012, 2013 og 2014 indgået af kredsen af partier bag energiaftalen fra 2012 er der vedtaget støtteordninger til solcelleanlæg og øvrige små VE-anlæg, herunder bølgekraftanlæg og vandkraftanlæg.

Støttemodtagere og støttens form

Støtten ydes i form af faste afregningspriser i de første 10 eller 20 års elproduktion. Mange af ordningerne er enten lukkede for nye anlæg eller afgrænset via en pulje med en fastsat kapacitet i MW. Det er dog muligt at søge om støtte via den åbne ordning til elektricitet fremstillet ved anvendelse af energikilder eller teknologier af væsentlig betydning for den fremtidige udbredelse af VE-elektricitet. Støtten ydes i form af enten en fast afregningspris på 60 øre/kWh i 10 år efter nettilslutningen og 40 øre/kWh i de følgende 10 år eller som fast pristillæg på 10 øre/kWh i tillæg til markedsprisen i 20 år efter nettilslutningen.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen fremmer elproduktion fra vedvarende energikilder.

Evaluering af ordningen

Ordningen er ikke evalueret.

Område: Grøn omstilling

4) § 29.25.12.20 Udgifter vedrørende ubalancer for elproduktion

Der afholdes udgifter vedrørende ubalancer (forskul mellem forventet og realiseret produktion) for elproduktion fra bl.a. husstandsmøller, solcelleanlæg, ældre landvindmøller samt anlæg, som kun anvender biogas. Energinet.dk skal jf. § 52 i lov om fremme af vedvarende energi sælge elproduktionen fra visse elproduktionsanlæg og udbetale salgssummen til anlægsejeren. Energinet.dk skal i den forbindelse afholde omkostninger vedrørende ubalancer for elproduktionen. Omkostningerne har tidligere været dækket

over PSO-afgiften, men er overflyttet på finansloven fra 2017 i forbindelse med aftale om afskaffelse af PSO-afgiften.

Støttemodtagere og støtters form

Støtten gives til ejerne af visse nærmere afgrænsede solceller, vindmøller og andre VE-elproduktionsanlæg, ved at Energinet.dk udbetaler hele salgssummen for elproduktionen uden at fratække de omkostninger vedrørende ubalancer, som ellers skal afholdes af producenten.

Ordningens formål og erhvervsstøtteelement

Ordningen sikrer sammen med den direkte støtte til produktionen, at anlægsejer modtager en fast afregning for hver produceret kWh uden at blive påvirket af udsving i markedspriser og uden at ejeren skal indgå aftale med en kommerciel balanceansvarlig aktør om håndtering af ubalancer. Ordningen bidrager dermed til at understøtte udbygningen med visse typer af VE-anlæg ved at friholde dem fra omkostninger vedrørende ubalancer og reducere den usikkerhed, der er forbundet med udsving i omkostningerne vedrørende ubalancer.

Evaluering af ordningen

Ordningen er ikke evalueret selvstændigt, men det indgik i anbefalingerne fra Elreguleringsudvalget i december 2014, at opgaven med salg og balancering af el fra alle anlæg gradvist bør overgå til ejerne af anlæggene.

Område: Grøn omstilling

Støtte til elektricitet fra VE-anlæg, decentrale kraftvarmeværker mv. (Public Service Obligations)

De offentlige serviceforpligtelser til miljøvenlig elproduktion (PSO) indførtes som led i elreformen i 1999. Indtil da blev den miljøvenlige elproduktion dels støttet med elproduktionstilskud, som var en ordning på finansloven, og dels i form af høje afregningspriser, som elforbrugere var forpligtet til at betale. PSO opkræves som en tarif på alle forbrugernes elforbrug og dækker de pristillæg mv., som ydes til den miljøvenlige elproduktion efter reglerne specificeret i elforsyningsloven og VE-loven. Dette omfatter elproduktion baseret på vedvarende energi og decentral kraftvarme samt forsyningssikkerhed, F&U og biogas mv. Pristillæg til miljøvenlig elproduktion udgør langt den største del af PSO-tariffen. I opgørelsen af erhvervsstøtte indgår kun den del af de offentlige serviceforpligtelser, der har karakter af et pristillæg.

Modtagere og ordningens form

Støtten til miljøvenlig elproduktion gives i form af et pristillæg som enten er et fast beløb pr. produceret kWh eller et beløb, som er forskellen mellem et fast beløb og markedsprisen. Det sidste kan sikre ejere af anlæggene en afregningspris på den producerede elektricitet, som er uafhængig af markedsprisen. Udgifterne til støtten dækkes af en PSO-tarif, som alle forbrugere betaler i forhold til deres elforbrug. Af det samlede elforbrug udgør husholdningernes forbrug ca. 30 pct. Det er således i meget stor udstrækning erhvervsvirksomhederne, der betaler PSO-omkostningerne. Nogle få erhvervsvirksomheder betaler dog en lavere sats.

Når biogas bruges til produktion af el gives der enten støtte i form af en fast afregning på 79,3 øre pr. kWh eller et pristillæg på 43,1 øre pr. kWh. Herudover ydes et pristillæg på 26 øre pr. kWh og et pristillæg på 10 øre pr. kWh. Tillægget på 26 øre pr. kWh aftrappes ved stigende naturgaspris. Tillægget på 10 øre pr. kWh aftrappes med 2 øre pr. kWh fra 2016 til 0 kr pr. kWh i 2020. Støttemodtageren er producenten af el. Ved den faste af-

regning håndterer Energinet.dk afsætningen, mens producenten selv afsætter elproduktionen på elmarkedet.

Ordningens formål og erhvervsfremme- og støtteelement

Formålet med ordningen er at udbygge den vedvarende energi og bidrage til at opfylde de danske miljø- og klimamål.

De opkrævede beløb, som staten pålægger alle elforbrugere at betale, udbetales i form af pristillæg til ejerne af vindmøller og andre miljøvenlige elproduktionsanlæg til dækning af de produktionsomkostninger, som ikke dækkes ved salget af elproduktionen på markedsvilkår.

Evaluering af ordningen

Ordningen er løbende blevet vurderet og ændret som en del af de skiftende energipolitiske aftaler.

Andre oplysninger

Støtten er notificeret til EU-kommissionen. PSO-ordningen er en følge af el-reformen fra 1999, som blev til ved en aftale mellem den daværende regering, V, K, SF og Kristeligt Folkeparti, samt af efterfølgende energipolitiske aftaler.

Yderligere oplysninger kan ses på:

www.ens.dk/

www.energinet.dk

Område: Grøn omstilling

PSO-lempelse via Finansloven

Med *Aftale om tilbagerulning af FSA mv. og lempelser af PSO af 14. juli 2014* blev udgifterne til PSO lempet med i alt 13,2 mia. kr. frem mod 2020. For erhverv gives en lempelse på ca. 3 øre/kWh i 2015-2016 stigende til ca. 5 øre/kWh i 2017-2020.

Samtidig gives en målrettet lempelse af PSO-betalingen for elintensive virksomheder på 185 mio. kr. årligt i perioden 2015 til 2020. For at blive berettiget til den målrettede lempelse skal virksomhederne indgå en aftale om energieffektivisering med Energistyrelsen.

Med *Aftale om vækst og udvikling i hele Danmark af 9. februar 2016* er det aftalt, at udvide den målrettede lempelse til at omfatte flere virksomheder. Til udvidelsen er der afsat 10 mio. kr. i 2016. Det er ligeledes aftalt, at tilskudspuljen fra 2017 til 2020 øges ved at anvende reserven på 100 mio. kr. årligt fra 2017 til 2020 (i alt 400 mio. kr.), som blev afsat med *Aftale om tilbagerulning af forsyningsikkerhedsafgiften mv. og lempelser af PSO af 14. juli 2014*.

Endelig indeholder vækstpakken initiativer til at udskyde vindprojekter samt afskaffer PSO på gas, hvilket bidrager yderligere til at PSO-udgifterne for virksomhederne falder i 2015-2020.

Med *Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften af 17. november 2016* PSO-afgiften aftrappes gradvist og udgifterne flyttes over på finansloven. I 2017 overflyttes 1,0 mia. kr., i 2018 overflyttes yderligere 0,5 mia. kr., i 2019 yderligere 0,5 mia. kr., i 2020 yderligere 1,2 mia. kr. og i 2021 yderligere 1,0 mia. kr. Udgifterne til vedvarende energi afholdes således fuldt ud over finansloven i 2022, og udsving i udgifter til vedvarende energi vil fremadrettet blive håndteret i den almindelige finanspolitiske prioritering. I indfasningsperioden frem til 2022 finansierer PSO-afgiften den øvrige eksisterende kapacitet.

BILAG 4. BESKRIVELSE AF STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE VIA SKATTESYSTEMET

Nedenfor følger beskrivelser af erhvervsfremme og støtteordninger via skattesystemet i 2017. I bilag 5 fremgår principperne for opgørelsen af erhvervsordningerne via skattesystemet.

MOMSOMRÅDET

Nulmoms for trykte aviser og blade

Ifølge momsloven er aviser og blade, der udkommer mindst en gang månedligt, undtaget fra betaling af moms på deres salg af aviser og blade. Derved afviges udgangspunktet i det danske skatte- og afgiftssystem om, at alle varer og tjenester belægges med en moms på 25 pct. Samtidigt kan udgiverne af trykte aviser og blade fratække den moms, som de betaler ved køb af varer og tjenester. I tilknytning til begunstigelsen er der også en skattesanktion i form af, at salg af aviser og blade er belagt med en lønsumsafgift svarende til 2½ pct. af salget. Fritagelsen fra moms medfører, at udgiverne af aviser og blade kan tage en højere pris for deres salg til private. Hovedparten af salget af aviser og blade er rettet mod private, hvorfor det må formodes, at momsfrigtagelsen medfører en højere indtægt hos udgiverne.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af skattebegunstigelsen er udgiverne af trykte aviser og blade, mens andre medier, såsom netaviser, er fuldt momspligtige, idet de anses for at være en elektronisk ydelse. Online nyheder er ligeledes belagt med 25 pct. moms. Trykte aviser har altså en bevidst fordel i forhold til momspligtige tidsskrifter og netaviser/online nyheder.

Adfærd

Begrænset. En afskaffelse af skatteudgiften må formodes at medføre en stigning i prisen på aviser og blade. Det vil mindske forbrugernes efterspørgsel og dermed det samlede salg, men formentlig øge online mediernes markedsandel. Der vil således være en mindre negativ påvirkning af provenuet ved en nedgang i efterspørgslen, hvilket dog i et vist omfang vil opvejes ved øgede skatteindtægter fra online medier.

Henvisning

www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=180133

Område: Kultur og erhverv

Momsfrigtagelse for persontransport

Indenrigsbefordring af personer er momsfri uanset hvilket befordringsmiddel, der anvendes: tog, busser, taxaer, færger, fly, cykeltaxaer mv. Befordringen af bagage, som medbringes af en person, er også omfattet af fritagelsen, medmindre der opkræves særskilt betaling herfor. Varekørsel er derimod momspligtig. Dvs. en taxa, der bringer et brev, pakke eller lign. ud, er momspligtig af denne køretur og en færge overførsel af en bil er momspligtig. Buskørsel i rutebus er momsfritaget, hvorimod turistbuskørsel er momspligtig.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Udbydere af transporttjenester kan sælge disse til en højere pris, da køberne ikke skal betale den normale moms.

En ophævelse af fritagelsen for personbefordring vil alt andet lige gøre det dyrere for private (herunder indenrigsflyvning og taxikørsel), mens persontransport vil blive billigere for momspligtige virksomheder, da de vil få fradrag for købsmomsen.

Adfærd

Da alle former for kollektiv persontransport er omfattet, skønnes adfærdsændringen begrænset. En afskaffelse af begunstigelsen kan medføre en vis nedgang i den kollektive transport, da privat transport i form af bilisme og cyklisme bliver relativt mere attraktiv. Effekten må formodes at være ganske begrænset.

Henvisning: www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=17030

Område: Øvrige

ENERGI- OG MILJØOMRÅDET

Energiafgiftsfritagelse for biobrændsler mv.

Brændsler som halm, træflis, biogas mv. er ikke omfattet af energiafgiften, og erhvervsstøtte for vedvarende energikilder (VE-kilder) knytter sig udelukkende til den manglende energiafgift.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Varmeproducenter, der anvender VE-kilder, begunstiges, idet de er fritaget for energiafgift.

Adfærd

Det skønnes, at en reduktion i skatteudgiften til vedvarende energi vil mindske brugen af VE-kilder i blandt andet varmeproduktionen.

Område: Grøn omstilling

Indenlandske færger er undtaget fra brændstofafgifter

Der gives som hovedregel ikke godtgørelse af energiafgift og CO₂-afgift af motorbrændstof. En række sektorer er fritagne for energiafgifter på deres brændstofforbrug. Heriblandt er indenlandsk trafik med færger. Der er dermed tale om erhvervsstøtte.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Rederier med færgedrift i Danmark opnår en direkte begunstigelse i kraft af reducerede energiafgifter.

Adfærd

Begrænsede adfærdsændringer. På ruter, der er udsat for konkurrence fra alternativ transport, såsom bus, tog eller fly, kan en reduktion i afgiftsbegunstigelsen have en vis adfærdseffekt. På øvrige færgeruter skønnes adfærdseffekten at være ubetydelig.

Område: Øvrige

Undtagelser i energifgiften til diverse processer

Momspligtige erhverv betaler fra 2014 en afgift på 4,5 kr. pr. GJ, svarende til EU's minimumssats¹ for brændsler til procesformål. Derved opnår momspligtige erhverv en betydelig godtgørelse af deres energifgifter, når brændslerne anvendes til procesformål. Der gives som hovedregel ikke godtgørelse for brændsler til rumvarme og komfortkøling mv. Der gives særlige lempelser for landbrug og gartneri samt mineralogiske og metallurgiske processer.

For forbrug af brændsler, herunder motorbrændstoffer samt rumopvarmning og varmt vand i staldbygninger, i landbrug, skovbrug og gartneri nedsættes tilbagebetalingen af afgift med 1,8 pct.

For gartnerier (væksthuse) med et overdækket areal på mindst 200 m², hvor der ikke foregår detailsalg, betales energifgift svarende til minimumsafgiften for hver type brændsel, idet satserne for anden petroleum og flaskegas (LPG) end til motordrift dog sættes højere end den faktiske minimumsafgift, således at disse energiprodukter afgiftsmæssigt ligestilles med konkurrerende brændsler.

Afgiftsdifferentieringerne mellem processatsen generelt på 4,5 kr. pr. GJ og de lavere satser for landbrug og gartneri udgør en skatteudgift. Endvidere udgør afgiftsfritagelsen for mineralogiske og metallurgiske processer op til den generelle processats på 4,5 kr. pr. GJ også en skatteudgift.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Begunstigelsen tilfalder virksomheder i særligt energiintensive erhverv og landbruget.

Adfærd

Begunstigelsen af energiintensive virksomheder hviler på en formodning om, at disse virksomheder vil flytte til udlandet, såfremt de var underlagt højere energifgifter. Der må således forventes en adfærdsændring i tilfælde af en ændring af skattebegunstigelsen. Den del af skattebegunstigelsen, der vedrører landbruget er ikke forbundet med adfærdsændringer.

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Erhvervsmæssig flytransport er undtaget for brændstofafgifter

Som udgangspunkt betales der afgift af anvendelsen af brændstof (mineralolieafgift). Flybrændstof, der anvendes til erhvervsmæssige formål, er imidlertid afgiftsfritaget (på nær brændstof til flyvninger med eget fly mv.).

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af skattebegunstigelsen er flyselskaber mv., der anvender flyene til erhvervsflyvning. EU-reglerne giver imidlertid mulighed for at afgiftspålægge flybrændstof til indenrigsflyvninger mv.

Adfærd

Pålægges den indenlandske flytrafik brændstofsafgifter, øges flyselskabernes udgifter, hvilket må forventes at give højere priser med en nedgang i brændstofforbruget og flytrafikken til følge.

¹ EU's minimumssatser er ikke ensartede på tværs af brændselstyper. Den højeste minimumssats gælder for gasolie, nemlig 4,5 kr. pr. GJ. Dette afgiftsniveau sikrer, at der er samme afgift i forhold til energiindholdet i de enkelte brændsler. Den danske afgift på 4,5 kr. pr. GJ indekseres ikke.

Område: Øvrige

Tilpasning af CO₂-afgift til kvoteloven

Virksomheder med tilladelse til at udlede CO₂ kan få tilbagebetaling af CO₂-afgift. Der ydes tilbagebetaling af afgift, i det omfang afgiften ikke tilbagebetales via godtgørelse af afgift efter andre regler eller statstilskud til dækning af udgifter til kuldioxidafgift i visse virksomheder med et stort energiforbrug. Virksomhederne skal dog i alle tilfælde betale EU's minimumsafgifter af det energiforbrug, som berettiger til tilbagebetaling.

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Lempelige skatteregler for vedvarende energianlæg (vindmøller mv.)

For at fremme private investeringer i vedvarende energi (tidligere vindmøller, men nu alle typer vedvarende energianlæg som fx solcelleanlæg), er der fastsat lempelige skatteregler for beskatning af ejere og medejere af vedvarende energianlæg (VE-anlæg). Formålet er at øge udbygningen af den private vedvarende energiproduktion.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af skattebegunstigelsen er private personer, der helt eller delvist er ejere af VE-anlæg. De kan vælge, om de vil medregne indkomsten fra anlægget og have de tilhørende erhvervsmæssige fradrag, eller om de i stedet vil modtage bundfradraget.

Adfærd

Ophæves denne skattebegunstigelse af private investeringer i VE-anlæg, vil det mindske private personers incitament til investeringer i VE-anlæg.

Henvisning

Ligningslovens § 8 P.

Område: Grøn omstilling

Bundfradrag i NO_x-afgiften

Virksomheder med særligt store udledninger af NO_x pr. energienhed og som historisk har haft store NO_x udledninger skal kun betale afgift af udledninger, der er større end 0,15 kg NO_x pr. GJ.

Afgiften sænkes pr. 1. juli 2016, som følge af FL16.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af skattebegunstigelsen er virksomheder med høj NO_x-udledning pr. energienhed, hvilket i særdeleshed er virksomheder inden for cementindustrien.

Adfærd

Bundfradraget er indført, da NO_x-afgiften indebærer en risiko for, at virksomheder, der fra stationære anlæg har store udledninger pr. energienhed, bliver særligt hårdt ramt i forhold til virksomhedens omsætning eller størrelsen af virksomhedens energiforbrug. Fjernes bundfradraget, gives cementindustrien incitament til at reducere NO_x-udledningen yderligere. Der er risiko for nedskalering eller udflagning af produktion. Disse elementer trækker i retning af lavere indtægter.

Henvisning

Lov om afgift af kvælstofoxider § 10.

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Bundfradrag i svovlafgiften

Det tidligere bundfradrag udløb i 2015. Det afløstes af et midlertidigt bundfradrag i perioden 2015-2020. Det midlertidige bundfradrag i svovlafgiften gælder for kul, koks og petroleumskoks mv. brugt til tung proces. Der er tale om et særligt SO₂-bundfradrag, idet lempelsen i praksis retter sig mod få store virksomheder med væsentlige udledninger af svovldioxid (SO₂). Fradraget udgør 50 g svovldioxid (SO₂) pr. anvendt GJ brændsel for virksomheder, der måler udledningen af svovl. For virksomheder, der ikke måler udledningen af svovl, er bundfradraget på 25 g svovl (S) pr. GJ anvendt brændsel. Brændslet skal i begge tilfælde være omfattet af tung proces.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af skattebegunstigelsen er store energitunge virksomheder med meget væsentlige udledninger af SO₂.

Adfærd

Mulighederne for adfærdstilpasninger i forhold til disse virksomheders SO₂-udledning skønnes begrænset. Bundfradraget gives af samme årsag.

Henvisning

LOV nr. L51 2012

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Lempelse i spildevandsafgiften for virksomheder med store udledninger

Erhverv med meget store spildevandsudledninger får reducerede satser i spildevandsafgiften. Der er tale om erhvervsstøtte, da referencerammen er et afgiftssystem uden sats-differentiering.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Der gives henholdsvis afgiftsfritagelse og afgiftsgodtgørelse for spildevandsafgiften. Fritagelse for spildevandsafgiften gælder en række specifikke typer udledninger (overfladevand, overløbsbygværker, vand hvor mængden af de afgiftspligtige stoffer i udledningen ikke overstiger tilførslen, filterskyllevand fra vandværker, vand fra muslingerenserier samt processpildevand fra hav-, salt- og ferskvandsdambrug).

Der gives godtgørelse, hvis der i udledningen af spildevand er et sammenfald mellem vandforsyningskilden og modtageren af spildevandet (recipienten). Desuden kan virksomheder med særligt spildevandstunge processer få en delvis godtgørelse af spildevandsafgiften, hvis størstedelen af virksomhedens afgift henføres til enten forarbejdning af fisk, krebsdyr, bløddyr og lignende, fremstilling af cellulose, fremstilling af rør- og roesukker, organiske pigmenter m.m.

Adfærd

Muligheden for adfærdstilpasninger for virksomheder med meget store spildevandsudledninger skønnes begrænset, hvilket også er begrundelsen for den eksisterende lempelse.

Henvisning

Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 16.

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Procesafgift af el (opladning af elbiler)

Erhvervsmæssig opladning af batterier i elbiler opfattes som en produktionsproces, og der betales derfor den lave procesafgift af den el, der bruges i processen.

I modsætning hertil er el som privatpersoner selv bruger til opladning af batterier til elbiler pålagt fuld elafgift.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af skattebegunstigelsen er virksomheder, som erhvervsmæssigt oplader batterier til elbiler. Virksomheder, der altså fx har ladestationer, kan få godtgjort elafgiften, hvorved der opstår en skatteudgift. Skatteudgiften svarer til det umiddelbare mindre-provenu, der forventes at være på 2 mio. kr. og tæt på nul, når man fremdiskonterer den varige virkning.

Adfærd

Adfærdseffekten forventes at være meget begrænset, idet lempelsen skønnes at udgøre en meget lille del af den samlede omkostning ved at benytte elbiler.

Henvisning: LOV nr. 1353 af 21/12/2012 §21, stk. 1. og 2.

Område: Grøn omstilling

BRANCHESTØTTE

Skattefrihed for søfolk under DIS-ordningen

Sømand, der gør tjeneste ombord på danske skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS), betaler ikke dansk indkomstskat, og dermed er der tale om en afvigelse i forhold til normal beskatning. DIS blev etableret i 1988 med det formål at styrke dansk skibsfarts internationale konkurrenceevne på et tidspunkt, hvor der var en stigende tendens til at sætte skibe under fremmed flag. Begrebet udflagning omfattede i den forbindelse også situationer, hvor danske redere lod bygge eller indkøbe skibe, som direkte blev sat under fremmed flag. Samtidig med den stigende tendens til udflagning sås en tendens til, at skibene under fremmed flag i højere grad blev drevet fra datterselskaber i udlandet, som fx Singapore. Også dette forhold betød, at den økonomiske forbindelse til Danmark blev stadig mindre. Gennem registrering i DIS (Dansk Internationalt Skibsregister) opnås adgang til de særlige skattevilkår, der følger af reglerne om sømandsbeskatning. Disse regler indebærer, at søfolk på DIS-skibe ikke indkomstbeskattes af deres hyre. Søfolkene modtager derimod nettohyre af en sådan størrelse, at det udbetalte beløb svarer til det, der ville være blevet udbetalt efter skat, hvis den pågældende havde været ansat under almindelige skattevilkår. En sømand under DIS-skatteordningen stilles dermed økonomisk på samme måde, som han ville være stillet under almindelige skattevilkår, mens rederen opnår den fordel, at lønomkostningerne kan reduceres.

Skatteudgiftens formål er at undgå udflagning af danske jobs. Ordningen er således ikke begrundet i en markedsfejl. Erhvervsfremme- og støtteelementet er, at rederierne ydes et tilskud til udgifter til løn.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Der er tale om en støtteordning til fordel for rederierhvervet, som opnår en økonomisk fordel i forhold til andre erhverv, idet deres lønsumsudgifter reduceres. Ordningen er dermed selektiv i sin konstruktion.

Adfærd

Hvis ordningen bortfalder, vurderes adfærden blandt rederierejere at blive påvirket i form af udflagning af skibe til et andet lands skibsregister. Dermed vil danske job inden for handelsflåden gå tabt, og dermed vil en ophævelse af ordningen i første omgang ikke generere et merprovenu. Afhængig af beskæftigelsesmulighederne, vil de afskedigede sømænd dog finde alternativ beskæftigelse med en skattepligtig indkomst.

Andre oplysninger

Reglerne vedr. fritagelse for betaling af skat på løn i DIS skibe og tonnageskat til erstatning af rederiernes selskabsskat er godkendt af Europakommissionen og i overensstemmelse med EU's statsstøtteredningslinjer for søfartssektoren. Ændres reglerne, vil det derfor føre til udflagning af både skibe og rederiadministration, idet skibene ikke vil kunne konkurrere. Et eksempel herpå, er, at den svenske regering har fjernet tonnageskatten for svenske skibe. Det har ført til udflagning af svenske skibe, og at svenske rederier bosætter sig i andre lande.

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Reduceret grundværdi for produktionsjord

Jord, der anvendes i forbindelse med landbrugsdrift, vurderes ifølge vurderingslovens §14 ud fra, hvad jorden af en tilsvarende beskaffenhed må antages at koste efter egnens priser, hvis jorden tilhørte en middelstor bondegård i middelgod kultur. Der anvendes således ikke egentlige markedspriser i vurderingen af landbrugsjord, men en række vurderinger af jordens bonitet mv. Herved afviges det normale princip i vurderingsloven, hvor al ejendom og jord vurderes efter markedspriserne pr. 1. oktober i det år, vurderingen vedrører. Såfremt markedsprisen for produktionsjord overstiger vurderingen af produktionsjord, sker der en skattemæssig begunstigelse, svarende til grundskylden af forskellen mellem markedsprisen, og den anførte vurdering i vurderingslovens §14. Skatteudgiften kan beregnes som forskellen på markedsværdien og vurderingen af produktionsjord multipliceret med grundskyldspromillen. Reglen blev indført, da den nuværende vurderingslov blev vedtaget i 1956. Reglen går dog endnu længere tilbage, da 1956-loven ikke indeholdt betydende ændringer i forhold til den tidligere vurderingslov fra 1922.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Begunstigelsen er rettet mod landmænd. Men da begunstigelsen har eksisteret i mange år, har det påvirket jordpriserne, da landmænd, der har købt jord, har gjort det i forventning om, at begunstigelsen vil blive bevaret. De har således været villige til at betale en højere pris for jorden, end de ville i fravær af begunstigelsen - værdien af begunstigelsen er således kapitaliseret ind i jordpriserne. Dem, der har fået fordel af ordningen, er således primært de landmænd, der ejede jorden, da begunstigelsen blev indført.

Adfærd

En afskaffelse af begunstigelsen vil antageligt påvirke grundpriserne, der samlet vil falde med nutidsværdien af begunstigelsen. Derved vil det faktiske nettovenu ved en af-

skaffelse af ordningen blive reduceret svarende til den gennemsnitlige grundskyldspromille ganget med faldet i jordpriserne.

Henvisning: www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=15535

Område: Øvrige

Reparationsgrænse for totalskadede biler

Reparationsgrænsen er den maksimale andel af en bils værdi, som efter registreringsafgiftsloven kan tillades brugt til reparation efter en større færdselsskade. Er udgiften højere, betragtes reparationen som fremstilling af en ny bil. For personbiler er reparationsgrænsen 65 pct. af bilens værdi umiddelbart før uheldet. Grænsen er nedsat pr. 1. januar 2016 efter midlertidigt at have været hævet til 75 pct.

For at undgå fiflerier, er der en grænse på 55 pct. for, hvornår forsikringstageren skal tilbydes kontant erstatning. I øvrigt omfatter reglerne ikke skader under 25.000 kr.

Ud fra en privatøkonomisk overvejelse kan det betale sig at reparere en skadet bil for et beløb svarende til hele bilens værdi inkl. registreringsafgift, men for samfundet er det en dårlig forretning, hvis udgiften til reparation er højere end bilens værdi uden registreringsafgift. Er omkostningen til reparation højere end prisen for en tilsvarende brugt bil i fx Sverige, hvor der ikke er registreringsafgift, taber samfundet forskellen.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af skattebegunstigelsen er alle bilister og motorcyklister, jf. at det er lovpligtigt ansvarsforsikre sit motorkøretøj.

Adfærd

Registreringsafgiften udgør i gennemsnit ca. 55 pct. af en bils værdi. Det kunne tale for en reparationsgrænse på 45 pct., men der er dog en række forhold, der gør, at en så lav reparationsgrænse ville forhindre reparationer, der er samfundsøkonomisk rentable. Dels dækker de 55 pct. over en forholdsvis stor spredning, men der er også mulighed for at reparere med brugte dele og måske tid til at vente på ledig kapacitet på værkstedet. Yderligere begrænsninger i denne skatteudgift bør derfor have en anden udformning end den begrænsning, der er i gældende regler.

Andre oplysninger

Reparationsgrænsen blev nedsat af Lars Løkke Rasmussen I-regeringen i forbindelse med FFL2011 fra 75 til de nugældende 65 pct. på personbiler, mens grænsen for hvornår forsikringstageren skal tilbydes kontant erstatning blev nedsat fra 65 til 55 pct. Nedsættelsen gav et merprovenu på ca. 125 mio. kr. årligt i varig virkning efter tilbageløb og adfærd. Som en del af Aftale om Vækstplan DK blev reparationsgrænsen midlertidigt forhøjet fra 65 til 75 pct. i 2014 og 2015, hvilket forøgede skatteudgiften med ca. 50 mio. kr. i 2014 og 150 mio. kr. i 2015.

Henvisning:

Registreringsafgiftslovens § 7, jf. www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=138033

Område: Øvrige

Tonnagebeskatning for rederier

Tonnageskatteordningen blev indført i 2002 med virkning fra indkomståret 2001. Hensigten med tonnageskatteordningen er at sikre danske rederiers internationale konkurren-

ceevne ved at tilbyde en lempeligere beskatning end den almindelige selskabsbeskatning. Ordningen indebærer, at grundlaget for beskatning af rederier er størrelsen af den tonnage, som er omfattet af ordningen. Den skattepligtige indkomst beregnes således efter en særlig skala med et kronebeløb pr. nettoton pr. påbegyndt døgn. Der kan ikke foretages fradrag af nogen art – herunder afskrivninger – i den opgjorte skattepligtige indkomst, der beskattes med selskabsskattesatsen. Med virkning fra og med 2010 er satserne i tonnageskatteordningen forhøjet med 15 pct.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af skattebegunstigelsen er selskaber, der driver rederivirksomhed.

Adfærd

Overgår danske rederier til almindelig selskabsbeskatning, vil det alt andet lige mindske rederiernes tilskyndelse til at vælge at placere sig eller foretage investeringer i Danmark. Rederiernes tilskyndelse til øget brug af indkomsttransformation til at placere overskud i lande med lavere beskatning for at undgå selskabsskatten vil også øges.

Andet

Tonnageskatteordningen forventes udvidet, således at mobile borerigge vil blive omfattet. En forudsætning herfor er, at det kan ske i overensstemmelse med EU's maritime støtteretningslinjer og godkendes af EU-Kommissionen inden ikrafttræden.

Henvisning: Lov om beskatning af rederivirksomhed (tonnageskattelov)

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

Undtagelse fra selskabsbeskatning for andelsselskaber

Andelsforeninger betaler ikke selskabsskat, idet udbyttet beskattes hos medlemmerne (andelshaverne). Den resterende indkomst i andelsforeningen kan skattefrit overføres til egenkapitalen, mens andelsforeningen til gengæld beskattes af formuen. Andels-selskaber kan derfor betragtes som medlemmernes forlængede arm, idet andelsbeskatningen er en beskatning af afkastet af den udskudte skat. Der er tale om erhvervsstøtte, idet beskatningen er lavere end afkastet af den udskudte skat.

Modtagere af skattebegunstigelsen

De særlige regler for beskatning af andelsforeninger begunstiger særligt de få store andelsforeninger, som står for hovedparten af provenuet fra andelsbeskatningen.

Adfærd

En mindre lempelig beskatning af andelsforeninger vil føre til en ændring i erhvervsstrukturen, hvor særligt landbrugs- og fødevareindustrien vil komme til at udgøre en mindre andel af den samlede produktion. Den strukturelle effekt vil dog være begrænset.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 28.

Område: Øvrige

Nedskrivning af husdyrbestand

Man kan nedskrive på husdyrbesætninger, ligesom man tidligere kunne på varelagre. Værdien af husdyrbesætningen kan nedskrives med indtil 15 pct. Nedskrivningen skal indtægtsføres året efter. Der er således tale om en udskudt skat.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Landbrugere kan vælge at udnytte denne skattebegunstigelse, samt i hvilket omfang de vil benytte den. Den øvre grænse for nedskrivningen er 15 procent, men reglerne giver den enkelte mulighed for at vælge at nedskrive med en lavere sats.

Landbrugere kan bruge ordningen til at udjævne effekterne af konjunkturudsvingene. Stiger priserne på eksempelvis kød, stiger ofte også værdien af husdyrbesætningen, og da denne værdistigning bliver beskattet, kan landbrugerne vælge at nedskrive besættningens værdi for dermed at undgå en øget skattebetaling. Ordningen giver derfor landbrugere mulighed for at kompensere for de nogle gange betydelige udsving, der er på værdien af husdyrbesætningen.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 184.

Område: Øvrige

Let-øl fritages fra alkoholafgift

Ølafgiften er gradueret efter alkoholindholdet. Afgiften lægges på øl med et alkoholindhold på mindst 2,8 % vol. Det betyder, at let øl og hvidt øl mm. (øl i skatteklasser II) er afgiftsfritaget.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Umiddelbart tilfalder lempelsen bryggerierne, men det må forventes, at lempelsen i høj grad overvælttes i forbrugerpriserne, som det er tilfældet for selve afgiften.

Adfærd

En afskaffelse af lempelsen vil føre til et mindre forbrug af let øl, som dog forventes i høj grad at blive erstattet af forbrug af almindelig øl.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 236.

Område: Øvrige

Særligt havfradrag til fiskere

Fiskere, der i løbet af indkomståret har været registreret som erhvervsfiskere, har adgang til et særligt havfradrag. Fradraget er på 190 kr. pr. påbegyndt havdag ved fangsture af mindst 12 timers varighed. Fradraget træder i stedet for fradrag til en række faktiske omkostninger fx befording. Såfremt skatteværdien af fradraget overstiger skatteværdien af fradraget for de faktiske omkostninger, er der tale om erhvervsstøtte.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 147.

Område: Øvrige

Inflationsgaranti ved indkøb af skibe

Beløb, der udbetales af staten som inflationsgaranti i forbindelse med Danmarks Skibskreditfonds udstedelse af indeksregulerede obligationer til finansiering af ny- og ombygning af skibe, er skattefri for låntager. Der udbetales garanti, når den årlige inflation overstiger en nærmere fastsat pct.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark 1996, side 178.

Område: Øvrige

Nedsat ølafgift for små bryggerier

Øl, som brygges på mindre bryggerier, opnår nedsat afgift. Afgiftsnedsættelsen reduceres i takt med, at bryggeriets salg af afgiftspligtigt øl øges.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af skattebegunstigelsen er bryggerier med en produktion under 200.000 hl. Lempelsen aftager med produktionens størrelse.

Adfærd

Ophæves lempelsen bliver øl, der produceres på mindre bryggerier til en typisk højere enhedspris, mindre konkurrencedygtige i forhold til øl, som er produceret på de store bryggerier, hvilket kan føre til mindre produktion af øl hos mindre producenter. Det skønnes dog ikke at have videre betydning for det samlede ølforbrug, og en lavere produktion og forbrug af øl fra de mindre bryggerier kan derfor føre til et øget forbrug af fuld afgiftsbelagt øl, og dermed et afledt merprovenu.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 236.

Område: Øvrige

Fradrag for visse søfarende ansat ved kulbrinteudvinding

Der er mulighed for et særligt fradrag til søfarende – herunder til personer, der erhverver lønindtægt ved tjeneste om bord på fartøjer og installationer, der anvendes i tilknytning til efterforskning og indvending af kulbrinter uden for dansk søterritorium. En sømand, der vælger at foretage sø-fradrag, kan ikke samtidig fradrage udgifter, der er afholdt i forbindelse med lønindtægten om bord, det vil sige de ligningsmæssige fradrag. Erhvervsstøtten er forskellen mellem skatteværdien af sømandsfradraget og de ligningsmæssige fradrag, der er givet afkald på.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 144.

Område: Global markedsføring og internationale rammevilkår mv.

FORSKNING, UDVIKLING OG VIDEN

Forskere og nøglemedarbejdere (forskerneskatteordningen)

Udenlandske forskere og nøglemedarbejdere opnår særligt gunstige skattevilkår i Danmark. Forskere og nøglemedarbejdere, der har en høj løn, som overstiger det såkaldte vederlagskrav, er berettiget til at blive beskattet med 26 pct. af bruttolønnen i op til 60 måneder.

Den favorable beskatning gælder kun lønindkomst, mens øvrig indkomst beskattes efter normale vilkår. Der er tale om en bruttobeskatning, hvorfor der ikke oppebæres ret til fx ligningsmæssige fradrag i lønindkomsten. Ordningen er ikke begrænset til særlige medarbejdergrupper eller erhverv. Alle, der kan oppebære en tilstrækkelig høj løn, er således berettiget til at blive beskattet under ordningen.

Modtagere af skattebegunstigelsen

De direkte modtagere af skattebegunstigelsen er de lønmodtagere, der beskattes lavere, end det ellers ville være tilfældet. Virksomheder, der ansætter personer under ordningen, får en fordel, da de kan betale en lavere bruttoløn til deres medarbejdere, og medarbejderne vil opnå den samme løn efter skat.

Adfærd

Ordningen er indført for at tiltrække højtlønnede udenlandsk arbejdskraft. Hovedformålet med ordningen er således at påvirke adfærden hos virksomheder og udenlandske lønmodtagere. Det må derfor forventes, at en afskaffelse af ordningen vil have betydelige adfærdsmæssige konsekvenser.

Andre oplysninger

Ordningen blev revideret med virkning fra indkomståret 2008. Skatteudgiften faldt som følge af skattereformen, da personskatterne generelt faldt. Som del af *Aftale om reform af international rekruttering – Lettere adgang til højt kvalificeret arbejdskraft* blev det månedlige vederlagskrav for nøglemedarbejdere nedsat med 10.000 kr. fra 70.600 kr. månedligt til ca. 60.600 kr. ekskl. pensionsbidrag, hvilket øger skatteudgiften fra 2015.

Område: Innovation og iværksætteri mv.

Straksafskrivning af forsøg- og forskningsaktiviteter

Udgifter til forsøg- og forskningsaktivitet kan trækkes fra i skat. Var der ikke særskilt hjemmel til at trække disse udgifter fra i skat, ville de ofte blive karakteriseret som etableringsudgifter. Etableringsudgifter kan i modsætning til driftsudgifter ikke trækkes fra i skat.

Der er ikke blot tale om en likviditetsfordel i form af en fremskyndet afskrivning. Der er tale om en særlig hjemmel i lovgivningen, der giver fuld fradragsret for udgifter til forsøg og forskning.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Selskaber med betydelige udgifter til forsøg og forskningsaktivitet har en skattefordel i forhold til virksomheder, hvis etableringsudgifter ikke kan karakteriseres som forsøg eller forskning.

Adfærd

Sondringen mellem drifts- og etableringsudgifter er ikke knivskarp. Dermed kan en reduktion i skattebegunstigelsen potentielt føre til en vis ændring i regnskabspraksis, som betyder, at aktiviteterne konteres som drift. En reduktion i begunstigelsen kan alternativt føre til, at aktiviteten reduceres eller flytter til et andet land.

Henvisning: Ligningslovens § 8 stk. 1.

Område: Innovation og iværksætteri mv.

Skatte kreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter

Selskaber og selvstændige erhvervsdrivende, der anvender virksomhedsordningen, kan få udbetalt negativ skat (skatte kredit), svarende til skatteværdien af op til 25 mio. kr. årligt af underskud, der stammer fra udgifter til forskning og udvikling. Herved styrkes virksomhedernes likviditet i den fase, hvor forsknings- og udviklingsaktiviteterne endnu ikke har resulteret i indtægter.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Ordningen skønnes særligt at styrke små iværksættervirksomheders likviditet i opstartsfasen, hvor forsknings- og udviklingsaktiviteter endnu ikke har resulteret i indtægter.

Adfærd

Ordningen styrker små vækstvirksomheders likviditet i opstartsfasen, hvor de typisk ikke har nogen indtægter. Derudover reduceres også risikoen for ikke at kunne udnytte et underskud, der genereres i virksomhedens opstartsfasen. Et bortfald af ordningen kan derfor betyde, at disse typer virksomheder vil blive etableret i mindre omfang, ligesom omfanget af udgifter til forskning og udvikling vil blive reduceret.

Henvisning: Ligningsloven § 8 X

Område: Innovation og iværksætteri mv.

Etablerings- og iværksætterkontoordninger

Etableringskontoloven giver lønmodtagere mulighed for at indskyde en del af lønindtægten i et pengeinstitut med henblik på senere etablering af selvstændig virksomhed. Indskuddet kan fradrages i den skattepligtige indkomst. Når indskyderen senere etablerer egen virksomhed og køber et afskrivningsberettiget aktiv, kan vedkommende benytte indskuddet, som er forlods afskrevet. Den afskrivningsberettigede anskaffelsessum sættes ned med et beløb, der svarer til den forlods afskrivning.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Hensigten med ordningerne er at give lønmodtagere mulighed for at skifte bane og dermed fremme iværksætteri og etablering af virksomhed.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 194.

Område: Innovation og iværksætteri mv.

INVESTERINGSFREMME

Straksafskrivning af software

Ifølge afskrivningsloven kan erhvervsdrivende straksafskrive udgifter til IT-software, uanset om der er tale om erhvervelse af en tidsubegrænset brugsrettighed i henhold til en softwarelicensaftale eller lignende.

Formålet med at lade virksomheder straksafskrive er at støtte ny teknologi, forskning og udvikling. Erhvervsstøtten består i fordelene ved at straksafskrive frem for at afskrive efter de almindelige afskrivningsregler.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Den gunstige regel, om at udgifter til anskaffelse af software kan straksafskrives, er især til fordel for højteknologiske virksomheder, men inden for næsten alle erhverv afholdes der udgifter til anskaffelse af software. Det er dog kun, hvis der er tale om udgifter, der overstiger 12.300 kr. (2012-niveau), at bestemmelsen har praktisk betydning, idet udgifter til anskaffelse af driftsmidler, hvis anskaffelsessum ikke overstiger dette beløb, altid kan straksafskrives.

Adfærd

De gunstige regler for afskrivning af udgifter til software må antages at understøtte virksomhedernes konkurrenceevne og investering i højteknologi. Adgangen til at straksafskrive software vil dog kunne misbruges ved handel af software for store beløb mellem koncerninterne selskaber (transfer pricing).

Område: Innovation og iværksætteri mv.

Straksafskrivning af formuegoder anskaffet med offentlige tilskud

For en række offentlige tilskud kan virksomheden vælge at straksafskrive udgifter til anskaffelse af afskrivningsberettigede formuegoder betalt ved offentlige tilskud. Erhvervsstøtten består i fordelen ved at straksafskrive frem for at afskrive efter de almindelige afskrivningsregler.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1996, side 190

Område: Øvrige

Henstand for beskatning af goodwill ved løbende ydelser

Ved salg af selskaber, hvor køber betaler sælger for selskabets goodwill ved løbende ydelser, opnår sælger henstand for skattebetalingen af goodwill. Sælger betaler således skat af den salgssum, der vedrører goodwill, i takt med, at køber betaler ydelserne vedrørende goodwill til sælger. Ved overtagelsen af selskabet vil køber kunne afskrive fuldt ud på aktiver, herunder goodwill, uanset at sælger har fået henstand med skattebetalingen. Erhvervsstøtten i denne forbindelse vedrører således henstanden i sælgers skattebetaling.

Henvisning: Ligningslovens §12b

Område: Øvrige

ANDRE FORMÅL

Overførselsreglen for fonde

Indkomsten i et aktieselskab er skattefri, i det omfang indkomsten overføres til selskabets fond og herfra uddeles til almenvelgørende eller almennyttige formål eller hensættes til senere uddeling inden for 5 år.

Ordningen er en særlig skattemæssig begunstigelse af fonds- eller foreningsejede selskaber og indebærer således en konkurrenceforvridning i forhold til andre erhvervsvirksomheder.

Ud over overførselsreglen tilgodeses fonde også af andre særregler. Således har fonde fx fradrag for uddelinger og hensættelser til almennyttige og almenvelgørende formål. De fonde, der omfattes af fondsbeskatningsloven har desuden et konsolideringsfradrag baseret på de almennyttige uddelinger, ligesom de ved opgørelsen af den ikke-erhvervmæssige indkomst har et særligt bundfradrag.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Overførselsreglen gælder for aktieselskaber mv., hvis kapital i altovervejende grad ejes af fonde eller foreninger med almenvelgørende eller på anden måde almenvelgørende formål.

Reglen finder anvendelse, hvor fonden ejer mindst 75 pct. af kapitalen i selskabet, og fonden har et almenvelgørende eller almennyttigt formål.

Område: Øvrige

Ny grøn BoligJobordning i 2016 og 2017

Den nye grønne BoligJobordning løber i årene 2016 og 2017 og yder fradrag til en række service- og håndværksydelse i hjemmet. Ordningen indeholder en række nye grønne tiltag, som danskerne kan få fradrag for i 2016 og 2017. Samtidig fjernes fradragsretten for ikke-grønne håndværksydelse. Der sker ingen ændringer for de serviceydelse i hjemmet, der har været omfattet af den tidligere BoligJobordning. I 2016 og 2017 indføres en todeling af ordningen, således at man kan få fradrag på op til 6.000 kr. pr. person for serviceydelse og 12.000 kr. pr. person for håndværksydelse, dvs. at man i alt kan få fradrag på op til 18.000 kr. pr. person.

BoligJobordningen er indført som en håndsrækning til den travle børnefamilie, samtidig med at det gøres mere attraktivt at vælge den energivenlige løsning, når man renoverer sin bolig. Desuden understøtter ordningen etableringen af velfungerende bredbåndsforbindelse i alle dele af Danmark.

BoligJobordningen kan endvidere få færre til at vælge det sorte arbejde og gør-det-selv løsninger, når de skal have udført opgaver i hjemmet. Endelig kan det skabe plads på arbejdsmarkedet til grupper, der har svært ved at få job.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagere af skattebegunstigelsen er køberne af serviceydelse. En øget efterspørgsel efter serviceydelse vil desuden øge aktiviteten i serviceerhvervene.

Adfærd

Bortfald af BoligJobordningen kan føre til, at der i mindre omfang udføres serviceydelse i hjemmet samt mere gør-det-selv arbejde og sort arbejde, og et deraf afledt mindre-provenu på indkomstskatter mv.

Henvisning: Ligningsloven § 8 V.

Område: Øvrige

Fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes udgifter til egne syge- og arbejdsskade forsikringer

Der gives fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes udgifter til præmiebetaling til frivilligt tegnede syge- og arbejdsskadeforsikringer vedrørende egen person samt medarbejdende ægtefælle.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Modtagerne af begunstigelsen er selvstændigt erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller. Begunstigelsen består i, at der ikke er tale om en egentlig driftsudgift, men nærmere en privatudgift og derfor som udgangspunkt ikke burde kunne fradrages.

Adfærd

Bortfald af retten til at fradrage præmiebetalinger ifm. tegning af syge- og arbejdsskade-forsikringer vurderes kun at have mindre betydning om omfanget af tegnede forsikringer, da modtagerne af begunstigelsen forventes også at ville tegne syge- og arbejdsskade-forsikringer som privatpersoner.

Område: Øvrige

Fondes bundfradrag

Fonde har et skattefrit bundfradrag på 25.000 kr., der gives i den ikke erhvervmæssige indkomst. Skatteværdien af dette fradrag er erhvervsstøtte, da referencerammen er et proportionalt skattesystem.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Alle fonde kan foretage fradrag i den del af indkomsten, der ikke hidrører fra erhvervs-mæssige aktiviteter. Skatteværdien af dette fradrag er en skatteudgift, da referencerammen er selskabsskattelovgivningen, der ikke giver bundfradrag til almindelige erhvervmæssige virksomheder.

Adfærd

Fjernes denne fradragsret, vil det reducere fondenes indtægter efter skat. Hermed bliver der alt andet lige færre midler til uddeling til almennyttige og almenvælgørende formål. En reduktion i bundfradraget vil skabe en mere ensartet beskatning i forhold til beskatningen af selskaber generelt, men en fjernelse af fradragsretten vil reducere fondenes muligheder for at støtte velgørende og almennyttige formål.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 36.

Område: Øvrige

Fondes konsolideringsfradrag

Som udgangspunkt opgør fonde deres skattepligtige indkomst efter de samme regler som aktieselskaber. Indkomsten beskattes derefter med selskabsskattesatsen.

Ved indkomstopgørelsen har fonde dog en række særlige fradrag, herunder fradrag for uddelinger og hensættelser til almenvælgørende eller på anden måde almennyttige formål. Desuden kan fonde fradrage hensættelser til konsolidering af fondskapitalen (konsolideringsfradrag). Konsolideringsfradraget beregnes som 4 pct. af de uddelinger, som fonden i indkomståret har foretaget til almenvælgørende eller på anden måde almennyttige formål. Der gives således reelt et fradrag på 104 pct. for sådanne uddelinger.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Det er kun fonde, der uddeler til almenvælgørende eller almennyttige formål, der har ret til konsolideringsfradraget, og som således kan henlægge en del af indkomsten uden beskatning.

Område: Andre støtteordninger

Fondsbeskattede foreningers bundfradrag

Fag-, arbejdsgiver- og brancheforeninger kan, ud over hvad der gælder for andre fonde, gøre brug af yderligere begunstigende regler, der kan give anledning til erhvervsstøtte. For det første er fag- og arbejdsgiverforeninger skattefrie af de kontingenter, de modtager fra deres medlemmer, og som anvendes til ikke-erhvervsmæssige udgifter. For det andet gælder, at mens almindelige fonde har et skattefrit bundfradrag på 25.000 kr., har branche-, fag- og arbejdsgiverforeningerne et bundfradrag på 200.000 kr. i deres ikke-erhvervsmæssige indtægter.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Alle fonde kan foretage fradrag i den del af indkomsten, der ikke hidrører fra erhvervsmæssige aktiviteter. Skatteværdien af dette fradrag er en skatteudgift, da referencerammen er selskabsskattelovgivningen, der ikke giver bundfradrag til almindelige erhvervsmæssige virksomheder.

Adfærd

Fjernes fradragsretten, vil det reducere de fondsbeskattede foreningers indtægter efter skat. Hermed bliver der alt andet lige færre midler til uddeling til almennyttige og almenvelgørende formål. En reduktion i bundfradraget vil skabe en mere ensartet beskatning i forhold til beskatningen af selskaber generelt, men en fjernelse af fradragsretten vil reducere de fondsbeskattede foreningernes muligheder for at støtte velgørende og almennyttige formål.

Henvisning

Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 39.

Område: Øvrige

Fradrag for pengegaver til kulturinstitutioner

Virksomheder kan fradrage pengegaver til de kulturinstitutioner, der i det foregående år har modtaget offentligt driftstilskud. Desuden kan personer og virksomheder fradrage værdien af gaver i form af kunstværker samt kultur- og naturhistoriske genstande til de kulturinstitutioner, der i det foregående år har modtaget offentligt driftstilskud. Formålet med ordningen er at styrke erhvervslivets kulturengagement og forbedre kunstens vilkår.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Virksomheder har fradragsret for pengegaver til kulturinstitutioner. Endvidere har virksomheder (samt private) fradrag for værdien af kunstværker samt kultur- og naturhistoriske genstande.

Område: Kultur og erhverv

Afskrivning på kunstkøb

I 2000 blev der indført adgang til afskrivning på kunstnerisk udsmykning af bygninger. I 2002 blev ordningen udvidet, således at den omfattede udsmykning af alle udelukkende erhvervsmæssige bygninger, men ikke beboelsesbygninger. Desuden indførtes der adgang til, at virksomheder kan foretage afskrivning på billedkunst og skulpturer, som ikke er en del af selve bygningen. Afskrivningsretten gælder alene førstegangskøb af originale kunstværker, der købes direkte af kunstneren eller et galleri, der har værket i

kommission. I 2005 blev afskrivningsretten yderligere udvidet til ejendomme – bortset fra en- og tofamiliehuse – hvor der er boliger.

Modtagere af skattebegunstigelsen

Virksomheder kan afskrive 25 pct. af værkets værdi, ligesom det er tilfældet med driftsmidler (saldometode). Det er virksomhederne, der modtager fradraget, men indirekte kan ordningen opfattes som støtte til vækstlaget i kunstbranchen.

Adfærd

En afskaffelse vil forenkle afskrivningsreglerne og mindske mulighederne for privat anvendelse af erhvervsmæssigt anskaffede aktiver.

Område: Kultur og erhverv

Dagpenge- og rejsegodtgørelser er fradragsberettigede

Udgifter til logi, kost mv., som en person har afholdt, fordi han på grund af sit arbejde har været på en rejse, er fradragsberettigede. Der fastsættes standardsatser, hvortil udgifterne kan fradrages. I det omfang de faktiske udgifter i forbindelse med rejsen er lavere end angivet af standardsatserne, er der tale om erhvervsstøtte.

Henvisning: Skatteudgifter i Danmark, 1997, side 18.

Område: Øvrige

BILAG 5. PRINCIPPER FOR OPGØRELSE AF ERHVERVSFREMME- OG STØTTEORDNINGER

AFGRÆNSNING MV.

Overordnet set omfatter redegørelsen erhvervsordninger og andre ordninger med form af støtte til erhverv, hvorigenennem der overføres statslige midler til virksomheder og institutioner. Herved opnår disse virksomheder og institutioner en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft.

Direkte EU-ordninger samt kommunale og regionale erhvervsordninger er også omfattet af redegørelsen.

Statslige ordninger med Folketingets indflydelse

Redegørelsen er afgrænset således, at der primært medtages ordninger, som har hjemmel i dansk lovgivning (fx finansloven eller skattelovgivningen). Afgrænsningen til statslige midler henviser til, at kun ordninger, som Folketinget har direkte indflydelse på, er omfattet.

Erhvervsfremme og støtte

Både ordninger, hvor støtte gives direkte til virksomheder enten via ordninger på finansloven eller i form af skattebegunstigelse, og hvor støtte gives mere indirekte, er medtaget i redegørelsen. Den indirekte støtte er, når modtageren opnår en økonomisk fordel pga. garantier, gratis rådgivning mv. eller ordninger, hvor dele af erhvervslivet har gavn af erhvervsfremmende aktiviteter, herunder erhvervsrettet forskning, som varetages af statslige institutioner. De omfattede ordninger skal dog begunstige udvalgte virksomheder eller institutioner.

Opgørelsen omfatter endvidere ordninger, der har et andet primært sigte end direkte at fremme udviklingen i erhvervslivet, men som også har betydning for erhvervslivet. Således omfatter opgørelsen støtte til aktiviteter, der kan være til gavn for samfundet, men som ikke nødvendigvis tilvejebringes uden offentlig indblanding, og som samtidig giver bestemte virksomheder eller institutioner en økonomisk fordel, som de ellers ikke ville have haft.

Virksomhedsbegreb

Virksomheder og institutioner skal forstås bredt på den måde, at støtte til aktiviteter, der potentielt foregår på markedsvilkår eller i konkurrence med lignende aktiviteter, er omfattet. Det drejer sig således ikke kun om private virksomheder, men kan fx også være selvejende institutioner, non-profit organisationer, vidensinstitutioner mv. Samme virksomhedsbegreb anvendes også af Kommissionen i forbindelse med EU's opgørelse af statsstøtte.

Afgrænsning fra 2011

I forbindelse med udarbejdelsen af redegørelsen for 2011 gennemgik en tværministeriel arbejdsgruppe ordningerne via finansloven for at afklare, hvorvidt de lå inden for afgrænsningen. Principperne for afgrænsningen er beskrevet i bilag 4 i redegørelsen fra 2011. Som resultat af gennemgangen blev det besluttet at fjerne et antal ordninger fra redegørelsen, og denne afgrænsning er fortsat grundlaget for afgrænsningen af ordninger via finansloven.

Årlig vurdering af ordningerne

Samtlige paragraffer på finansloven gennemgås årligt med henblik på at vurdere om ordninger bør medtages i årets redegørelse. Ved gennemgangen medtages nye ordninger, hvis ordningen har et element af erhvervsfremme eller støtte. En række nye ordninger er medtaget i årets redegørelse.

Ved den årlige gennemgang beror det i tvivlspørgsmål på en konkret vurdering om ordningen primært falder inden for afgrænsningen.

Erhvervsfremme og støtte opgjort via finansloven

Erhvervsfremme og støtte er opgjort således, at der for indeværende år (2017) er anvendt bevillingerne, mens det for 2016 er regnskabsoplysninger fra statsregnskabet (2016), og det for 2015 er regnskabsoplysninger fra finansloven for 2017.

Erhvervsfremme og støtte opgjort via PSO-systemet

De offentlige serviceforpligtelser til miljøvenlig elproduktion (Public Service Obligations, PSO) indførtes som led i elreformen i 1999. PSO opkræves som en tarif på alle forbrugernes (husholdninger og virksomheder) elforbrug og dækker de pristillæg mv., som ydes til den miljøvenlige elproduktion efter reglerne specificeret i elforsyningsloven og VE-loven. De samlede PSO-omkostninger omfatter elproduktion baseret på vedvarende energi og decentral kraftvarme samt forsyningsikkerhed, forskning, nettilslutning mv.

I redegørelse om erhvervsfremme og støtte medtages imidlertid kun den støtte, der gives til producenter af miljøvenlig el mv. i form af pristillæg. Pristillæg til miljøvenlig elproduktion udgør langt den største del af PSO-omkostninger (95 pct. af de samlede PSO-omkostninger, som udgør ca. 8 mia. kr. i 2017).

Det bemærkes i forlængelse heraf, at den generelle finansiering via finansloven (som følger af hhv. Aftale om en vækstpakke 2014 og Aftale om afskaffelse af PSO) indregnes som finansiering af pristillæggene med det fulde beløb, selvom midlerne også medfinansierer de øvrige PSO-omkostninger.

Med energiaftalen fra marts 2012 blev det vedtaget også at finansiere støtte til opgradering og rensning af biogas via PSO-midler, som opkræves over gasregningen (gas-PSO). Gas-PSO'en blev dog afskaffet igen i forbindelse med væksttaftalen fra juli 2014 (Aftale om tilbagerulning af FSA og lempelser af PSO), hvor finansieringen blev overført til finansloven. Denne omlægning trådte i kraft den 1. januar 2015. Gas-PSO har været medregnet under PSO-omkostninger i redegørelserne for 2013-2016.

Støtten til miljøvenlig elproduktion gives i form af et pristillæg, som enten er et fast beløb pr. produceret kWh eller som et beløb, der er forskellen mellem et fast beløb og markedsprisen. Det sidste kan sikre ejere af anlæggene en afregningspris på den producerede elektricitet, som er uafhængig af markedsprisen.

Af det samlede elforbrug udgør husholdningernes forbrug ca. 30 pct. Det har således i meget stor udstrækning været virksomhederne, der har betalt PSO-omkostningerne. PSO-afgiften afskaffes gradvist fra og med 2017, og PSO-udgifterne flyttes over på finansloven, jf. *Aftale om afskaffelse af PSO-afgiften af 17. november 2016*. Afskaffelsen af PSO-afgiften vil reducere virksomhedernes udgifter til elektricitet.

Støtten er notificeret til EU-kommissionen.

Støtten via PSO-systemet bygger i 2017 på Energistyrelsens PSO-fremskrivning, november 2016 (som bygger på EnergiNet.dk's fremskrivning). I tidligere redegørelser er der udelukkende anvendt EnergiNet.dk's fremskrivninger.

Erhvervsfremme og støtte opgjort via skattesystemet

Opgørelsen af erhvervsordninger via skattesystemet tager udgangspunkt i Skatteministeriets senest tilgængelige opgørelse over skatteudgifter fremskrevet med udviklingen i BNP. Skatteministeriet beregner størrelsen af skatteudgifter i forbindelse med lovforslag, der indebærer nye skatteudgifter eller ændrer eksisterende skatteudgifter. I forbindelse med udarbejdelsen af redegørelsen fra 2016 blev der foretaget en gennemgang, og dermed konsolidering, af ordningerne via skattesystemet. I samme forbindelse genbereggede Skatteministeriet hovedparten af skatteudgifterne. Der pågår pt. en større opdatering af skatteudgifterne i Skatteministeriet, som forventes afsluttet i 2017.

Skatteudgifterne er beregnet efter "tabt provenu metoden". Derved opgøres de umiddelbare skatteindtægter, som det offentlige ville have fået, hvis skatteudgiften blev fjernet. Metoden tager ikke hensyn til, at virksomheder eller personer i nogle tilfælde kan ændre adfærd, hvis en særlig begunstiggelse i skattesystemet afskaffes eller reduceres. Skønnet over den enkelte skatteudgift tager heller ikke højde for afledte virkninger på andre skatte- og/eller afgiftskonti (tilbageløb). Da tilbageløb og adfærd ikke indgår i skønnet, betyder det, at den beregnede udgift for de enkelte ordninger, som hovedregel ikke svarer til det provenu, som staten alternativt kan anvende til andre tiltag, hvis skatteudgiften fjernes. Skatteministeriets igangværende opdatering af alle skatteudgifter foretages også efter "tabt provenu metoden".

Skatteudgifterne i 2006 er skatteministeriets beregninger. Fra 2007-2011 er der tale om en fremskrivning af 2006-tallene vha. BNP. I 2012 og 2016 har skatteministeriet genberegnet næsten alle poster. Skatteudgifterne fremskrives med real BNP fra Økonomisk Redegørelse.

Ikke muligt at lave total opgørelse

Det bemærkes, at redegørelsen ikke nødvendigvis er en total opgørelse af al erhvervsfremme og støtte, og det samlede niveau for de opgjorte udgifter hertil skal tages med forbehold. Det skyldes både, at der findes ordninger, hvor kun en del af bevillingen falder inden for afgrænsningen, idet den anden del af bevillingen ikke tilfalder erhvervslivet, men derimod fx det offentlige system som myndighedsvaretagelse. Derudover skyldes det også, at der findes ordninger, hvori der er erhvervsstøtteelementer, men hvor ordningen alligevel ikke er inkluderet i opgørelsen, da ordningerne i overvejende grad påvirker de generelle erhvervsmæssige rammer.

Når det gælder den kommunale og regionale erhvervsfremme og støtte kan der være forskel på, hvordan udgifterne er registreret i de enkelte kommuners og regioners regnskaber og budgetter. Desuden kan et tilskud være registreret under et andet formål. Et eksempel er tilskud til høreapparater, som regionerne har overtaget fra kommunerne pr. 1. januar 2013. Udgifterne hertil må formodes at være registreret under sundhedsudgifter snarere end erhvervsudvikling.

BILAG 6. REVISION AF ERHVERVSFREMME OG STØTTE I 2016

Den statslige erhvervsfremme og støtte er nedjusteret med ca. 1,2 mia. kr. i 2016 i forhold til sidste års redegørelse. Det skyldes primært mindre udgifter til tilskud til vedvarende energi via PSO-systemet, jf. bilagstabel 3. Desuden er der sket en mindre justering af udgifterne til ordninger via FL. Endelig er der sket en genberegning af forskerbeskatningsordningen, så udgiften er sænket med 180 mio. kr.

På ordningerne via PSO-systemet har Energinet.dk/Energistyrelsen udbetalt lavere tilskud, fordi markedspriser på elektricitet har været højere end forventet, og fordi vindmøllerne har produceret mindre. Udgifterne til PSO-støtte er derfor nedjusteret med knap 1 mia. kr. for 2016.

BILAGSTABEL 3. STATSLIG ERHVERVSFREMME OG STØTTE I 2016

	Mia. kr.
1. I alt i 2016, Redegørelse om erhvervsfremme og støtte 2016	25,8
2. I alt i 2016, Redegørelse om erhvervsfremme og støtte 2017	24,6
3. Revision (2-3)	-1,2
<i>Heraf bidrag fra:</i>	
3.1 Ordninger via skattesystemet	-0,1
3.2 Ordninger via PSO	-0,8
3.3 Ordninger via finansloven	-0,3

Kilde: Finansministeriet, Skatteministeriet, Energinet.dk/Energistyrelsen samt egne beregninger.

Redegørelse om erhvervs- fremme og støtte 2017

Publikationen kan også hentes på Erhvervsministeriets hjemmeside: www.em.dk

ISBN elektronisk udgave:

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf 3392 3350
em@em.dk
www.em.dk

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
DK - 1216 København K

Tlf 33 92 33 50
em@em.dk